

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 30 (2213) 1992 LIEPA-JULY 21

• LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

• NUMERIO KAINA — \$1.00

Atostogos ir išpūdžiai

Šiame kontinente vasara yra poilsio ir atgaivos laikas. Tai proga atitrūkti nuo kasdienybės, nors keliom savaitėm įsijungti į skirtingą aplinką, kuri dažnam yra geras vaistas visapusiškai sustiprėjimui.

NORI ar nenori — kiekvienas pasitraukimas nuo savo gyvenvietės pavirsta ir naujų išpūdžių rinkimu. Atostogų išpūdžiai, jei neatsitinka kokių nors nelaimių, dažniausiai yra malonūs ir ilgai prisimenami. Matytos vietos, sutikti žmonės yra „perkeliami“ į nuotraukas, vaizduojančias aprašomi asmeniniuose užrašuose ar spaudoje. Visam tam teikiama išskirtinis dėmesys, nes tai vis dėlto kitokia gyvenimo iškarpą, lygiai taip pat niekada nebeprisikartojanti. Nors iš namų pajudėjus išpūdžių srautas yra stiprus ir pagaunantis, kiekvienas daugiau ar mažiau ima „organizuoti“ išpūdžius pagal savo skonį ir pasirinkimą. Vieni turistai mėgsta lankytis meno galerijose, muziejuose, teatruose, kiti gėrėsi parkų gėlynais arba atvira natūralia gamta; vieni mėgsta atostogas praleisti didmiesčių viešbučiuose, lošimų salėse, įvairaus tipo užėgose, kiti plaukioja baidarėmis nepalietose gamtos prieglobstyje. Būdinga dar ir tai, kad žmonės, nors ir tose pačiose vietose praleidę atostogas, nevienodai pasakoja apie matytus daiktus ar patirtus pergyvenimus. Ta pati kelionė ar išvyka ne visus vienodai veikia. Kas vienam svarbu ar įdomu, kitam visa tai slysta pro šalį. Pagaliau daug kas priklauso ir nuo to, kaip kas sugeba ar nori savo išpūdžius su kitais pasidalinti.

LANKOME Lietuvą. Šalia dovanų bei prisiminimų skirtų daiktelių, parsivežame ir daug išpūdžių. Kaip atrodo pats kraštas, rodos, visų jau seniai be didesnio skirtingumo išsakyta: geri keliai, graži gamta, senos ir „tikros“ šventovės. Prie vieno kelių ar kitokių pasakojimų bei charakteristikų šiais metais ypatingai prisideda išpūdžiai apie atsistatėnčios tėvynės politinius ir ekonominius negalavimus, nesutarimus pačiose viršūnėse. Tie išpūdžiai taipgi labai nevienodi. Pvz. pirmą kartą Lietuvą lankę jaunesnio amžiaus žmonės nustatė, kad Vilnius esąs už Landsbergį, ko negalima būtų pasakyti apie Kauną. Jų giminės Vilniuje pakrypę į dešinę, kai giminės kaimiečiai — kairėsni. Taigi tos rūšies išpūdžiai priklauso nuo to, su kuo buvo susitikta, kalbėta, kieno nuomonė išklaudyta ir priimta. Parvežama pakankamai ir pesimistinių nuotaikų: viskas griūva, komunistai greitai paims valdžią, moralinis nuosmukis pasibaisėtinas, už kiekvieno kampo laukia vagis, viešose prausyklose gali užsikrėsti baisiomis ligomis, nuo išgerto vandens gurskūnė atostogos gali liūdnei baigtis. Kiti į visa tai žiūri kaip į pasitaikančius atvejus, toli gražu negalincius apibūdinti bendros krašto padėties. Išpūdžių įvairovės kryžiuojasi. Dažnai jos ne tiek informuoja, kiek klaidina, mėgina keisti buisomis nuotaiką. Užtat kiekvieną iš lūpų i lūpas einantį pranešimą reikia priimti pakankamai kritiniu žvilgsniu. Tų išpūdžių antplūdžiui reikia išmokyti viską pačiam ramiai atsižinti, kad išlaikytume pažiūrų ir nuotaikų balansą, labai reikalingą bendravimui su kraštu. Taipgi nepamirština, kad dar nėra išnykę veiksniai, kuriems rūpi ne tiek Lietuvos posvyris į dešinę ar į kairę, kiek — į Vakarus ar į Rytus. Atsimintina, kad ir apie tuos pačius valdžios žmones nevienodai pasisakoma, kaip ir apie lėktuvus, kuriais skrendame: vieniems jie geri ir patogūs, kitiems visai nepriimtini. Č.S.

KANADOS ĮVYKIAI

Ontario socialistų problemos

Ontario NDP socialistai ir jų vadas Bob Rae šios provincijos parlamento rinkimus netikėtai laimėjo 1990 m. rugšėjo 6 d., kai daugelis laukė antrosios liberalų ir jų premjero D. Petersono pergalės. Jų turėjo užtikrinti didžiulę atstovų daugumą Ontario parlamente, normaliai atvejais liudijanti vyriausybės populiarumą. Nenumatyta politinės nuotaikos pasikeitimo 37,6% rinkėjų pasirinko Bob Rae ir jo Naujosios demokratijos partijos socialistus, liberalus su jų vadu D. Petersonu — 32,4%, M. Harrio vadovaujamus progresyviuosius konservatorius — tik 23,5%, nors šią provinciją jie buvo valdę beveik keturis dešimtmečius be pralaimėjimo.

Tokiam balsų pasiskirstymui atrodė, kad premjero Bob Rae NDP socialistų vyriausybė gali tikėtis tik menkos atstovų daugumos parlamente. Antrąją staigmeną tapo taip pat netikėta net aštuoniolikos atstovų dauguma. Mat NDP socialistai parlamentan grįžo su 74 atstovais, liberalai — su 36, konservatoriai — su 20. Atstovų daugumą NDP socialistams atnešė daugelyje apylinkių išsikovota pergalė labai nedideliu balsų skirtumu. Taip buvo sudaryta pirmoji istorinė NDP socialistų Ontario vyriausybė su atstovų daugumą turinčiu premjeru Bob Rae.

Kitokius rinkimų rezultatus dabar pranašauja „Environics Research“ grupės birželio mėnesį praveista apsisprendusių Ontario gyventojų apklausa. Tada jau 42% rinkėjų būtų balsavę už liberalus, kuriems dabar vadovauja D. Petersoną pakeitusi Lyn McLeod. Savo balsus M. Harrio konservatoriams būtų atidavę 28% rinkėjų, premjero Bob Rae NDP socialistams — tik 25%, kitoms politinėms grupėms — 5%.

Itakos tokiam dideliame premjero Bob Rae vyriausybės populiarumo kritimui per nepilnus dvejus metus turėjo ekonominio sulėtėjimo atneštas nedarbas, finansų ministerio F. Laughreno ekonomiškai neveiksmingi biudžetai su dideliais deficitais. Nusivylimas atnešė ir du parlamentai patvirtinti įteikti nepopuliarūs įstatymai, galintys padaryti daug žalos vietinėms įmonėms ir užsienio investicijoms Ontario provincijoje.

Didžiausios kritikos susilaukė įstatymas, užtikrinantis lygias teises ir darbą Kanados pirmųjų gyventojų palikuonims, moterims, fiziniams ir dvasiniams invalidams, rasinių mažumų nariams. Šio įstatymo vykdymą Ontario darbovietėse prižiūrus specialiai sudaryta Darbo lygybės komisija (Nukelta į 9-tą psl.)

PLB SEIMO METU Lemonte buvo surengta įvairių kraštų lietuvių švietimo, kultūros ir bendruomenių veiklos paroda. Viršuje — dalis parodos ir ją aplankęs Lietuvos premjeras GEDIMINAS VAGNORIUS (viduryje), jo kairėje — GIEDRA PAULIONIENĖ, jo dešinėje — VITAS ČUPLINSKAS. Dešinėje — Toronto Maironio mokyklos nuotraukos. Žemiau — parodos lankytojai: KLB pirmininkė GABJA PETRAUSKIENĖ, Lietuvos premjeras GEDIMINAS VAGNORIUS, VITAS ČUPLINSKAS, torontiško „Gintaro“ ansamblio nuotraukos

Istorinis išseivijos seimas

Aštuntasis Pasaulio lietuvių bendruomenės seimas Lemonte 1992.VI.30 — 1992.VII.4

IRENA K. LUKOŠEVIČIENĖ

Pasaulio lietuvių bendruomenės seimai vyksta kas ketveri metai. Pirmasis įvyko 1958 m. Niujorke. Šio VIII seimo motto: „Praeitį — dabartis — ateitis“.

I seimą suplaukė rinkti atstovai iš 24 kraštų. Užsiregistravo ir seime dalyvavo 94 atstovai. Daugeliu požiūriu šis PLB seimas buvo istorinis: pirmasis Lietuvai atgavus nepriklausomybę. Jame dalyvavo Lietuvos ministeris pirmininkas Gediminas Vagnorius, Kultūros ir švietimo min. Darius Kuolys ir ryšių su užsienio tautiečiais tarnybos viršininkas Audrys Antanaitis; pirmą kartą dalyvavo devyni atstovai iš buvusios Sovietų Sąjungos ir jos okupuotų kraštų — Estijos, Latvijos, Moldovos, Sibiro, St. Peterburgo, Maskvos, Ukrainos, Lenkijos ir Vengrijos.

Per keturias seimo dienas buvo daug pranešimų, diskusijų, siūlymų, mastymų ir unikalių išgyvenimų. Neįmanoma visa aprašyti. Todėl, vengdama kartotis ir pasimesti, mėginasi paliešti bendrus organizacinius reikalus, atskirų veiklos sričių klausimus, būdinesnes kraštų charakteristikas, santykių su Lietuva ir mesiu žvilgsnį į ateitį.

Organizaciniai žingsniai

Organizacinei ir techninei seimo ruošai vadovavo „Pasaulio lietuvių“ redaktorius, nenuilstamas bendruomenininkas Bronius Nainys su dideliu skaičiumi pagalbininkų ir bendradarbių.

Sklandžiai vyko seimo registracija (Baniutė Kronienė). Patalpų paruošimu ir nakvynėmis rūpinosi K. Laukaitis ir B. Kronienė, transportu — K. Laukaitis ir R. Rimkus, maistu — B. Nainienė, bendra svečių globa ir organizacija — JAV LB Lemonto apylinkė — Kęstutis Sušinskas. Darbai

prasidėjo 8 v.r. ir baigėsi 22 v.

Jau birželio 30 d. vakare prasidėjo registracija. Taip pat buvo atidarytos parodos: švietimo, tautodailės ir tautinių lėlių. Išpūdinga švietimo paroda, kurioje atskirų kraštų apylinkių šeštadienines mokyklos ar kultūriniai vienetai nuotraukom, piešiniais, išleistom knygom ir kitais darbais parodė savo gyvastingumą. Ypač kūrbingas buvo tautinių lėlių kambarys „Šokių sukury“. O Lemonto muziejuje sukaupias lietuviškų rūpintojėlių ir kopytėlių rinkinys buvo lyg ir atodūsių bei susikauptimų momentai mūsų kovojančios tautos.

Liepos 1 d. įvyko seimo pradžia. Bronius Nainys pasveikino seimą organizacinio komiteto vardu. Jautėsi aiškus planas, tvarka ir rūpestis, kad viskas vyktų sklandžiai. PLB valdybos pirm. prof. dr. Vytautas Bieliauskas (seimo programos pirm. su kitais valdybos ir atskirų komisijų nariais) pasveikino atstovus ir pakvietė į seimo pirmininkus: Vytautą Kamantą, Rasą Lukoševičių-Kuriene ir Paulių Micų. Sekretoriavo: Birutė Vinčaitienė, Nijolė Nausėdienė ir Eglė Stelmokaitė-Novak. Sudarytos komisijos — mandatų: pirm. dr. V. Majauskas, dr. J. Čuplinskienė, M. Trinskaitė, Verbičkas ir Migus; nominacijų: pirm. J. Polikaitis, G. Paulionienė, V. Čuplinskas, V. Narutis, Ir. Stankevičienė; nutarimų: pirm. dr. P. Lukoševičius, A. Gečys, D. Viskontienė, A. Šmitas, V. Lenkauskaitė, P. Joga.

Evangelikų vysk. Dumpys sukalbėjo invokaciją, o kun. L. Zaremba, SJ, atliko mirusiųjų prisiminimą. Buvo paminėti visi mirę PLB pirmininkai — V. Bačiūnas, St. Barzdukas, J. Matulionis ir prieš porą mėnesių žuvęs valdybos vicepirm. Raimundas Kudukis.

Sugiedojus JAV ir Lietuvos himnus, prasidėjo darbotv-

kės priėmimas ir pranešimai. PLB valdybos pirmininko ir vicepirmininkų veiklos pranešimuose daug vietos skirta Lietuvai ir Lietuvos laisvėjimo procesui. Šios valdybos kadencijos metu Lietuva atgavo nepriklausomybę. Tai buvo vienas pagrindinių tikslų ir siekių, kuriems išseivija dirbo 50 metų su kovojančia pavergta tauta.

Bendroji veikla

PLB valdybos pirm. prof. dr. V. Bieliauskas išsamiai ir kartu suglaustai kalbėjo apie šios valdybos pagrindinius darbus: dalyvavimą Lietuvos laisvėjimo procese nuo pat Sąjūdžio steigiamojo seimo, nepriklausomybės atstatyme, Lietuvos valstybės pripažinime. Iškėlė švietimo bei kultūros, visuomeninius ir politinės veiklos darbus, PLJ kongresą. Tai sąmoningų pastangų, darbų, vilties, tikėjimo ir rizikos balansas, kurių liudininkais ir bendradarbiais buvome mes visi. Nuostabu, kad kiekvienos srities, kiekvieno krašto bendruomenė įdėjo savę dalį į Pagalbos Lietuvai vą, dovanos Lietuvai telkiamą, humanitarinę, profesinę ir ekonominę pagalbos organizavimą. Kiekvieno krašto veiklos pranešimuose vingiavo Lietuvos atkūrimo, lietuviybės išlaikymo ir tautinio kūrybingumo rūpesčių ir darbų siūlas pagal kraštų sąlygas bei poreikius. Pabrėžtina, kad pranešimai buvo paruošti, kondensuoti ir neprašo ko jiems skirtu laiko.

Išryškėjo didelis susirūpinimas tautiniu ir kultūriniu išlikimu išseivijoje. Iškilo visa eilė gyvybinių klausimų: kalbos išlaikymas, tautinės sąmonės ugdymas, kultūrinio išlikimo elementai, mokytojų, organizacijų ir kultūrinių vienetų vadovų paruošimas, kunigų ir dvasinių institucijų stoka, dvasingumo skiepijimas, planingas lėšų telkimas (Nukelta į 6-tą psl.)

TELEFAKSU IŠ VILNIAUS

Savaitė Lietuvoje

AT pareiškė nepasitikėjimą premjeru G. Vagnoriumi. Ap-svarsčiusi ministerio pirm-ninko atsakymą į Tautos pa-žangos frakcijos paklausimą, remdamasi AT ekonomikos ir biudžeto komisijų bei gene-ralinės prokuratūros medžia-ga, AT pasiūlė nepasitikėji-mo rezoliuciją. Slaptu balsa-vimu jai pritarė 69 deputatai, 6 balsavo prieš.

Paskirtas sausio 13-ją, po A. Šimėno („kol atsiras“), jau-niausias iš premjerų valdžio-jė išbuvo vienerius metus ir šešis mėnesius. Dar savaitę „laikinaai eis“ savo pareigas ir toliau.

Posėdžiui vadovavęs Č. Jur-šėnas po G. Vagnoriaus kalbos padėkojo premjerui už korek-tišką ir aiškią kalbą.

Ypatinga padėtis žemės ūkyje. Atsižvelgdama į sausrą (kai kur iškrito tik 5-10% kritulių), trunkančią daugiau kaip du mėnesius, AT Lietuvą paskel-bė stichinės nelaimės ištiktu kraštu, vyriausybę įpareigo-ję: 1. parengti neatidėliotinų priemonių programą, 2. įkurti valstybinį paramos fondą ir parengti fondo nuostatus.

Pagal optimistų prognozes tikimasi po 16-16,5 cnt. grūdų iš hektaro. Bendras javų der-lius sudarytų 1,8-1,9 mln. to-nų (pėnai — 3,4 mln. tonų). Žemės ūkio būklė labai pablo-gino kreditų negavimas. Rusi-ja, kai kurios NVS valstybės Lietuvos žemdirbiams už pie-ną ir mėsą prasiškolino apie 3 milijardus rb. Nėra lėšų uogoms, vaisiams, daržovėms supirkti.

Sausros padariniais ap-skačiuoti sudaryta valsty-binė komisija. Jai vadovau-ja vicepremjeras Algis Do-brovolskas.

Helsinkio konferencijoje. Baltijos valstybių vadovai — V. Landsbergis, A. Gorbuno-vas, A. Ruutelis — susitiko su JAV prezidentu G. Bush'u. V. Landsbergis susitiko ir su Lenkijos prezidentu L. Valensa. Buvo tartasi dėl kaimyninės valstybės galvos lankymosi Lietuvoje. Svečio vizito tiki-masi į vasaros pabaigą.

V. Landsbergis susitiko ir su Ukrainos prezidentu L. Kravčiu. Bendra abiejų pu-sių nuomone, reikia kuo grei-čiau parengti Lietuvos-Ukrai-nos politinę sutartį. L. Krav-čiukas pabrėžė Ukrainos norą turėti gerus ir draugiškus santykius su Lietuva.

Aptardama Helsinkio bai-giamojo akto priėmimą, Lie-tuvos delegacija paskelbė pa-reiškimą. Jame pritariama baigiamajam aktui, ypač jo 15 paragrafui (76 puslapyje dokumente tai kelios eilutės),

„kuris sprendžia gyvybiškai svarbius“ trijų Baltijos vals-tybių interesus. Išreiškiami viltinga nuomonė, kad valsty-bių — Helsinkio konferen-cijos dalyvių — dėmesys užsie-nio kariuomenės išvedimui iš Pabaltijo leidžia tikėtis, jog „tai nėra tik dviejų šalių problema, jos esmė — tarptau-tinės teisės pažeidimas ir del-simas jį pašalinti“.

Pareiškime toliau pabrė-žiama: tokia „padėtis neky-la iš niekur, už ją atsakinga vals-tybė, kurios teisės ir pareigos perėmė Rusija“, todėl delsi-mas susitarti yra netoleruo-tinas, „suprantamas 51 daly-vaujančios šalies susirūpini-mas“.

Remdamasi Helsinkio reko-mendacijomis (79 paragrafu), Lietuva prašo konferencijos vykdomąjį sekretoriata, kad į pareiškimą „būtų tinkamai atsižvelgta“.

Lietuvos užsienio reikalų ministerijos teisės departa-mento direktoriaus Oskaro Jusio teigimu, Helsinkyje su-sidorota su „didžiausiu dra-konu“, bet tik vienu. Ateityje, 1993 m. sausio mėn., Lietuvai dar „reikės atsiskaityti už žmogaus teisių padėtį Jungti-nėms tautoms“.

„Šimtus metų čia kojos nekė-lė Lietuvos prezidentai!“ — taip Gervėčių lietuviai įvertino AT pirmininko apsilankymą šia-me Gudijai priklausančiame kaime, kuriame įvyko jo susi-tikimas su Gudijos AT pirmi-ninku S. Šuškevičium. Per su-sitikimą Kultūros namų aktų salėje, kuri buvo sausakimša, V. Landsbergis kalbėjo lietu-viškai (iš 3 tūkst. gyventojų lietuvių — 1300), o S. Šuškevi-čius — gudiškai.

Po susitikimo, aplankymo Gervėčių bažnyčios, kelių lietu-viškų kaimų, Rimdžiūnuose statomo lietuvių kultūros cent-ro, kitos programos, vilioje prie Naručio ežero įvyko abiejų va-dovų derybos. Pasibaigusios „paryčiu be komunikatų“, V. Landsbergio buvo įvertintos: „norime su Baltarusija turėti išsamią valstybinių santykių sutartį, kuri apimtų viską“. Į tą „viską“ turėtų įeiti valsty-binės sienos nustatymas, muitinių sistema, prekybinės sutartys, lietuviškų klasių steigimas, apskritai tautinių mažumų teisės bei pareigos.

„Kantriai kurti savo gyveni-mą“ daug išskentėjusiai Lie-tuvai palinkėjo popiežius Jo-nas-Paulius II per ambasado-riaus prie Šventojo Sosto K. Lozoraičio įgaliojimų raštų įteikimą. Priėmimo metu po-piežius priėmė kvietimą ap-lankyti Lietuvą. Kelionė į mū-

(Nukelta į 3-čią psl.)

Šiame numeryje:

Atostogos ir išpūdžiai

Patyrimų įvairovės kryžiuojasi

Istorinis išseivijos seimas

Aštuntasis Pasaulio lietuvių bendruomenės seimas Lemonte

Didėja domesys Lietuvai

„TŽ“ bendradarbio pranešimas iš Paryžiaus

Kokia vaikai kancios šviesa!

Rezistencinė Jadvygos Bieliauskienės veikla Lietuvoje

Sveika, tėviške! Ta ir nebe ta!

Nuo Vilniaus iki Žemaitijos kaimo

Šokio sukury — Lietuva širdy!

IX Išeivijos lietuvių tautinių šokių šventė Čikagoje

Taip Amerika atšventė nepriklausomybę

Laivų parade Niujorke dalyvavo dvi Lietuvos jachtos

„Lietuvos aidai“ radijo bangomis

Iš Argentinos lietuvių veiklos

Pasaulinio garso teatre

Stratfordo 40-to festivalio išpūdžiai

„Meškos maurojimo metai“

Kazimiero Barėno trilogijos užsklanda

Kokia vaiksi kančios šviesa!

Rezistencinė JADVYGOS BIELIAUSKIENĖS veikla Lietuvoje: pagrindinio ateitininkai, folkloriniai koncertai kalėjimuose, slaptoji spauda, Gyvojo rožinio rateliai, moterų lageriai, Sausio tryliktosios brolija

Mes nepažįstame savo tėvynės, kol neištiriame visų jos gelmių. O ji turtinga ir graži, savo išsioje išmaitinusi, išauklėjusi ir subrandinusi tokius nepalaužiamos dvasios galiūnus, kaip mūsų tautos dukra Jadvyga Bieliauskienė.

Kukli, bet nepaprasta, deganti, bet tikra ir rami, be galo kantri ir visiems atidi, susitelkusi giliose mintyse... Tokia ji pašaukta patiems kilniausiems ir nelengviems darbams. Ji ten, kur šiandien labiausiai reikalinga, kur veriasi tautos negyjanti žaizda, kur mylinti jos širdis sušvelnina skausmą, nušluostyti tyra nekaltosios ašarų. Su kiekvienu ji atskirai ir su visais drauge. Tautos ji ir viso pasaulio skausme. Jos gyvenimas — auka, atgaila už mūsų visų neatgailautas nuodėmes ir silpnumą. Nieko sau ir neturi, tik laiką laiką, skaičiuojantį jos prasmingo gyvenimo minutes, ir gyvą mylinčią, degančią, kenčiančią širdį.

Laisvoje Lietuvoje gal būtų išsipildžiusi Jadvygos vaikystės svajonė tapti gydytoja. Nieko tauresnio ir prasmingesnio, kaip palengvinti žmonėms kančias, ji neišsivaizdavo ir būdama maža mergytė. Bet pokario Lietuvą užtvindė raudonas maras, ir Jadvyga užvaldė pasipriešinimo dvasią.

Žingsniai pogrindyje

1947 m. Palangos gimnazistai — trys mergaitės ir vienas berniukas — sudaro ateitininkų "B" klasės pogrindinę organizaciją. Jie palaiko glaudžius ryšius su "A" klasės partizanais miške, vykdo konkrečius nurodymus: visose imanose vietose platina atsisaukimus, karikatūras, liepsninius eilėraščius, ragina tautiečius nepasiduoti pražūtingai užliūliuojamam melui. Jadvygos bendražygė nupiešia griūvantį Kremlių, o ji pati Stalino karikatūroje pavaizduoja po juodojo blogio genijaus kojomis į duobę sumestus žmones, badomus kareivių durtuvais. Po piešiniu garsusis Stalino šūkis skelbia: "Grįžkite iš miškų, dovanosi-me laisvę!" Vasario 16-tą jie priima priesaiką, o birželio 24-tą Jadvygos organizuotos grupės jaunuosius partizanų suima persekiotojai.

Nė akimirkai Jadvyga nesusvyruoja dėl savo pasirinkto kelio. Priešingai, ji greitai perpranta, jog klasingas priesašas, ant pavergtos Lietuvos uždėjęs geležinę priespaudos leteną, nėra visagalis ir neįveikiamas, nes pagrindinis jo ginklas — totalinis melas. Užtenka bent krašteliu praskleisti raudoną šydą, ir melo kurstytojai bus demaskuoti. Jadvygos tikėjimas virsta dar didesne meile žmonėms ir šviesa pergalės viltimi.

Koncertai kalėjimuose

Po teismo Klaipėdos kalėjimo kameroje, kur sėdėjo 25 moterys, per keturis mėnesius Jadvyga suorganizuoja keletą folklorinių-etnografinių koncertų. Šį patyrimą perima kaliniai etapiniame Leningrado sename Kryžių kalėjime. Vėliau dvasios stiprybę išbando per antrą etapą Vologdoje su jaunomis banditėmis vienoje kameroje. Pagaliau patenka į Intos lagerį 25-riems metams, plius penkeri metai tremties ir penkeri metai — be teisių. Išvadavo Stalino mirtis. Taip ir nesuprato saugumiečiai, iš kur pas lietuvius (jie sudarė 10% visų kalinų) toks vieningumas ir nepalaužiama valia? O lietuviai lageryje pirmieji pasisuvio tautinius drabužius ir sudarė folklorinį ansamblį. Vėliau jais pasekė ukrainiečiai.

Vėl Lietuvoje

1956 m. rugpjūčio 17 d. Jadvyga sugrįžta politiškai dar labiau subrendusi asmenybė. Tėvynę randa prislėgtą. Ne-laisvė kausto tautiečių valią, nuodija sąmonę, krikdo moralę... O pačią Jadvygą varsto nepatiktus, įbauginti artimųjų, buvusių draugų, mylimų, brangių tautiečių žvilgsniai.

Eilė metų — didelio vargo, įsikūrimo laikotarpis. Tačiau Jadvyga negali taikytis su okupacine valdžia, nerimsta be aktyvios politinės veiklos. 1970 m. jai pavyksta užmegzti ryšį su pogrindžiu. Išverčia Solženicino "Pirmąjį ratą", vėliau jai tampa prieinami aktualiausi pogrindžio veikalai. Dviem pirštais perspausdina "Aušrą", "Alma Mater". Tik vėliau Jadvyga sužinojo, jog buvo persekiojama 4-5 seklių. Ji veikė atsargiai. Jos žinios buvo reguliariai perduodamos "Kronikai". Apie skaudulį visos Lietuvos ji rašė "Aušroje" ir kituose leidiniuose. Nuo 1979 m. Jadvyga dalyvauja iškilimėse, maldininkų eisenose Šiluvoje. "Kronika" įdeda jos humoristinių scenarijų apie tai, kaip gaudė maldininkus per vadinamą kiaulių marą. Šią medžiagą Saugumas laiko nusikaltimu.

Ateities žiedai

Labiausiai Jadvygai skauda širdį dėl vaikų — augančios naujos lietuvių kartos. Ji mato — pražūtin nueis tauta, jeigu vaikuose neprikelsime, nepažadinsime to dvasinio grožio, kuriame ryškiausiai atsispindi dieviškoji prigimtis. Aišku viena, kad vaikai — viskam atvirusios sielos — greičiau atsities. Vedant dvasiniu keliu, greičiau pavyks patraukti į atgailą, nes žmogus su savo dvasiniu pasauliu yra kur kas stipresnis. Vesti reikia labai atsargiai, kad vaikai sąmoningai išsivaduoju iš spaliukinių, pionierinių stereotipų rėmų.

Tik tokiu būdu jiems galima sukurti dvasinę tvirtovę.

Jos meilė žmonėms, tai motinos meilė. O šitokios motinos jausmai negali sutilpti į meilę vien savo sūnui. Prie jos glaudžiasi, geria jos šilumą šviesos ir žinių ištroškę tikinčiųjų vaikai, ir ji 1979 m. Garliavoje užmezga draugystę su bažnytinio choro berniukais. Ji suburia naują judėjimą Lietuvoje — Gyvojo rožinio ratelį. Didelę įtaką ratelio nariams daro buvęs politinis kalinys kun. Petras Našlėnas. Jis žadina vaikuose patriotizmą, aiškina maldos reikšmę, kalba apie dvasinių ryšių kanalus ir moko atskirti baltą nuo juodo — gėrį nuo blogio, moko pasirinkti tikrąjį kelią, nepaklysti klystkeliuose ir neišsigąsti pavojų. Dar ugningesnį pamokslą per šv. Mišias išgirsta vaikų tėvai. Gyvojo rožinio ratelyje vyksta istorinio pažinimo pamokos.

Patjętę savo galimybes, 1980-82 m. vaikai patys organizuoja sceninius pasirodymus, panaudoja Maironio, Bernardo Brazdžionio eiles ir giesmes, per jų kūrybą kviečia žmones priekiti ir išaukštinti Lietuvą.

Lietuvos skausmą, moralinį tautos pakrikimą jie išsako atvirais tekstais su giliosis potekstėmis. Į šią veiklą įsijungia Nijolė Sadaunaitė ir kiti nebojantys gresiančio susidorojimo lietuviai patriotai. Gyvojo rožinio veikla išsiplečia. Jadvygos globoje jau septyni būreliai.

1982 m. spalio 1 d., Jadvygai susirgus, pas ją ateina daryti kratos ir atranda A. Šapokos istoriją. Kad neišmestų kaip niekalo, ji pagarbiai sudeda į vyro keliomaišį ir atiduoda. Suranda pas ją Maceinos, Brazdžionio knygas. Už rastą literatūrą ją kaltina kaip už popieriaus vogimą. Spalio 29 d. suima.

Šį kartą Jadvygą įkalina Mordovijos moterų griežto režimo lageryje. Zonoje dešimt kalinų ir viena provokatorė. Kalinės perrinkimo į JAV prezidentus proga R. Reaganui pasiūnčia sveikinimą su linkėjimais kovoti už viso pasaulio tautų išsivadavimą. Jadvyga Bieliauskienė tardoma kaip šio sveikinimo organizatorė. Ji prisiima griežtą paskiną ir tylos įžadą. Ji vykdo visus metus iki paleidimo ir laisvės. Lageryje merdėdama ji mato pomirintį vaizdą: išsilaisvinusi ji gali jau eiti iš šviesos zoną, bet kažkoks balsas ją perspėja: "Tu esi laukiamas, privalai grįžti į tėvynę, atverti akis giminiams ir draugams, nupūsti miglą nuo 'asmenybių', bijančių viešumos, sąmoningai slopinančių savo dvasingumą. Privalai gelbėti savo tautos vaikus, kad per genetinį paveldą netaptų dvasios vergais. Privalai prашviesinti žmonių sąmonę, nuimti nuo akių vergo raiščius."

Ji sugrįžta į tėvynę be sveikatos, be pinigų — vien dvasios jėga jai padeda atsitiesti. Šiu meile ji žiūri tautiečiams ir akis ir mato tikrą tragediją: žmonės nemoka nuolankiai priimti kančios be vidinio protesto, nepraradus ramybės. Tai privals padaryti ji: stengsis perteikti savo ramybę, teiks žmonėms dvasinių jėgų, padės nugalėti vidinį sąmūšį, parodys, kaip su džiaugsmu priimta kančia atveria meilę ir jėgą. Tai dvasinio išgany-mo stebuklas!

Dvylika metų atsitraukusi nuo religijos Jadvyga sugrįžta prie Dievo, kai patiria su niekuo nepalyginamą giluminį vidinės kančios džiaugsmą. Ji pasiryžta savo tautiečius — brolius ir seseris — patraukti į atgailą.

Laisva ir laiminga ji be gailėsčio degina save ant Lietuvos aukuro. Kas ligi galo atskleis jos dvasinį grožį ir kitus lobius? Ši nepaprasta tautos dvasios karžygė į save patraukė tūkstančius žmonių. Visi jie vienijasi į jos sukurtą Lietuvos nepriklausomybės gynimo sausio 13-sios broliją.

Jos gyvenimo tikslas sutampa su Brolijos tikslais. Tai kova prieš Lietuvos visuomenės skaldymą ir nepakantumą vienu žmonių grupių kitoms. Ji ir brolija skelbia, jog blogi galima nugalėti tik tautos vie-

GAILĖ KEMEKLINĖ,
Kaunas

nybe, dora, kilnumu ir artimo meile.

Būdama tolerantiška ir demokratiška, Jadvyga stengiasi įžvelgti kiekviename žmoguje tai, kas dora, šviesu ir kilnu. Savo asmeniniu pavyzdžiu ir gerumu stengiasi skatinti kitų žmonių geras poelgius ir mintis. Drauge su kitais brolijos nariais ji stengiasi puoselėti ir kelti bendravimo kultūrą, gerbia kitų nuomonę, ieško tiesos pagarboje, diskutuoja, stengdamasi įrodyti kitatinčiams ir klystantiems savo idėjų humaniškumą ir teisingumą, natūraliai priimdama kito žmogaus teisę turėti savo nuomonę, nebūtinai sutampančią su jos. Tokie svarbiausi ir brolijos įstatų bruožai.

Jadvyga gyvena ne dėl duonos karnio, ne su baime dėl rytdienos. Ji gyvena su atsakomybe už viso pasaulio žmonių. Tokia jos, krikščionės demokratės širdies patluma. Po jos motiniška skraiste glaudžiasi nuskriaustieji ir nukentę nuo sausio 13-s įvykių. Ir ją, kaip motiną, klausiamie patarimų, kokį ji pasiūlys mums ginklą? Ji mums pasiūlo vienintelį ginklą — meilę. Ji moko mus nepasiduoti pykčiui, nes pyktis gimdo vien neapykantą ir kerštą. Ji moko sėkmės momentu nepulti į pasididžiavimą, netapti farizejiškais teisuliais — po jais visada slepiasi neapykantos kančia, juoda griovėja. Ko nepajėgia padaryti pati, pasimeldusi paveda Dievui ir nuo tos atsakomybės už kitus tampa laisva.

Laimingas, kuris sugeba priimti Kristaus iškenčtą kančią už savo tautą, už visą žmonių ir patiria šviesos džiaugsmą. — Kokia vaiksi kančios šviesa! — ištaria Jadvyga Bieliauskienė.

Savaitė Lietuvoje

(Atkelta iš 1-mo psl.)

sų valstybėje, kaimynines dvi Baltijos šalis "galėtų įvykti jau kitų metų rugsėjo mėn."

"Leitenantas de Vesas Henafas" — Prancūzijos karininkų jūrų pajėgų lengvoji fregata — Klaipėdoje. Kapitono Ž. Liu Diuvalio vadovaujama generallinio štabo delegacija priėmė AT pirmininkas V. Landsbergis. Šilutėje jūreiviai aplankė buv. koncentracijos stovyklą, kur per Antrąjį pasaulinį karą kalėjo ir mirė taip pat prancūzai, sveciavosi Palangėje, Kaune.

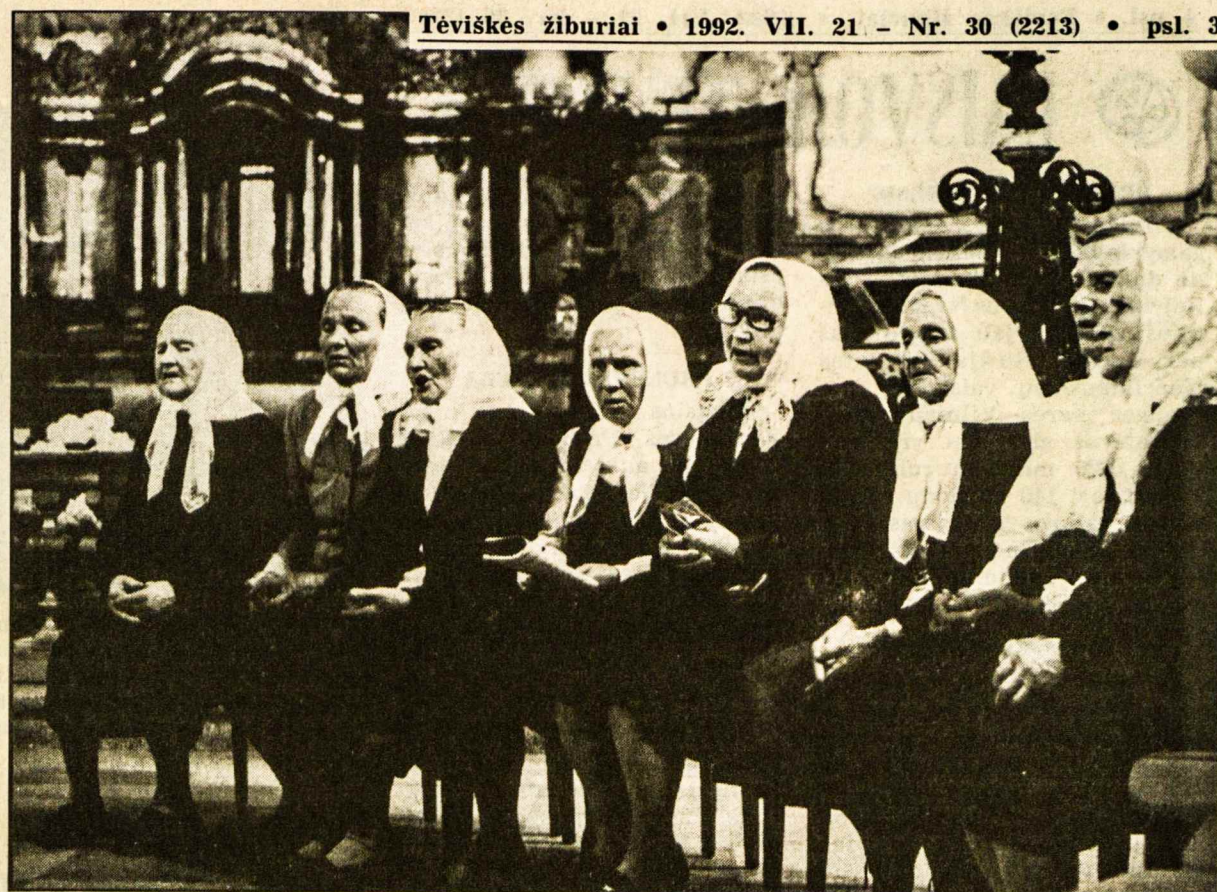
Bastilijos paėmimo dieną (liepos 14-ąją) — vieną iškilmingiausių prancūzų švenčių, jūreiviai atšventė Prancūzijos ambasadoje Vilniuje. Į šventę, Lietuvoje minimą pirmą kartą, be "draugų, bičiulių, oficialių asmenų", buvo pakviestas taip pat ansamblis "Vydraga", kad, anot ambasadoriaus F. de Siurmeno, tųpume ne prancūziškus, o lietuviškus šokių, kad geriau susipažintume su Lietuvos tradicijomis.

Išplaukdami po penkių viešnagės dienų, jūreiviai dėkojo už labai nuoširdų priėmimą, linkėjo Lietuvai, "iki tol nežinomai", šviesios ateities.

Komentaras nereikalingi. "Lituanikos" skrydis truko tik 37 val. 11 min. Jų pakako Steponui Dariui ir Stasiui Girnui iėti į pasaulio aviacijos istoriją. Siemė 59-ri nuo jų skridimo ir žuvimo.

Spaudoje keliama mintis — ar pavyks įgyvendinti dar prieš karą skulptoriaus B. Pundziaus sukurtą projektą: pastatyti paminklą Kaune, Ažuolyno centre? Po daugelio derinimų, parengiamųjų darbų, tarimosi, lėšų rinkimo, aiškėja: "Kauno miesto valdybos ūkio skyrius kategoriškai — statyti tokį paminklą galima tik po keliasdešimt metų, kai būsime ekonomiškai tvirtesni. Arba statyti kitoje vietoje". (O kuomet būsime logiškai tvirtesni?).

Knygų rišykla
"SAMOGITIA"
meniškai riša
knygas bei žurnalus.
A. Plenys
3333 Grassfire Cres., Mississauga,
Ont. L4Y 3J8. Tel.(416) 625-2412

Tradicinėje šventėje "Skamba skamba kankliai" girdėjosi ir religinė muzika. Nuotraukoje — Pelesos parapijos Pavalakės kaimo (Gudijoje) giedotojos Šv. Jono šventovėje Vilniuje 1992 m. gegužės 31 d. Nuotr. Alf. Laučkos

Sveika, tėviškė! Ta ir nebe ta!

Nuo sostinės Vilniaus iki Žemaitijos kaimo

VYTAUTAS VAINUTIS

1992 m. pavasarį aplankiau kaimo ir miesto žmones Lietuvoje. Kiek ilgiau teko užtrukti Vilniuje, pabūvoti prie parlamento šūkiams nurašintų sienų.

Piliečiai ir deputatai

Prie rūmų visada stovinėja būrelis žmonių, kurie seka AT darbą. Pastebėjau nusivylimą deputatais, nesilaikančiais rinkiminių programų. Jiems pasako piktesnes replikas, reikalauja atstatyti. Rėnka parašus dėl priešlaikinio pasitraukimo iš parlamento. Kai kuriuos praeinančius deputatus žmonės palydi plojimai.

Šeši tūkstančiai vizų, laidavusių gyvenimą Japonijos televizijos "Kazumo" bendrovė kuria dokumentinį filmą — "Vizos, išgelbėjusios gyvenimus" apie konsulą Chiune Sugiharą, dirbusį Kaune prieš karą.

Matydamas prie konsulato daugybę bėglių iš Lenkijos, maldaujančių vizų, konsulas pasiuntė tris telegamas savo užsienio reikalų ministerijai kuriose prašė leidimo žmones išduoti. Atsakytą — "Ne". Po to — pokalbis su žmona, vaikais... "Aš pasielsiu prieš užsienio reikalų ministerijos reikalavimą: ar tu sutinki su manimi?" "Mes nežinome, kas atsitiks su mumis, tačiau pasi-elki taip". Vyriausias, penkerių metų sūnus: "Mes jiems padėsime, ar ne?" Ir padėjo.

Po 52 metų į Lietuvą atvyko konsulo našlė Sahiko Sugihara ir marti Mihi. Viešnios aplankė Kauną, namą, kuriame buvo įskūrusi Japonijos diplomatinę atstovybę, gyveno šeima. Viešnios lankėsi taip pat Aukščiausioje taryboje, kur šias priėmė pirmininkas V. Landsbergis.

Valstybiniame žydų muziejaus kiemelyje Sugiharai numatoma pastatyti skulptoriaus G. Kitagavos suprojektuotą paminklą.

"Lietuvoje sustos gyvenimas, kai mūsų krepšininkai žais Barcelonoje" pasakė V. Landsbergis dar metų pradžioje, išlydėdamas sportininkus į Al-bervilio žiemos varžybas. O dabar "Draugystės" viešbučio salėje į palydėtuves susirinkusiems olimpiečiams palinkėjo nepamiršti, kad mūsų delegacijos pasirodymas olimpinės žaidynės yra kartu ir visos Lietuvos valstybės pasirodymas tarptautinėje arenoje, palinkėjo "atsakomybės už Lietuvą jausmo". (Visa Lietuvos olimpinė delegacija Barcelonoje susirinks liepos 24 d.).

Palydėtuose ir olimpiečius kreipėsi Australijos lietuvių fizinio auklėjimo sąjungos pirmininkas Antanas Laukaitis kiekvienam sportininkui įteikė po dovanėlę.

Dariui Gerbutavičiui liepos 14-ąją būtų suėję 19-ka, o jis, vienturtis, žuvo sausio 13-ąją. G.G.

Tėviškės žiburiai • 1992. VII. 21 — Nr. 30 (2213) • psl. 3

kurie, kaip ir Šv. Mykolo šventovė, turi renesansui būdingos architektūros. Vilniaus universiteto didelis miesto kvartalas savo viduje supa daug kiemelių ir iš vieno iš jų lankoma Šv. Jono šventovė, kuri šiandien yra Lietuvos karių ir Vilniaus studentų šventovė.

Vieksniuose

Jau kelios dienos Lietuvoje. Pratinuos ir negaliu priprasti. Bet jausmas, kad esi vėl savo tėvynėje, kiekvieną rytą su pabudimu vėl apima visą.

Vykstame į tėviškę. Išvažinėjame Žemaitiją skersai ir išilgai. Laukai, kuriuose banguoja karščio svinlinamos pašarinės žolės, ganosi galvijų bandos, o javai nuo sausros suvargę.

Sustojame pas gimines Vieksniuose. Tai senas Žemaitijos miestelis, prisiglaudęs prie Ventos upės, paskendęs žalmynuose, o šiemet šventinis rytą su 200 metų sukaktį. Dabar restauruojama čia įsteigta pirmoji Žemaitijoje vaistinė (1860 m.). Veikia čia gyvenusio aviacijos pradininko Lietuvoje Aleksandro Griškevičiaus (1809-1963) muziejus, kuriame vienas kambarys skirtas Vieksniuose gimusių ir augusių trijų brolių profesorių Biržiškų atminimui pagerbti.

Prie tėvų kapo

Apdovanoti didžiule pinavių puokštė vėl leidžiamės ke-lionėn — prie tėvėlių amžino poilsio vietos. Pasitinka ir palydi dar iš vaikystės prisimenamas Tirkšlių šventovės raudonmūris bokštas, kelias per pušų sakais padvelkiantį Tirkšlių pušyną, kol pasirodo Žemalės kapinių aukštieji topoliai, gobiantys mirusiųjų miesto amžiną ramybę. Juodai dažyti geležiniai varteliai, gelsvo smėlio takelis... Tėvų kapas... Brangiausių gyvenime vardai... Ir aš tikrai čia... Po tiek metų, po daugelio kilometrų kelionės!... Aplankėme, pagerbėme kaip mokėjomė. Išsikėtis ramybėje, brangieji mūsų!

Tėviškėje

Iš kapinių sukame keliuku, vedančiu į tėviškę, bet dabar viskas nebeatpažįstamai pasikeitė. Vienu sodybų išvis nebėra, kitos naujai pastatytos. Nematyti pakluonės uosiu. Gimtoji pirka tebestovi, nors ir prie jos verandos nebėra... Ir ji pati lyg sumažėjusi. Dar viena stogo pusė ta pati — len-telėmis dengta. Viduje perstatymų nedarų, kiekvienas kampelis tas pats. Iš devynių pastatų tik trys likę. Kur buvo javų laukai, dabar žolės, žolės, žolės...

Lik sveika, tėviškė! Ta, ir nebe ta! Koki turėsi šeiminką? Kokia atrodysi, kai kitą kartą aplankysiu? Ar aplankysiu?

Viesėdami Čikagoje,
neužmirškite aplankyti

N. ir J. VAZNELIŲ

Gifts International Inc.

2501 W 71st STREET,
CHICAGO, ILL. 60629
Telefonas 471-1424

Cia gausite lietuviškų knygų,
plokštelių, odos, medžio dirbinių.
Ypač didelis gintaro
išdirbinių pasirinkimas.

Gimtajame Kvaracieju kaime pastatytą kryžių žuvusiems už Lietuvos laisvę šventina Marcinkonių ir Kabelių parapijų klebonas kun. PETRAS PUSLYS (1990)

LAISVOJE TĖVYNĖJE

PRIVERSTINIS POILSIS

Vilniaus kuro aparatūros gamykla birželio mėnesį sustabdė darbą penktadieniais, o jos liejyklos bei kitos svarbios linijos nedirba jau tris dienas per savaitę. Rusija bei kitos Nepriklausomų valstybių sandraugos narės Vilniaus kuro aparatūros gamyklai yra skolingos 620 milijonų rublių, o ji pati turi 140 milijonų rublių skolos žaliavų tiekėjams. Vilniečių imonė, negaudama rublių už savo gaminius, neturi jų įsigyti žaliavom.

SUKILIMO METINĖS

Birželio 23 d. Kaune ir Vilniuje buvo prisimintos penkiasdešimt pirmosios 1941 m. lietuvių tautos sukilimo metinės. Kauno parku tapusiose pagrindinėse kapinėse buvo palaidoti 158 žuvusieji sukilimo dalyviai. Kapinės dabar perkeltos į Petrašiūnus. Parke stovi tik kryžius su memorialinėje lentoje įrašytomis žuvusiųjų sukilėlių pavardėmis. Čia juos prisiminė, tylos minute ir patriotinėmis dainomis pagerbė susirinkęs būrelis kauniečių. Pagrindinės kovos dėl Vytauto Didžiojo tilto vyko Aleksoto šlaituose. Toj vietoj dabar yra pastatytas kryžius, prie kurio susirinko kauniečiai, sukilimo dalyviai, šaučiai ir Lietuvos kariai. Mišias laikė kun. Gustaitis, giedoję ir dainavo Kauno politinių kalinių choras. Vyriausybės rūmuos Vilnių jos sekr. K. Čilinskas priėmė ir ministerio pirm. G. Vagnoriaus vardu pasveikino sukilimo dalyvius bei laikinosios vyriausybės narius — dr. A. Damušį, P. Šilą, J. Kojelį, J. Antanaitį, A. Bendinską ir M. Banių.

NUKABINTOS TRISPALVĖS

Birželio keturioliktoji, susieta su trimimais į Sibirą, buvo pavadinta Gedulo ir Vilties diena. Vyriausybė savo potvarkiu įsakė iškelti Lietuvos vėliavas su gedulo ženklais. Tą dieną referendumu buvo sprendžiamas ir sovietų okupacinės kariuomenės dalinių atitraukimo klausimas. Kęstutis Graviškis "Tiesos" birželio 17 d. laidoje informuoja skaitytojus apie daug kur nukabinatas Lietuvos trispalves. Ypač daug vėliavų nukentėjo Vilniuje. Ne visada buvo pasitenkinama tik jų nukabinimu. Didlaukiu gatvėje nuimtoji vėliava buvo sutrypta, sulaužytas jos kotas. Vėliavos išniekinimu buvo įtarti ir sumiti niekur nedirbantys penki dvidešimtmečiai — T. Keldanovičius, S. Lukoševičius, G. Legota, A. Bachovas, O. Kryvsenka. Jiems gresia didesnė bausmė už Lietuvos valstybinės vėliavos išniekinimą. Kiti tik vėliavas nukabinę vilniečiai turėjo sumokėti 1.100 rublių baudas. Pasvalyje viena vėliava buvo pavogta. Kėdainių rajono policijos nuovados buvo atvežtas girtas rusų kareivis, po uniforma turėjęs Lietuvos vėliavą. Referendumo išvakarėse Šiauliuose buvo padegtos vidurinės mokyklos durys, pro kurias turėjo eiti balsuotojai. Tauragėje tada kažkas dažais ištepėjo savivaldybės pastatą, ant durų bei langų priepiedami kryžių ir žvaigždžių.

Taikli yra K. Graviškio pastaba: "Deja, mūsų Trispalvė kai kuriuos Lietuvoje apsigyvenusius asmenis iki šiol erzina, lyg raudona matadoro skraistė koridos bulių..."

PRUNSKIENĖS BYLA

Buvusios ministerės pirm. Kazimieros Prunskienės byla Lietuvos aukščiausiasis teismas pradėjo birželio 4 d. KGB veiklą tirianti komisija jau kovo 19 d. K. Prunskienę apkaltino sąmoningu bendradarbiavimu su KGB atstovais. Komisija nori, kad šį kaltinimą patvirtintų aukščiausiasis teismas. Bylon yra įjungta teisėja O. Dzedulionienė, prokurorė D. Kazokaitienė, KGB veiklos tyrėjų atstovas I. Kaganas ir K. Prunskienės advokatas L. Andrikis. Pati K. Prunskienė atmetė bet kokį savanorišką bendradarbiavimą su KGB. Apie savo keliones užsienyje ji yra rašiusi pranešimus Vilniaus universitetui kaip archyvinę medžiagą istorijai. Teismas nėra gavęs K. Prunskienės pasirašyto įsipareigojimo bendradarbiauti su KGB atstovais ir jiems teikti reguliarius pranešimus. K. Prunskienės liudininku šioje byloje buvo pakviestas dvidešimt šešerius metus KGB dirbęs X-jo skyriaus viršininkas A. Krinauskas, pasitraukęs Lietuvai paskelbus nepriklausomybę. Teisme jis teigė, kad K. Prunskienė nebuvo įrašyta KGB agentų kartotekoje ir kad nebėra jos pasirašyto oficialaus įsipareigojimo. "Respublikoje" buvo paskelbtas tik falsifikatas, neturintis net ir K. Prunskienę užverbavusio KGB atstovo parašo, kuris esąs būtinas tokiems KGB dokumentams.

MOKYTOJŲ SUVAŽIAVIMAS

Lietuvos mokytojų profesinės sąjungos suvažiavimas gegužės 16-17 d.d. įvyko Vilniuje. Tris tūkstančius narių turinčios sąjungos suvažiavimas buvo pradėtas Lietuvos ministerio pirm. G. Vagnoriaus atsiųstos sveikinimo telegramo perskaitymu. Pagarbos pamoka prisiminti Sausio tryliktosios ir Medininkų munitinės žuvusieji didvyriai, Lietuvos mokytojų profesinės sąjungos įsteigėjas dr. J. Basanavičius. Kultūros ir švietimo ministeris D. Kuolys siūlė konstruktyvias diskusijas, ragindamas jų nepaversti mokyklos peštynių lauku. Dabartinės Lietuvos mokyklų problemas turėtų išspręsti mokinių skaičiaus klasėse padidinimas iki 40. Lenkija dėl lėšų trūkumo jau įveda mokslapinigius ir steigia visuomenines mokyklas. Lėšų trūksta ir Lietuvos mokykloms, bet lenkų pavyzdžio stengiamasi išvengti. Suvažiavimo dalyviai atsiirbojo nuo streikuojančių mokytojų, pabrėždami, kad Lietuvos mokytojų profesinė sąjunga niekada tokios akcijos neorganizavo. Sąjungos pirminio suvažiavimo dalyviai išrinko Lietuvos aukščiausiosios tarybos atstovę R. Hofertienę, siūliusią esmine problema laikyti Lietuvos nepriklausomybės išsaugojimą. Netekus nepriklausomybės, neliks ir Lietuvos mokytojų profesinės sąjungos. V. Kst.

Advokatas

AUDRIUS A. STONKUS

20 Hughson St. South, Suite 1003 (Union Gas Building) Hamilton, Ontario L8N 3C8 Telefonas (416) 529-7462

KAIRYS

BALTIC EXPEDITING

517 Fruitland Road, Stoney Creek, Ont. L8E 5A6 Tel. (416) 643-3334 FAX (416) 664-6097

PRISTATOM JŪSŲ PAČIŲ SUDARYTUS SIUNTINIUS (NAMUS GAVĖJUI, KURIAM NEREIKIA PRIMOKĖTI).

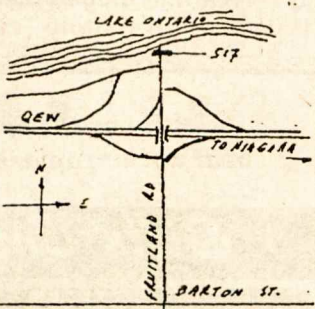
- \$3.50 už kg laivu, per 8-10 sav. nuo išsiuntimo.
- \$5.90 už kg lėktuvu, per 2-3 sav. nuo išsiuntimo.
- Mažiausia siunta — \$15, maksimumo nėra.
- Siuntiniuose gali būti naujų ir vartotų drabužių, batų, patalynės, asmeninių bei namų ruošos reikmenų, maisto ir vaistų.
- Sudarom įvairius maisto ir medicininių reikmenų siuntas.
- Pristatom pinigų į rankas jūsų giminėm Lietuvoje.

Skambinti 9 v.r. — 8 v.v.; pristatyti — 10 v.r. — 6 v.v.;

šeštadieniais — 10 v.r. — 3 v.p.p.

Iš anksto susitarus priimsime visada.

Už mažą užmokestį paimsime Hamiltono rajone iš jūsų namų. Mes esame EUROTRAX PARCEL SERVICE agentai.

VLiko tarybos veiklos paskutiniame posėdyje, įvykusiame Čikagoje 1992 m. birželio 27 d., dalyvavę atstovai. Iš k.: I eilėje — Balys Račkauskas, dr. Jonas Valaitis, Joana Danilevičienė, Algis Regis — pirmininkas, Teodoras Blinstrubas — sekretorius, Aldona Kačinskienė, Grožvydas Lazauskas — reikalų vedėjas. II eilėje — Mečys Vallukėnas, Viktoras Naudžius, Ramūnas Buntinas, Petras Noreika, Apolinaras Bagdonas, Rimantas Žemaitaitis-Kuncas, Petras Dirda, Juozas Lekas, Vladas Šoliūnas, dr. Feliksas Palubinskas, Kasparas Radvila ir Vytautas Žukauskas. Nuotr. J. Tamulaitis

Laisvinimo veiklą baigus

VLiko tarybos

pareiškimas visuomenei

Vyriausio Lietuvos išlaisvinimo komiteto taryba 1992 m. birželio 27 d. savo posėdyje Balzeko Lietuvių kultūros muziejaus Kristalų salėje, vykdydama VLiko Seimo 1991 m. lapkričio 1-3 d. nutarimą, baigė savo politinę ir administracinę veiklą.

VLIKas, susikūrus 1943 m. lapkričio 25 d. Lietuvos pogrindyje, ryžosi demokratines tautos pajėgas jungti vieningai kovai Lietuvos nepriklausomybės atstatymui. Komunistinei sovietų santvarkai grįžus, greit paaiškėjo, kad pakartotina sovietų okupacija nebus laikina. Klatingai prisidengusi demokratijos, lygybės ir socialinio teisingumo šūkiais, ji aršiausiomis priemonėmis vykdė lietuvių tautos genocidą. Kova už tautos egzistenciją buvo sunki ir ilga, pareikalavusi viso pasaulio lietuvių pastangų.

VLIKas, veikdamas tarptautinėje plotmėje, ypatingą dėmesį kreipė į politinius ryšius su JAV-mis Lietuvos nepriklausomybės atstatymo ir bolševikinės okupacijos nepripažinimo reikaluose. Sovietų komunistiniam imperikalizmui pradžius byrėti, Lietuva 1990 m. kovo 11 d. deklaravo savo nepriklausomybės atstatymą. Šiandien Lietuva sunkiai kyla iš komunizmo griuvusių okupacijos naujam prisikėlimui. Rytų Lietuvos teritorija, įteisinta sutartimi su Lenino valdžios Sovietų Sąjunga, vis dar tebėra už Lietuvos valstybinių ribų. Mažoji Lietuva, kovomis už laisvę per šimtmečius dengusi lietuvių tautą nuo pražūties, vis dar tebėra genocido stovyje.

VLiko taryba dėkoja lietuvių išeivijai, rėmusiai VLiko veiklą savo darbais, ištekliais ir konstruktyvia kritika. VLiko taryba, susirinkusi į savo veiklos baigimo posėdį, pagarbiai prisimena visas VLiko valdybas, tarybas ir jų pirmininkus. Tautos fondas per savo atstovybes laisvajame pasaulyje, lietuvių išeivių pastangomis sutelkė daugiau kaip 5 milijonus dolerių. Ši ekonominė parama įgalino VLiko uždavinių vykdymą.

VLiko taryba savo veiklos baigiamajame posėdyje su broliška meile ir dėkingumu prisimena lietuvių visuomenę, Amerikoje ir kituose kraštuose rėmusiai VLiko Lietuvos laisvinimo pastangas. Lietuvos laisvės kelyje laisvo pasaulio lietuviai neprištigo ryžto ir tikėjimo tautos ateitimi. Ši mūsų dvasinė stiprybė telydi mus ateityje.

Vyriausiojo Lietuvos išlaisvinimo komiteto taryba ir ją sudarančios politinės organizacijos

HAMILTON TRAVEL BUREAU
764 Barton St. E., Hamilton, Ont. Reg. 1035989. Tel. 549-4149 arba 549-4140. Sutvarkome keliones į Lietuvą ir iš Lietuvos. Besilankančiams Kanadoje duodame sveikatos draudą. Pristatome jūsų pačių sudarytus siuntinius į Lietuvą. Pervežame autobusų keleivius į Montrealą ir iš Montrealo.

Ivedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus

(Esu "Union Gas" atstovas)

Jurgis Jurgutis
Tel. 383-9026

154 Darlington Dr. Hamilton, Ontario L9C 2M3

VLiko iškilmingojo posėdžio metu Vilniuje 1992.V.31 prisegama dalyvio kortelė tuometiniam Lietuvos premjerui GEDIMINUI VAGNORIUI. Nuotr. Alf. Laučkos

Hamilton, Ontario

PADĖKA

Nuoširdus acių visiems giminėms ir draugams, dalyvavusiems mūsų 50 metų — auksinės vedybinių gyvenimo sukakties šventėje.

Mes abu nuoširdžiai dėkojame kun. Alfonsui Ropolai, kuris atliko simbolinį vedybinį aktą šventovėje ir dalyvavo puikiame pokalyje mūsų namuose. Visiems nuoširdžiai dėkojame už pagalbą bearusiant šią puikią puotą ir už tokias puikias meniškias dovanas.

Ypatingas acių mūsų dukrai Irenai ir jos draugams už skambias vestuvines dainas, labiausiai už dainą, kurią visi svečiai kartu dainavo, "To be young at heart". Acių, acių!

Janina ir Juozas Kažemėkai

Edmonton, Alberta

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkoju visiems Edmontono lietuviams už tokias linksmas ir malonias man surengtas išleistuves persikeliant gyventi į New Westminster, BC. Acių esu dėkingas už suorganizavimą, A. Dudaračiui už atsisveikinimo kalbą, kurioje jis pagerbė visą mano gimtąją apylinkę; J. Popikaitiui už mano gyvenimo Edmontone apibūdinimą ir už brangią ir labai gražią dovaną.

Dar kartą dėkinga visiems — Marijona Andrelevičienė

• Paremkite "Tėviškės žiburius" auką, rėmėjo ar garbės prenumerata, testamentiniu palikimu. Dėkingi — "TŽ" leidėjai

LIETUVA LAUKIA PARAMOS

Atgavusi nepriklausomybę mūsų tėvynė, nuskurdinta ilgos sovietinės okupacijos, reikalinga ekonominės pagalbos.

AUKOKIME JAI PER TAUTOS FONDA.

Mūsų aukos, testamentiniai palikimai padės įtvirtinti atgautą nepriklausomybę ir pakelti krašto gerovę. Aukos bei palikimus siųskime Tautos fondo atstovybei Kanadoje šiuo adresu:

TAUTOS FONDAS, 310 Rathburn Road, Etobicoke, Ontario M9B 2L8

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose —

"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6 Tel. 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais — nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto. Liepos-rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 37 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:

kasd. pal. čekių sąsk. iki...3.5%
santapus 3.5%
kasd.pal.taupymo s-ta 3%
90 dienų indėlius 5.25%
1 m. term. indėlius 6.25%
1 m. term.ind.mėn.pal. .. 5.75%
3 m. term.indėlius 7.25%
RRSP ir RRRF (pensijos)...3.5%
RRSP ir RRRF 1 m. 6.25%
RRSP ind. 3 m. 7.25%

IMAME UŽ:

asmenines paskolas 13%
nekiln. turto pask. 1 m. 7.5%
nekiln.turto pask. 3 m. 9%
Nemokamas čekių ir sąskaitų apmokėjimo patarnavimas.
Nemokama narių gyvybės drauda pagal santapų dydį iki \$2,000 ir asmeninių paskolų drauda iki \$25,000.

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Tautininkų seime Floridoje gegužės 16-17 d.d. išrinktą naują "Vilties" draugijos valdybą, birželio 5 d. pasiskirsčiusią pareigomis, sudarė: pirm. Vytautas Maurutis, I vicepirm. ir ižd. Mečys Aukštuolis, II vicepirm. ir atstovė Čikagai Matilda Marcinkienė, sekr. Jonas Čiulis, III vicepirm. ir atstovė "Dirvos" reikalų tvarkytojas Vladas Blinstrubas.

JAV LB Daytona Beach apylinkė Floridoje vadovauja persitvarkiusi valdyba, kurią dabar sudaro: pirm. Juozas Paliulis, vicepirm. dr. Sigita Ramanauskienė ryšiams su amerikiečių spauda ir JAV kongreso nariams, sekretorius ir ryšininkas su lietuvių spauda Jurgis Janušaitis, ižd. Vanda Bagdonienė. Valdybą papildys vienas kultūriniais reikalams pakviestas narys. Valdybos posėdyje buvo svarstytas sumanymas 1992 m. pavasarį Daytona Beach vietovėje surengti JAV LB Floridos apygardos atstovų suvažiavimą.

Floridos Sunny Hills lietuviai gegužės 31 d. paminėjo savo kapeliono kun. Leonardo Musteikio amžiaus aštuoniasdešimtmetį. Minėjimas buvo paveluotas. Šią savo sukaktį kun. L. Musteikis atšventė viešėdamas Lietuvoje. Pavėluotu minėjimu Floridos lietuviai norėjo padėkoti kun. L. Musteikiui už jo darbą šioje kolonijoje. Mišias nedidelėje Šv. Teresės šventovėje jis koncelebravo su kitais kunigais. Pamokslą lietuviškai sakė kun. Izidorius Gedvila, angliškai — parapijos klebonas kun. Francis Szczutowicz. Giedojo muz. Vinco Mameičio vadovaujamas "Antrosios jaunystės" choras. Sukaktuvinių vaišių patiekalus palaimino klebonas kun. F. Szczutowicz, vadovavęs sveikinimams anglų, lietuvių ir lenkų kalbomis. Visiems minėjimo dalyviams padėjo sukaktuvininkas kun. L. Musteikis.

Čikagos "Seklyčioj" surengtam pobūvy buvo paminėtas JAV lietuvių fondo dviejų žymiųjų organizatorių bei veikėjų dr. Antano Razmos ir dr. Gedimino Baluko amžiaus septyniasdešimtmetis. Jie abu gimė beveik tuo pačiu laiku — gimtadienius skiria tik penkios dienos. Dr. A. Razma gimė 1922 m. birželio 20 d., dr. G. Balukas — 1922 m. birželio 25 d. Šeimyninio pobūdžio pobūvy, kurio dalyviai patys padengė visas išlaidas, suorganizavo JAV lietuvių fondo renginių vadovė Marija Remienė su jai talkinusia reikalų vedėja Ale Steponavičiene. Pobūvy įvardiniu žodžiu pradėjo M. Remienė, pakvietusi jo dalyvius abiem sukaktuvininkam sugiedoti "Ilgiausių metų". Pasivažiavus prasidėjo gausūs sveikinimai, baigti abiejų sukaktuvininkų padėka ir JAV lietuvių fondo pirmųjų dienų veiklos prisiminimai.

Australija

Motinos dienos minėjimui Pertho lietuvių kolonijoje buvo pasirinkta pavėluota gegužės 17 data. Motinoms skirtas Mišias atnašavo ir pamokslą sakė kun. dr. A. Savickis. Jis taipgi yra ir dabartinis ALB Pertho apylinkės valdybos pirmininkas. Po pamaldų visi susirinko pietums ir Motinos dienos minėjimui Lietuvių namuose. Motinas pasveikino kun. dr. A. Savickis. Joms skirtą eilėraščių deklamavimą A. Malinauskas, B. Steckis leido pasiklausyti garsiajuostėn įrašytos radijo valandėlės pro-

gramos, susietos su Motinos dienos minėjimu. Oficialioji dalis baigta Lietuvos pilietybės prašymo blankų išdalijimu ir visų sugiedotu Tautos himnu.

Britanija

A. a. inž. Juozas Vilčinskas, visuomenininkas, Lietuvos socialdemokratų veikėjas, jų užsienio delegatūros nuolatinis sekretorius, mirė Londone birželio 9 d. Su velioniu Londono Lambeth krematoriumo koplyčioje atsiveikino M. Bajorinas, J. Alkis, K. Tamošiūnas. Pelėnai bus palaidoti Lietuvoje. Velionis gimė Vilniuje 1909 m. liepos 26 d. Augo I D. karo metais pasitraukiančių tėvų nuvežtas Rusijon. 1916 m. ten mirė jį dar vaiku palikusi motina. Šeima gyveno Rusijoje prie Estijos sienos. Estijai atgavus nepriklausomybę, greit galėjo grįžti Lietuvon. Tačiau ten dar siautė bermtininkai, Vilniaus krašte — lenkai. Mokyti velionis pradėjo gyvendamas Palestinoje, pradžios mokyklą baigė Neveronyse. Studijavo Vytauto Didžiojo universiteto technikos fakultete, dirbdamas Kauno savivaldybėje. Statybos inžinieriaus diplomą gavo tik 1942 m. Iš Lietuvos pasitraukęs 1944 m., gyveno Vienoje ir Milane. Anglijon atvyko 1946 m. ir įsikūrė Londone, pradžioje dirbdamas fabrike, nuo 1959 m. — statybos projektavimo biure. Didžiausius lietuviškojo darbo pėdsakus paliko Lietuvos socialdemokratų užsienio delegatūroje ir D. Britanijos lietuvių sąjungoje, apie 10 metų eidamas DBLS centro valdybos pirminko pareigas.

Vokietija

Hiutenfeldo katalikų Jėzaus Širdies nedidele šventove, talpinančia tik šimtą maldininkų, ilgus metus naudojosi Vasario 16 gimnazija. Dabar ji nugriauta ir bus pakeista nauja, turinčia dvigubai daugiau vietos. Parapija jau yra pastačiusi Tėvo Delpo centru pavadintą modernią salę, įsigijusi gerus varpus naujajai šventovei. Jos pamatų kėrtinį akmenį birželio 12 d. pašventino Mainzo vyskupas kan. E. Priess. Šioje iškilmėje dalyvavo Hiutenfeldo lietuviai ir daug Vasario 16 gimnazijos moksleivių.

Vasario 16 gimnazija šiais mokslo metais gyvenimą išleido tris abiturientus. Paskutiniuosius brandos egzaminams birželio 11 d. išlaikė Astrida Krausaitė, Juris Roitas ir Gabrielė Žaidytė. Pastaroji tik 1990 m. atvyko iš Vilniaus ir įsijungė XII-jon klasei. Ji yra pirmoji iš Lietuvos atvykus moksleivė, gavusi Vasario 16 gimnazijos brandos atestatą. Per dvejus metus jai reikėjo pasirušuoti abituriento egzaminams pagal Vokietijos programą, kuri gerokai skiriasi nuo Lietuvos. Ji dabar žada studijuoti meno istoriją ir teologiją Eichstaetto katalikų universitete, o studijas baigusi nori grįžti Lietuvon. A. Krausaitė mokslo Vasario 16 gimnazijoje pradėjo V klasėje, J. Roitas — VI klasėje. Jiedu universitetinių studijų reikalui dar nėra padarę sprendimų. Abiturientų išleistuves buvo surengtos birželio 11 d., ką tik pasibaigus egzaminams. Mat kai kurie skubėjo išvažiuoti namo. Su Vasario 16 gimnazijos auklėtiniais atsiveikino direktorius Andrius Šmitas, kiekvienam išteikęs V. Natkevičiaus išleista studiją "Jonas Grinius. Žydrojo romantizmo besilgint".

Susipažinkime iš arčiau su Baltijos šalimis pasinaudodami

EDERSEN world tours

savaitiniais skrydžiais iš TORONTO į VILNIŲ, LIETUVĄ — centrinę Baltijos kraštų dalį, jungiančią Taliną, Rygą, Lvovą/Ivano-Frankovską.

Ypatinga pasiūla

Naujovė — B 757 tiesioginis skrydis Kaina nuo \$1149 + mokesčiai

[Šią kainą įeina vienos nakties nakvynė bei pusryčiai Kopenhagoje ir nemokamas lėktuvų į pasaulinio garso TIVOLI

STERLING AIRWAYS / LITHUANIAN AIRLINES

Vasaros metu savaitiniai skrydžiai — iš Kalgario ir Vankuverio.

Informacijų reikalau skambinti

tel. (416) 882-5470.

Dėl rezervacijų kreipkitės į savo kelionių agentūras.

IX-tosios išeivijos lietuvių tautinių šokių šventės atidarymo išklmėse iš Lietuvos atvežta juosta „Vėtrungės“ šokėjai įteikia meno dalies vadovei Daliai Dzikienei
Nuotr. O. Burzdžiaus

Šokio kūryba - Lietuva širdy!

IX Išeivijos lietuvių tautinių šokių šventė Čikagoje

Jau devintą kartą išeivijos lietuviškas jaunimas suskrido iš įvairių kraštų į tautinių šokių šventę 1992 m. liepos 5 d. Čikagos priemiestyje „Rosemont Horizon“ salėje. Devintoji šventė turėjo būti skirtinga, nes mūsų Tėvynė yra laisva, atsikračiusi sovietų okupacijos ir įsijungusi į laisvą Europos tautų eiles. Rengėjai skelbė, kad tai bus didžiausio šventės. Pradėdamas aštuntąją tautinių šokių šventę Hamiltone prieš keletą metų, šventės rengėjų komiteto pirmininkas dr. V. Kvedaras palinkėjo, kad sekančioje šventėje dalyvautų grupė iš laisvos Lietuvos. Atrodo, tie jo žodžiai buvo pranašingi, nes šventei rengti komiteto, mecenatų ir Lietuvos respublikos vyriausybės pastangų dėka į devintąją šventę atskrido ir laisvos Lietuvos grupė „Vėtrungė“ iš Klaipėdos.

„Vėtrungė“ yra ansamblis, sudarytas iš Klaipėdos konservatorijos Choreografijos katedros studentų. Tai būsimieji tautinių šokių ratelių vadovai ir mokytojai, kurie yra supažindinami su lietuvių liaudies meno pagrindais, darbo metodika bei choreografija. Mokslas trunka 5 metus. „Vėtrungė“ įsteigė choreografas Juozas Gudavičius 1967 m. Jis ir dabar „Vėtrungei“ vadovauja.

Pramogos

2000 šokėjų suskrido į Čikagą ketvirtadienį (liepos 2 d.), nes penktadienis ir šeštadienis buvo skirti repeticijoms. Kad šokėjai nenuobodžiautų ir būtų užimti, šventei rengti komitetas, vadovaujamas dr. Petro Kisieliaus, parūpino įvairių pramogų: penktadienį – gegužinę ir vakare laužą Leomonte, Pasaulio lietuvių centre; šeštadienį – mokytojų pagerbimą ir susipažinimo šokių jaunimui Jaunimo centro salėje Čikagoje.

Pamaldos

Sekmadienio rytą iškilmingas šv. Mišias atnašavo vysk. Paulius Baltakis, OFM, Švč. Mergelės Marijos Gimimo šventovėje. Lietuvių evangelikų pamaldos vyko liuteronų „Tėviškės“ šventovėje. Kadangi šokėjai buvo apgyvendinti aplink orauostį esančiuose viešbučiuose, toli nuo Čikagos, jiems šv. Mišias atnašavo kun. A. Saulaitis „Holiday Inn“ didelėje salėje.

Garbės svečių priėmimas

„Rosemont Horizon“ salėje kvietiniams svečiams buvo suruoštas priėmimas. Svečių tarpe matėsi Lietuvių bendruomenės atstovai, dviasišiai, svečiai iš Lietuvos ir lietuviams palankūs JAV valdžios pareigūnai. Visi buvo pavaišinti vynu ir skoningai paruoštais užkandėliais. Po trumpo priėmimo garbės svečiai buvo nuvesti į jiems skirtas sėdėjimo vietas, nes tuojau turėjo prasidėti IX tautinių šokių šventė.

Paradas

„Rosemont Horizon“ salė – arena yra žemesnė ir mažesnė grindų plotu už bet kada t. š. šventei rengti turėtus patalpas. 2000 šokėjų sunku buvo sutilpti arenas pakraščiuose, nors ir labai jie spaudėsi.

Garbės svečiams pasiekus jiems skirtas vietas, prasidėjo šokėjų paradas – įžgyvėsimas arenon. Paskui vėliau pasiekus savo grupės plakatus, vieni po kitų žygiavo grupės šokių ansambliai ir mažesni šokių sambūriai. Visi stengėsi kuo gražiau ir puošniau pristatyti savo vienetą. Grupės gražia lietuvių kalba pristatė Antanina Žmuidzinaitė ir Edvardas Tuskenis – šios šventės pranešėjai. Suėjus šokėjams į salę, buvo sugiedoti JAV, Kanados ir Lietuvos himnai.

Juosta iš Lietuvos

Paskutinė į aikštę įžygiavo „Vėtrungė“, nešdama juostą. Pasitiktį jų išėjo vyr. meno vadovė Dalia Dzikiene. Jai buvo perduota ši juosta. Tačiau nei žiūrovui, nei šokėjams nebuvo aišku, ką ta juosta reiškė ir kodėl ji buvo perduota. Tik vėliau teko sužinoti, kas tai buvo ir kilmę.

Kai Lietuvoje 1990 m. Vilniuje, nežūrint sovietų blokados, įvyko tryliktoji tautinių šokių šventė, tik Klivlando „Grandinėlelė“ pavyko gauti vietas ir dalyvauti šventėje, nors ir daugiau grupių buvo pasirošusių vykti į Vilnių. Šventės metu rengėjai „Grandinėlelė“ perdavė šią juostą, prašydami perduoti ją sekančios šventės rengėjams išeivijoje, kad ta juosta jungtų mus visus, nežūrint kur mes bebūtume. Prašė šią juostą įteikti šiais žodžiais:

Už jūrų marių būdami ir šokių šventės rengdami,
Jūs buvot tarsi Lietuvoje...
O šventėje šioj mes būsim su jumis,
Su juosta šia, kurion įaudėme dalelę Lietuvos...

Kažkodėl šie žodžiai ar kitoks paaiškinimas nebuvo ištartas, nors p.p. Sagiai, perduodami šią juostą „Vėtrungei“ įteikti šventės meno vadovė, ją pakartotinai prašė, kad šventės pranešėjai perduotų tekstą ir paaiškintų iš kur ta juosta atsirado ir ką ji reiškia.

Oficialioji dalis

Nuskambėjus paskutiniams maršo garsams, prasidėjo trumpa oficialioji dalis. Šventės šokėjus ir rengėjus sveikino Čikagos burmistras Richard M. Daley, Lietuvos ministeris pirmininkas Gediminas Vagnorius (jis dalyvavo PLB seime ir pasiliko tautinių šokių šventei). Šventei remti komiteto pirmininkas

dr. Petras Kisieličius paskelbė šventę pradėtą.

Šokio kūrybje

Pirmosios išeivijos tautinių šokių šventės buvo ieškojimas būdų, kaip gražiau ir patraukliau pristatyti žiūrovui masinį šokėjų pasirodymą, sujungiant iš įvairių vietovių atvykusius šokėjus į vieną žiūrovo akiai patrauklų derinį. Per keturias pirmąsias šventes buvo išdirbtos taisyklės ir būdai kaip to pasiekti, ir dauguma vadovų tuo naudavosi. Kiekvienai šventei vadovauja vis skirtingas asmuo su skirtingu skoniu ir reikalavimais. Tad derinys – jo vaizduotės kūrinys daugiau ar mažiau yra skirtingas. Šventės repertuaras taip pat turi reikšmės. Jis keičiasi pagal vyriausios meno vadovės planus ir reikalavimus.

Darbo šokiai

Šventės leidinyje rašoma, kad pirmoji programos dalis skirta darbo šokiams, nes tai „simbolizuoja 50 metų trukusį neuilstamą darbą bei rūpestį, siekiant tėvynei Lietuvai laisvės“. Darbo šokiai tai trumpi, paprastieji, seni šokiai, kurie vaizduoja įvairius kaimo žmonių darbo judesius. Šokiai turi dvi dalis: pirmoji vaizduoja darbą, o antroji, šiek tiek greitesnė, vaizduoja pasilinksminimą po atlikto darbo. Pirmąją programos dalį pavairino „Blezingėlė“ ir greitas „Malūnas“. Abu šokiai tinka masiniam pasirodymui, ir publika parodė savo pritirimą. Gaila tik, kad pagal Čikagos lietuvių skaičių, publikos buvo mažai.

Džiaugsmo sukūrys

„Antrosios programos dalies šokiuose atsispindi užbaigtųjų džiaugsmas, pasilinksminimų siautulis nerūpestingumas“... – rašoma šventės leidinyje. Antrąją programos dalį pradėjo vaikų grupės, pašokdamas tris šokus. Po jų sekė jau linksmesnių ir greitesnių šokių pynė. Paskutinis šokis Suktinis buvo šokamas visų šventės dalyvių kartu. Veteranai ir jaunieji kartojė tik refreną salės šonuose, o studentų grupės salės viduryje šoko Suktinį. Dabar aiškiai matėsi, kad grindų plotas tokiam skaičiui šokėjų yra per mažas.

Baigmei šventės meno vadovė Dalia Dzikiene pasirinko jos pačios sukurta inscenizaciją „Brangiausios spalvos“.

(Nukelta į 6-tą psl.)

Taip Amerika atšventė nepriklausomybę

Daugybės valstybių laivų parade Niujorke dalyvavo ir dvi Lietuvos jachtos

AURELIJA M. BALASAITIENĖ

1992 m. liepos 4 d. sukako 216 metų nuo JAV nepriklausomybės paskelbimo. Kasmet toji šventė yra iškilmingai švenčiama ir pasižymi tuo, kad iškilmių ir minėjimų programos yra pritaikytos visiems Amerikos piliečiams, kiekvienam amžiui, kiekvienam skoniui. Tai šventė be ilgų ir nuobodžių prakalbų ar paskaitų, nes nenorima užgauti piliečių, kad jie nežino savo istorijos. Net ir Amerikos prezidentas tą dieną praleido Daytonos automobilų lenktynėse, trumpu žodžiu pasveikinęs tautą. Tai didžiausio ir pergalės šventė, be liūdesio ir raudų, nes žuvusiems pagerbti yra skirta speciali kapų puošimo diena gegužės mėnesį. Amerika prarado daug savo sūnų nepriklausomybės kovose ir civiliniame kare. Daug jų žuvo svetimosiose žemėse, todėl Europoje yra per 20 Amerikos karių kapų. Du pasauliniai karai, Vietnamas, Korėja, Kuveito laisvinimas ir amerikiečių įkaičių grobimas juos išmokė branginti laisvę ir padėti kitiems ją atgauti. Nuo persekiojimo ir vergijos bėgančius sveikina Laisvės statula su degančiu žibintu rankoje. Ji pasitiko ir mus...

Laivų paradas

Kristupo Kolumbo garbei šiais metais Niujorko uoste, Laisvės statulos papėdėje, įvyko grandiozinis 37 valstybių laivų paradas, jų tarpe ir dvi Lietuvos jachtos, nors televizijoje matėsi tik vienas burlaivis su lietuviška trispalve. Parade dalyvavo brangiausios ir seniausios Amerikos karo laivas „USS Constitution“, pirmoji Amerikos karo laivyno fregata, kurią oficialiai jūron išleido prezidentas Vašingtonas 1797 m. lapkričio 21 d. Tai daugelį mūsų laimėjus laivas, sunaikinęs 42 priešų laivus.

Dėmesį traukė ypač milžiniškas burlaivis „CEDOB“. Tik sekančią dieną iš spaudos sužinojau, kad tai Latvijos krovinis laivas „Sedov“, pastatytas Vokietijoje 1921 m. Įspūdinga buvo Lenkijos fregata „Frederik Chopin“ ir didžiulis Ispanijos karo laivas. Apie svečių laivus sukaliojosi pakrančių sargybos laivai, o protarpiais praplaukdavo ir pavieniai drašuliai su savo mažais laiveliais. Ugniagesių komandos laivai pūrkė įlankos vandenį baltais, mėlynais ir raudonais dažais. Aidėjo trimčiai ir patrankų sveikinimo salves.

Amerikos sostinėje

Vakarop JAV sostinėje ant Kapitoliaus vakarinės pievutės susirinkusi tūkstantinė minia su ovacijomis pasitiko ir specialiai pastatytą tribūną žygiuojančius marinų orkestrą, chorą ir simfoninį orkestrą su jų dirigentais – Mstislavu Rostropovičiumi, Henry Mancini ir James Galloway. Programai vadovavo aktorius E. G. Marshall. Trumpai ir be patoso pasveikinęs minią, jis pakvietė sustoti Amerikos himnui, kurį su orkestro palyda sugiedoję medaliais uniforma papuošę juodosios rasės marinų seržantas, stiprus ir malonaus tembro puikiai išlavintas tenoras. Margaspalvė minia, apsirėngusi patogiais vasariškais ir sportiškais drabužiais, jau buvo prieš eilę valandų įsirengusi saulėtoje pievoje su kėdėmis, gėrimais ir užkandžiu.

Himną sekė pramoginė programa su įvairiausio žanro muzika. Operos solistė Patti Luponi dainavo arijas iš Rossini operų ir Geršvino operėčių. Operos solistė Julia McGinnis giedojo „spiritualą“ ir sudainavo įspūdingą ariją iš Broadvėjaus muzikinės dramos „Evita“.

Toliau – džiazas, švelnus „rokas“, polka, itališkas šokis ir virtuoziškų fleitistų duetas su orkestro palyda. Išklmės vadovas sugebėjo minia paruošti kiekvienam programos numeriui, bet tuščiai apie jį neplepėjo. Minia pasidavė programos nuotakai, plojo į taktą, šoko polką, lingavo pagal „roką“. Ant tėvo pečių sėdi, rankytėmis ploja ir į taktą linguoja mažas berniukas, o jo motina bando šokti ribotoje vietoje. Jauni ir seni, vaikai ir paaugliai lingavo, šoko, plojo. Protarpiais publika orkestrui ir solistams kėlė ovacijas.

Rimtoji muzika

Sekantis programos numeris buvo Aaron Coplando prieš 50 metų sukurta „Fanfara eiliniam žmogui“. Tai didingas veikalas, kurio muzikinės frazės vietomis suskamba kaip iš žemės ar sielos gelmių kylanti rauda, vėliau virsta į dvasios vidinę kovą, iš kurios ji išeina nugalėtoja.

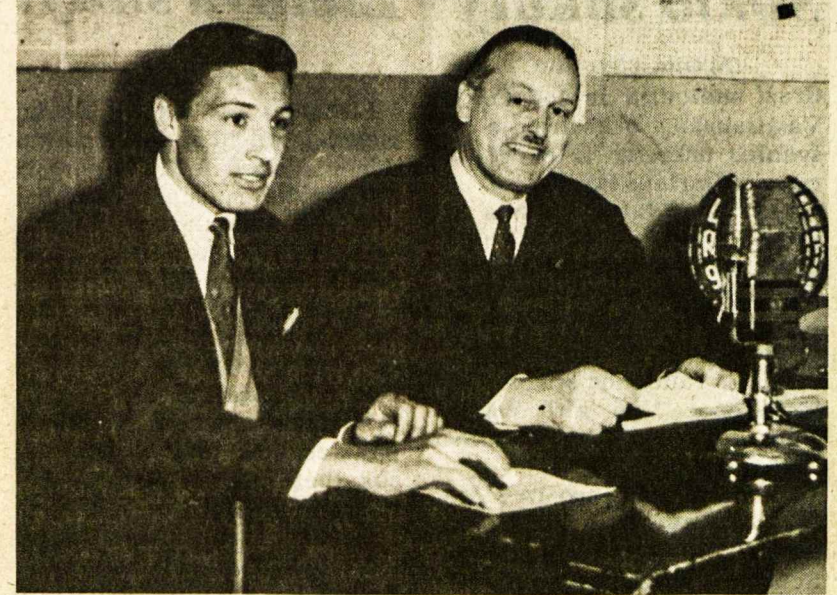
Rimtai ir tyliai laikėsi minia, kai buvo atliekama Čaikovskio „1812 metų uvertiūra“, sukurta Napoleono pralaimėjimui prie Maskvos vartų įamžinti ir dedikuota tiems, kurie brangina bei gina laisvę. Marinų choras su Nacionaliniu orkestru atliko tą ilgą veikalą ir, kas buvo nuostabu, marinai dainavo originalia rusų kalba. Publika, pagauta programos rimties, klausėsi susikaupusi, nejudėdama. Uvertiūrai baigiantis, pasigirdo salves iš patrankų, o publika sustojo ir sukėlė audringiausias ovacijas.

„God bless America“

Sutemo, užsidedę žiburiai ir prožektorių šviesoje akinančiai baltavo Kapitoliaus. artėjant programos pabaigai, išklmės vadovas pakvietė abi solistes. Jos su choru ir orkestru giedojo „God Bless America“, o šokus, plojusi ir triukšmaus minia sustojo, giedojo kartu. Kai kurių akyse žvilga ašaros. Giesmės pasibaigus, marinų orkestras groja nemirtingą Sousos maršą „Stars and Stripes forever“, o minia ploja į taktą, linguoja galvomis, mina kojomis, virš Baltųjų rūmų ir Kapitoliaus suliepsnoja spalvotos fejerverkų ugnys...

Taip tarp juoko ir rimties, tarp šokio ir susikaupimo, tarp klasikinės muzikos ir „roko“ Amerika atšventė savo nepriklausomybės šventę ir pagerbė Kristupą Kolumbą. Tai šventė, kurioje aktyviai dalyvauja kiekvienas amerikietis be išsilavinimo, skonio ar amžiaus skirtumo. Jis nėra verčiamas klausytis ilgų prakalbų ar istorijos paskaitų; jis nerada, kai reikia džiaugtis, bet žino, kad jis yra svarbus ir reikalingas savo kraštui visvien, ar jis mėgsta džiazą, „roką“, operą, ar geria šampaną, ar alų, ar „Coca-Cola“... Erdvėje skriejančią astronautą išvyniojo milžiniška Amerikos vėliava ir per televiziją palinkėjo „Laimingo gimtadienio, Amerikai“.

Visoje Amerikoje Liepos 4-oji buvo švenčiama linksmai ir triukšmingai, su išvykomis į parkus, golfą ir sporto aikštes, su užkandžiais, muzika, žaidimu. Tai tautai skirta šventė pilna to žodžio prasme.

„ECOS DE LITUANIA“ – Lietuvos aidai, radijo valandėlės vedėjas Argentinoje ZEFERINAS JUKNEVIČIUS – (Ceferino Iujnevich) ir padėjėjas PRANAS JUOZAS JUKNEVIČIUS (Francisco Jose Iujnevich)

Iš Argentinos lietuvių veiklos

„Lietuvos aidai“ radijo bangomis

ZEFERINAS JUKNEVIČIUS

Komunistų skundai

Lietuvai paskelbus nepriklausomybės atstatymą ir atsiradus jau daugiau entuziastų bei energingų veikėjų Tėvynės greitam atstatymui, anksčiau veikusiems veteranams tenka duoti žingsnį į šalį ir iš savo karštinčiaus gūžtos priminti dabartinę kartai, o gal ir būsimajai, kad dar ne taip tolimoje praeityje tolimuose pasaulio pietų užkampuose buvo veikiami Lietuvos meilės išlaidų kaimo bei iškėpimo bare ir Lietuvos laisvinimo srityje. Mat ši veikla plačiam lietuvių pasauliui beveik nežinoma, nors yra atlikusi tam tikrą vaidmenį Argentinos lietuvių istorijos puslapiuose. Vienas tų veiksmų yra „Ecos de Lituania“ – Lietuvos aidai – radijo valandėlė.

Pirmosios kregždės

Argentinos lietuvių katalikų federacija (ALKF), įsteigta 1931 m., tautinių švenčių proga (Vasario 16, Tautos diena) dar Nepriklausomybės laikais parengdavo valandos ilgumo specialias radijo programas per vietines radijo stotis. Būdavo vartojama ispanų ir lietuvių kalbos, nors vyraudavo lietuvių kalba. Meninė dalis tekdavo Šv. Cecilijos chorui ir jo solistams. Diriguodavo a.a. maestro Vaclovas Rymavičius, šio sambūrio steigėjas ir vadovas. Pranešėjo ir kalbėjojo pareigai tekdavo ten gimusiame Zeferinui Juknevičiui (Ceferino Iujnevich).

Daina ir laisvės žodis

Nebuvo pasitenkinta vien atsitiktiniais pasirodymais radijo bangomis. Choristų tarpe kilo mintis rengti reguliarias radijo programas, ypač tada, kai Tėvynė pateko sovietų okupacijon. Tuo entuziazingai rūpinosi patsai choro dirigentas ir aktyvus choristai – Juozas Aleksa ir Zeferinas Juknevičius. Jų siekliai rado lietuvių prekybininkų ir pramonininkų pritarimą paremti valandėlę savo skelbimais ir tuo būdu padengti radijo nuomos išlaidas.

Pakankamai susiorganizavus nuolatiniams laidoms, 1947 m. kovo pirmąjį sekmadienį, 8.30 v.v., per radijo „Libertad“ (Laisvė) stotį buvo paskleisti pirmieji lietuvių karių maršo akordai, pranešdami plačiai Argentina, kad prasidėjo „Ecos de Lituania“ laidos. Tuo maršu buvo pradėdama ir mūsų programa per visą gyvavimo laiką – beveik 24 metus, t.y. iki 1971 m. vasario 3 d.

Dabartinis Argentinos lietuvių jaunimas visai ignoruoja šios radijo valandėlės žodžius ir muziką, nors jų tėvai augo jos įtakoje – juos prižadindavo „Ecos de Lituania“ akordai sekmadienų rytais.

Tautinis pobūdis

„Ecos de Lituania“ programų pobūdis buvo tautinis, kultūrinis, krikščioniškas ir atvira antikomunistinis. Maždaug du trečdaliu jo laiko (pusė valandos) užimdavo lietuviška muzika ir daina, perduota iš plokštelių. Pradžioje vieną sykį per mėnesį Argentinos lietuvių Šv. Cecilijos mišrus choras atlikdavo savo koncertus, kurie palaipsniui retėjo. Koncertavo tik tam tikroms ypatingom progom, nes šį vienetą sudarė per 40 entuziastų dainos mėgėjų įvairaus užsiėmimo, kuriems pasidarė sunkoka susirinkti sekmadieniais radijo stotyje 8 v.r. Todėl dažniau pasirodydavo choro solistai – Ursulė Povilonytė, Antonija Žekytė, Ona Savickienė, Antanas Slančiauskas ir pianistės-akompaniatorės – Regina Virgailytė ir Eleonora Martinėnaitė.

(Bus daugiau)

Regina (Gina) Gregorian
Associate Broker

Namų pirkimo ir pardavimo atstovė

Patarnauja lietuvių kalba.
Burlingtono, Hamiltono ir Oakvillės apylinkėse.
Nemokamas namų įvertinimas

720 Guelph Line
Burlington, Ontario L7R 4E2
Toronto Line: (416) 827-6454
Res: (416) 336-2814 Fax: (416) 333-3616

(416) 333-3500

Dr. Gina J. Ginčauskaitė
optometristė

1551 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvių namų)

Priima pacientus pagal
susitarimą

Telefonas 532-7115
Susitarus prima pacientus
ir vakarais

Lietuvos konservatorijos Klaipėdos fakulteto choreografijos katedros ansamblis „Vėtrungė“, dalyvavęs IX-tosios išeivijos lietuvių tautinių šokių šventėje Čikagoje

Šokio kūryba - Lietuva širdy!

(Atkelta iš 5-to psl.)

Graži melodija ir žodžiai K. Vasiliausko, orkestracija — šventės orkestro ir choro dirigento Dariaus Polikaitis.

Skambant dainai "Mums pavėdėjo saulės, žalios lankų spalvos, bet negailėjo kraujo žemelei Lietuvos. ... dvi šokėjų grupės viduryje salės atliko judesius su geltonos, žalios ir raudonos spalvos vėliavėlėmis. Visi kiti šokėjai salės pakraščiuose dainavo kartu su choru.

Baigminį žodį tarė JAV Lietuvių bendruomenės pirmininkas Vytautas Maciūnas. Sekdami išnešamas vėliavas, arena paliko ir šokėjai, išrašdami IX Tautinių šokių šventės lietuvių išeivijos kultūrinės veiklos istoriją.

Bendros išvados

Vyriausiai meninės dalies vadovai D. Dzikienė pagal pasirinktą repertuarą pavyko išgauti iš šokėjų tai, ko ji norėjo. Šventės programa praėjo gražiai be jokių trukdymų. Šokėjų grupės paruoštos gerai. Veteranų, studentų, jaunių ir vaikų grupės, iš įvairių JAV vietovių, Kanados, Argentinos, Brazilijos, Vokietijos ir laisvos Lietuvos, gražiai susijungė bendrame derinyje.

Labai malonu buvo stebėti veteranus, vedančius už rankų savo mažus vaikučius, kurie, pasipuodę tautiniais drabužiais, laukė eilės išeiti į areną ir parodyti savo sugebėjimus. Tai mūsų švenčių tęsimas, mūsų ateitis. Vadovams džiugu, kad veteranų eilės didėja. Reiškia, kad priklausdami grupei jie kažką gavo, nes prisiminimų vedini jie vis grįžta atgalios, o taip pat įtraukia ir savo vaikus.

Šventės orkestrą ir chorą, kuris buvo sudarytas iš įvairių Čikagoje veikiančių chorų, paruošė ir dirigavo jaunas muzikas Darius Polikaitis. Choras gražiai papildė šokius ir parodo, kad lietuvis ir dirbdamas, ir šokdamas dainuoja. Daina ir šokis — ar tai linksmi, ar liūdni — yra neatskiriama lietuvių folkloro dalis.

Century 21 OFFORD REALTY LTD.

Member Broker, 38 Hurontario St., Collingwood, Ontario L9Y 2L6

Paruodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamus, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwood apylinkėse kreipkitės!

Angele Šalvitytė, B.A.,
pilkimi ir pardavimo atstove.
Ji mielai jums patars.
Darbo tel. (705) 429-2121 ar (705) 445-5640
namų tel. (705) 429-6428

Pokyliai

Lietuviai po sunkių darbų mėgsta pasidžiaugti baigtu darbu. Todėl ne tik senovėje, bet ir dabar ruošiamos pabaigtuvės — baigto darbo puota. IX šventei ruošti komitetas labai gražiai suorganizavo suaugusiųjų ir jaunimo pokylius dviejose puošniose "Hyatt Regency" viešbučio salėse.

Pokylį pradėjo šio vakaro šeiminkė Marija Remienė, pakviesdama vysk. P. Baltakį sukalbėti maldą. Pokylio metu kalbėjo Lietuvos min. pirmininkas Gediminas Vagnorius, pasidžiaugdamas gražiai praėjusia švente. Prisistatė naujai išrinktas Pasaulio lietuvių bendruomenės pirmininkas Bronius Nainys. V. Adamkus pranešė džiugią naujieną, kad Lietuvos krepšinio rinktinė dalyvaus olimpiadoje Barcelonoje. Taip pat jis parodė Japonijos dovaną — naujas uniformas olimpiados dalyviams lietuviams.

Kas dar turėjo jėgų ir noro galėjo šokti, grojant Stelmoko orkestrui.

Leidiny

Šio renginio kuklesnis negu praėjusių švenčių. Ant viršelio — šventės ženklas, kuris pasikartoja pradedant naujus skyrius. Leidinyje yra du straipsniai: leidinio redaktorės D. Bindokienės lietuvių kalba ir Silvijos Kučaitės-Foti anglų kalba. Abiejuose straipsniuose apžvelgta trumpai lietuvių tautinių šokių pradžia ir raida. Leidinio pradžioje yra žymių ir svarbių asmenų sveikinimai, rengėjų komiteto narių nuotraukos, šventės programa, programos dalyvių nuotraukos, aprašymai ir reklaminiai sveikinimai, kurie gražiai meniškai apipavidalinti.

Laukime sekančios šventės...

Jaunimo entuziazmas šventės metu, pakili nuotaika parodo aiškiai sako, kad šventės labai reikalingos. Jaunuoliai, turėdami uždavinį gerai pasiruošti sekančiai šventei, dirba porą metų ir suvažiuoja pabendrauti, pasirodyti, pasidžiaugti, atgaivinti senas pažintis. Visi, pasipuodę naujomis darbo uniformomis, stengiasi savo grupę kuo geriau parodyti. Atsiveikinant su draugais dažnai girdisi: "Kaip gaila, kad vėl reikės ketverius metus laukti sekančios šventės". Skirstėsi visi į tolimus namus, spelidami kur bus sekanči šventė. Gal Los Angeles, gal Niujorko, o gal Vilniuje? ... Bet ar tai būtų išeivijos šventė? Su šiais spėjimais ir mintimis visi sakė paskutinį "sudiev" ...

G.Br.

• Ar jau parėmė Kanados lietuvių kultūros muziejų?

PLB seime Lemonte 1992 m. liepos 3 d. Lietuvos premjeras Gediminas Vagnorius susitiko su Kanados lietuvių bendruomenės atstovais ir 30 min. trukusiam pokalbiui išreiškė ypatingą padėką Kanados lietuviams. Iš kairės: G. Paulionienė, J. Kristolaitis, G. Vagnorius, G. Petrauskienė, I. Ross, P. Lukoševičius; II eilėje: V. Čuplinskis, I. Lukoševičienė, P. Kuras, J. Čuplinskienė, E. Čuplinskis, A. Karkienė, A. Rašymas, D. Viskontienė, V. Radzius, O. Stanevičiūtė

Istorinis išeivijos seimas

(Atkelta iš 1-mo psl.)

išeivijos veiklai. Buvo pasiūlyta ir priimta visa eilė esminių nutarimų, įpareigojančių PLB valdybą ir kraštų valdybas.

Is už geležinės uždangos

Naujas dalykas buvo atstovai iš buvusios Sovietų Sąjungos ir jos okupuotų kraštų. Jų buvo devyni: Estijos — Milda Trinskytė, Latvijos — dr. R. Ražukas (jis taip pat Latvijos "Sąjūdžio" pirmininkas), Moldovos — pirm. D. Skramtai, St. Peterburgo — pirm. V. Bačkutė, Maskvos — pirm. V. Viliūnas, Sibiro — V. Bernatonis, Lenkijos — E. Petruškevičius, Ukrainos — R. Malikinaitė, Vengrijos — D. Balint. Estijos, Latvijos, Moldovos ir Vengrijos lietuvių bendruomenės jau anksčiau buvo oficialiai įsijungusios į PLB. Kitos dar pertvarko savo įstatus, kad atitiktų PLB nuostatus.

Šiame seime įsijungė Sibiro lietuvių bendruomenė, apimanti apie 60.000 narių, kuri dauguma yra apsisprendę gyventi ir dirbti Sibire. Visi minėti atstovai seime buvo sutikti atsistojami ir ilgom ovacijom. Jų veikla, jų išgyvenimai ryškiai paženklinė nuoskaudom, priespauda, kančia, baime, skurdu ir nuolatine kova už būvį.

Klausai jų, bendraujai su jais ir jauti slogutį gerklėje, apmaudą širdyje ir nejuociom sugūžį iš gėdos, iš gailėsčio, iš nejaukumo — kokie mes išlepe, nesuprantantys, reikalaujantys — neįvertinam savo perpildytą gyvenimą ir turimų sąlygų ir drįstame dejuoti! Ir tokia daugybė — nieko nedarom (net apie 50 leidusių save išrinkti atstovų, seime nepasirodė), bet kritikuojam ir matuojam kitų darbų, pasiekimus ir sąžines! O mūsų broliams iš anapus ir malonus šypsnyš, žodis, dėmesys atrodė karališkas. Padėkoms nebuvę galo. Ir nejauku, kai pretenduojam į dvasingumą, veiklos pavyzdžius, net į prezidento postus, o toį savo prabangioje realybėje darbai — labai smulkutai!

Išlikimo rūpėsčiai

Pietų Amerikos poreikiai labai realūs. Jie nuolat šaukia iš pagalbos išlikimui. Nuo pirmojo jaunimo kongreso šis milžinas juda ir nepraranda vilties. JAV Lietuvių fondo, keleto nuolatinio rėmėjų ir Lietuvos mokytojų dėka, atrodo, susiformuos nuolatinė planinga tautinio išlikimo parama.

PLB struktūros, pareigų ir visuomeninių reikalų klausimai seime bent trim laikotarpiais užėmė apie 7 valandas laiko. Buvo iškelta pasiūlymų dėl vardo ir struktūros keitimo. Sekančiai valdybai pasiūlyta sudaryti komisiją, kuri peržiūrėtų konstituciją ir pasiūlytų reikalingus pakeitimus ar patobulinimus pagal pasikeitusias sąlygas. Dauguma buvo nuomonės, kad nereikia keisti vardo, reikia sąžiningai vykdyti seimo nutarimus. Reikia labai rimtai spręsti išeivijos veiklos finansavimą, jei norime išlikti gyvi ir kūrybingi. Primygtinai buvo pabrėžiama lietuvių chartos išmintis, prie kurios raginama nuolat sugrįžti ir apmąstyti jos prasmę mūsų šių dienų gyvenime. Buvo nutarta sudaryti ekonominį klausimų komisiją, kuri galėtų būti naudinga Lietuvos ekonominio atstatymo procese.

Lietuvos kultūros ir švietimo ministras DARIUS KUOLYS kalba PLB seime Lemonte

Nuotr. P. Lukoševičiaus

Mokyklos

Švietimo klausimai pareikalavo didelių pertvarkymų. Svarstybų metu, vadovaujant vicepirm. M. Lenkauskieni, pasisakė R. Kučienė, A. Šmitas, kun. A. Saulaitis, SJ, ir G. Paulionienė. Ypač gerai išmąstytas mintis pateikė G. Paulionienė, išskeldama pagrindinius elementus sėkmingos švietimo sistemos. Ji kėlė klausimus — kas gerai, kas blogai, kas pavėluota ir davė konkrečius pasiūlymus: 1. sudaryti tolimesnę ateitį pramatančius planus; 2. planingai ir sąmoningai ruošti mokytojus, atsakančius ir laiko sąlygas; peržiūrėti ir pertvarkyti programas; 3. paruošti naujus vadovėlius ir pritaikyti jų turinį mūsų vaikų realybei (pvz. mūsų vaikai negrybauja, nepina vainikėlių ir pan.); 4. tobulinti metodiką, pripažįstant, kad lietuvių kalba daugeliu atvejų dėstoma kaip svetimą kalbą; 5. sudaryti skaitymo knygelių seriją, pradedant nuo lengvesnės kalbos ir siekiant praturtinti žodyną. Linkėtina, kad šie pranešimai būtų paskelbti spaudoje arba paskleisti visų mokyklų mokytojų per kraštų švietimo komisijas.

Kultūros klausimai

Šiose svarstybose tikslas buvo — pažvelgti į išeivijos kultūrinį stovį ir numatyti orientaciją atečiai. Vicepirm. Irena Lukoševičienė pakvietė Ireną Ross šių svarstybų pirmininke.

Rasa Kurienė plačiau gileno mūsų išeivijos kultūrinį gyvenimą, nevengdama kritiškų pastabų, bet laikydamasi principinėje plotmėje. Dalia Viskontienė metė platesnį žvilgsnį į praktinę mūsų kultūrinio gyvenimo pusę, išskeldama kultūrinį vienetų telkimą ir jų išlaikymą dabar, pasikeitus sąlygoms ryšium su Lietuvos nepriklausomybės atgavimu. Ji pažėrė visą eilę pastabų kultūrinės veiklos stiprinimui išeivijoje.

Elena Bradūnaitė kalbėjo apie lietuvių liaudies kūrybą bei tautosaką, jos reikšmę praeityje ir dabartyje, pateikė keletą sugestijų tautosakos panaudojimui išeivijos gyvenime.

Danutė Bindokienė, "Ateities" ir "Draugo" redaktorė, daugelio knygų jaunimui autorė, dinamiškai ir vaizdingai išsklė lietuviško žodžio bei lietuviškos spaudos reikšmę ir svarbą.

Dr. Dalios Katiliūtės-Boydso analizė, pateikta raštu, davė rėmus šioms svarstyboms. Gaila, susidėjus aplinkybėms, dr. S. Goštautas šiose

svarstybose negalėjo dalyvauti, o jo tekstas pasiekė per vėlai ir nebuvo panaudotas.

Šių diskusijų išvados buvo konkrečiai suformuluotos ir pateiktos seimui kaip nutarimai (bus paskelbti spaudoje).

Ministerio mintys

Ministeris D. Kuolys dalyvavo švietimo ir kultūros klausimų svarstybose. Jo pasisakymai buvo konkretūs ir realūs. Situacija ir Lietuvoje, ir išeivijoje yra pasikeitusi: Lietuvoje jau nereikia kovoti rezistencijoj dėl išlikimo, bet Lietuvai reikia įsijungti į pasaulio tautų šeimą. Lietuvos vizija — tai 1988 m. skydas-egzistencinė branda ir galimybės bendrauti kaip lygus su lygiu. Ministeris išvardino visą eilę kultūrinių renginių, kurie yra tarptautinio lygio ir vyksta Lietuvoje. Jis taip pat suminėjo daug institucijų ir galimybių Lietuvoje, kurios galėtų būti labai naudingos išeivijos praturtinimui ir krašto pažinimui, istorijai, menotyrai, tautodailei, tautotyrai, mokytojų, vadovų paruošimui ir t.t. Reikia išmokyti bendrauti vieni kitus praturtinant ir giliau pažįstant. Prieita išvada, kad būtina reikiai dirbti kartu, planuojant didesnius renginius ir numatyti konkrečius planus, kur dirbtų kartu išeivijos ir Lietuvos kultūrininkai bei darbuotojai. Smagu paminėti, kad ministeris buvo maloniai nustebintas visų šių PLB seimo renginių profesionalumu.

PLB būstinė Lietuvoje

Ji buvo numatyta steigti buvusios PLB valdybos. Pagal AT ir Lietuvos vyriausybės pageidavimus buvo nutarta atidaryti ją šį rudenį Vilniuje. Kraštų bendruomenės ir atskiri asmenys pasisakė už tokios institucijos pozityvią naudą ir Lietuvai, ir išeivijai. PL jaunimo sąjungos ir jos valdybos narių, kraštų pirmininkų pasireikšimai seimo posėdžiuose tuo klausimu buvo labai ryškūs ir pozityvūs.

Su pasididžiavimu sekė profesionaliai pirmininkaujančius seimui, reiškančius nuomones visiems svarbiais klausimais.

Šiame seime jaunimo atstovai ir iš viso jaunesnės kartos žmonės buvo labai sąmoninga ir potenciali seimo narių dalis. Tuo galime pagrįstai didžiuotis. Tai užtikrinimas mūsų išlikimo.

Baigminės pastabos

Aplamai, seimas praėjo planingai ir pozityviai. Atrodo, kad mūsų veiklos atstovai ir vadovai darosi daugiau subrendę, moka reikšti nuomones, analizuoti iškeltus klausimus, skaitosi su laiko sąvoka, koncentruojasi į esminius dalykus. Šiame seime nebuvo daug išpuolių "dėl tvarkos", nors dar vis netrūko norinių iš klausimo padaryti visą paskaitą. Bet pirmininkų nuovoka ir bendras seimo narių nusistatymas visą eilę šenkerių atstatė į savo vietas.

Svarstybose dalyvavę buvo gerai pasiruošę, jiems skirtą laiką maksimaliai išnaudojo ir pateikė apgalvotas medžiagas svarstyboms. Dr. V. Bieliauskas analizė "Tapatybės beiškant naujoje laisvėje — Lietuvoje ir išeivijoje" buvo giliai išmąstyta ir teoriškai, ir praktiškai. Ši analizė galėtų būti programiniai rėmai mūsų ateities veiklai, kuriant ir ugdant lietuvišką sąmonę ir Lietuvą, ir išeiviją.

Visą gyvenimą grūmėsi...

Ilgas tautiečio kelias iki Sausio tryliktosios

Alfonosas Pošius gimė 1920 m. susipratusių, pasiturinčių lietuvių ūkininkų šeimoje Zarasų apskrityje, Degučių kaime. Užėjęs sovietams, Alfonso buvo medicinos fakulteto studentas. Jis įsitraukė į pogrindžio veiklą ir dar tais pačiais metais buvo suimtas, žiauriausiai tardytas: be sąmonės jį atnešdavo į kambarį iš tardymo kabinetų.

Alfonosas buvo nuteistas 8 metais kalėjimo. Atsėdėjęs bausmę, buvo pasmerktas amžinai tremčiai, kur vėl už pasipriešinimo veiklą buvo suimtas ir nuteistas. Atsėdėjęs vėl tėsę tremtį ir tik prieš keliolika metų sugrįžo į Tėvynę, kuri jam už gyvastį brangesnė. Tai liudija ir jo dalyvavimas visose akcijose ginant Lietuvą, jo sunkus, invalidu padaręs sužeidimas prie televizijos bokšto Vilniuje.

Ir invalidu tapęs jis nepasidarė abejingas Lietuvos likimui, toliau dalyvavo akcijose, sekė parlamento darbą, skausmingai sielojosi dėl kairiųjų ir jų parankinių išdavystės, nesiskaitymo su rinkėjų valia. Sujaudin-

tas, vietos nerasdamas atbėgdavo į mūsų laikiną koordinacinį centrą pas Danutę Maldeikienę išlieti savo sielvarto.

Jis labai išgyveno, kai pamatė, jog "Gimtajame krašte" išspausdintas atsiskyrusios nuo Sausio 13 brolijos devyniukės pareiškimas, neteisingai paskelbtas visų sunkiai sužeistųjų ir visų žuvusiųjų šeimų vardu, kai tuo tarpu kiti nebuvo pritarę atsiskyrimui. Jis reikalavo, kad "Gimtas kraštas" atšauktų, paaiškintų. Negavęs pritarimo, organizavosi rinkti parašus nepritarusiųjų. Ir štai nelaiminga, tragiška mirtis (1992. 06. 16) nusinėdė neuilstantį mūsų kovotoją-brolį, bendražygį. Padidėjo karžygių-kankinių gretos pas Viešpatį, iš kur jie galingesni padėti mums, kai šaukiamės pagalbos.

Telieka šviesus jo atminimas artimųjų ir visų tėvynainių tarpe. Giliausią, nuoširdžiausią užuojautą reiškiamė Velionies seserims ir broliams, gyvenantiems Kanadoje, visiems artimiesiems Lietuvoje.

Sausio 13-osios brolija, Vilnius

Sibiro lietuvių sąjungos atstovas VILIUS BERNATONIS balsuoja PLB seime valdybos rinkimuose

Nuotr. P. Lukoševičiaus

Dalyvavimas Lietuvos vyriausybės premjero G. Vagnoriaus, Kultūros ir švietimo ministerio D. Kuolio ir pareigūno išeivijos reikalams A. Antanaičio, jų nuolatiniai kontaktai su seimo atstovais, dalyvavimas svarstybose, susitikimuose davė progos vieni kitus pažinti, išryškinti vieni kitų potencialą, poreikius, galimybes. Aišku, bendras darbas nelengvas, o kelias duobtas, kaip teigė A. Antanaitis. Svarbu, nesirinkti kraštutinių sprendimų ir orientacijų. Nuolat buvo pabrėžta, kad išeivija turi išlikti stipri ir sąmoninga. Nevertėtų skubėti grąžinti Lietuvon išeivijų sukauptų vertybių ir kultūrinių lobių — reikia numatyti labai rimtus planus, kas kam svarbiau ir daugiau reikalinga. Buvo pabrėžta ir primygtinai

AUDRONĖ KAIRYS

makrobiotikos konsultantė

* diagnostika
* sveikatingumo dieta
* svorio ir energijos reguliavimas
* gydymas maistu ir mankšta
Dėl konsultacijų skambinkite į makrobiotinį centrą "It's a great life".
Tel. Toronto (416) 255-1049
(voice message)

FORTUNE 100 U.S. COMPANY

ieško patyrusio telekomunikacijos vedėjo dirbtį JAV-Lietuvos bendrovėje.

Pageidaujama, kad kandidatas turėtų nemažesnę kaip 10 metų patirtį telekomunikacijos pramonėje, techninį supratimą infrastruktūrų sistemoje, kaip įvairūs perdavimai ir perjungimai į centrinę įstaigą.

Reikalingas inžinerijos arba kitų techninių disciplinų diplomai, sugebėjimas tvarkyti technišką aplinką, atkreipiant ypatingą dėmesį kasdieninėms operacijoms ir planavimo priežiūrai.

Kandidatas turėtų persikelti į Lietuvą gyventi dviem metams. Tarnyba gali būti pratęsta ir ilgesniam laikui. Trumpą savęs pristatymą (reziumė) ir algos pageidavimą siųsti:

Sheila Burns-Rapp
Director of Human Resources
9785 Maroon Circle, Ste. 210
Englewood, CO 80112
Fax 303-649-4621

Pasaulinio garso teatre

Stratfordo 40-to festivalio įspūdžiai

ALFONSAS NAKAS

Anksčiau rašiau apie du spektaklius (*Romeo & Juliet* bei *Audros*), matytus Festivalio teatre. Kitus du matėme pasitaisyti Avon Teatre. Ir juos palydėsiu keliomis pastabomis.

"World of Wonders"

Pavadinimą palikau originalų, bet gal išsivertus reikėtų vadinti "Sensacijų pasaulis", nes cirko bei magikos triukų stebuklais nepavadinai. Šalia mano mašinėlės guli įmantriai, intriguojantys parašyta prozinė to paties vardo 316 psl. knyga. Jos autorius — Robertson Davies. Buves aktorius, žurnalistas, laikraščių leidėjas, Toronto un-to profesorius, nuo 1981 m. "Master Emeritus". Knygoje detaliai pasakojama cirkininko ir magiko Magnus Eisengrim biografija.

Richard'o Rose režisuojamas veikalas labai turtingas. Sutelktai visa eilė didžiųjų teatro žvaigždžių, kaip Nicholas Pennell, Douglas Chamberlain, Pat Galloway, Denise Fergusson, Edward Atienza, Diego Matamoros, ir išradinčiausiai naudojami šviesos triukai (Kevin Fraser). Keli nuostabūs magijos triukai (pagal patarėją Thomas Baxter). Klaidūs garsai. Deformuotos figūros. Bet tai tik viršutinis spektaklio klodas, galbūt tai komas "lengvų plaučių" žiūrovams, ieškantiems pigios pramogos, bet pavadinimo apgaudinėjimas. Gilesniam klode maišosi viena kita sekso scena. Pagaliau, giliausiam klode, nemaža vietos teikiama puritoniškai kalviniščių religijai, dažniau cituojant Bibliją, filosofuojant apie Dievą ir velnią.

Kyla klausimas, ar vertėjo tokį veikalą statyti kaip tik 40-tame, sukaktuviniame sezone? Veikiausiai norėta parodyti, kad ir teatro scenoje dabar galima ir įmanoma viskas, kas galima ir įmanoma filmų pasaulyje. Nors *World of Wonders* spektakliai jau vyko visą mėnesį, nam neteko skaityti nė vienos teatro kritikų recenzijos. Bet publikos nuomonė, užbaigus pirmąją dalį su sugestviomis scenom, buvo akivaizdus — plojo tik nedidelis nuošimtis. Po antros dalies, jau daug švaresnės ir pasižymėjusios visokiom idiomom staigmenom, katutėmis "pabalsuota" kur kas gausiau.

"H.M.S. Pinafore"

Spektaklį išgyvenome 1992 m. birželio 21 popietę. Šis Gilberto ir Sullivan'o muzikinis scenos kūrinys su pasisekimu vaidintas Stratforde bene prieši užtiną metų, dargi be rodo ne vieną, o daugiau sezonų. Teko tuomet ir rašančiam matyti, gėrėtis. Kaip anuomet, taip ir dabar, sukaktuviniame sezone, operetę į sceną atvedė tas pats genialus choreografas ir režisierius Brian Macdonald. Jo artimieji talki-

ninkai — pagalbinės muzikos kūrėjas Berthold Cariere, aparangos projektuotoja Susan Benson, šviesų tvarkytojas Michael J. Whitfield — pasirodė jo vertais bendradarbiais. Išskyrus A. Sullivan'o muziką ir W. Gilberto libreto, sukurtas naujas spektaklis. Toks spektaklis, iš kurio nenorėjai nė pasibaigus išeiti! Nemėsiu jo dramatiškos aktorijos, nei dainininkų, nei šokėjų pavardžių. Dauguma jų man nauji, nepažįstami, o ir anksčiau matytų girdėtų nedrįsti aptarti. Viskas, ką jie scenoje veikė, buvo tobula. Chorų dainos, duetai, solo — viskas skambėjo puikiausiai. Šokiai nesudėtingi, bet ir didžiausio būrio, karštais netoli 30-ties, atliekami kaip vieno.

Gausias publikos katutes iššaukė vaizdas pirmajai scenai atsivėrus. Nuo grindų iki aukštų padangų, keliais sluoksniais, suposi gal tuzinas hamakų, kuriuose "saulinios" jauni, spalvingais drabužiais aktoriai. Kartais "praplaukdavo" pilnos dainuojančių gondolos, gelbėjimosi valtytės, dar kokie fantastiški vežimai. Švysteldavo viena kita vejančios, scenos erdvę skrodiančios žuvys. Atsirasdavo burės ir tinklai, po kuriuos dainuodami karstėsi "matrosai". Tarp šokių ir dainų keli aktoriai pynė intrigas, kad spektaklio gale tuoktųsi trys laimingos poros.

Taip, tai operetinė tobulybė, kokių retai pasitaiko. Maniškė, nemėgstanti Šekspyro ir neradusi daug džiaugsmo tik ką aprašytame *World of Wonders*, džiaugėsi vien šį muzikinį kūrinį išgyvenusi.

Kadangi spektakliai vyksta nuo gegužės 12, garsas pasiekė ne tik Torontą bei Detroitą, bet ir tolimesnes sritis. Mūsų lankymo dieną, sekmadienį, visi bilietai buvo išpirkti, ir būrys žmonių vestibiulyje laukė į kasą grąžinamų nepanaudotų. Namo grįžęs sužinojau, kad numatyta spektaklių užbaigimo data (spalio 18) pratęsiama dviem savaitėm, tad beveik iki paties sezono galo. Patarčiau visiems *H.M.S. Pinafore* pamatyti. Spėju, kad ribotas bilietų skaičius gali rasti šiokiadiešius.

Lietuva parodoje "Ateities žemė"

Prancūzijos katalikų komitetas CCFD (Comite Catholique Contre la Faim et Pour le Developpement), kovojantis prieš badą žemėje ir už žmonijos pažangų vystymąsi, 1992 m. birželio 5-6-7 d.d. Paryžiuje surengė didžiulę tarptautinę parodą "Terre d'Avenir" ("Ateities žemė"). Parodą atidarė Prancūzijos min. pirm. Pierre Berezogoy. Ją aplankė 60.000 žmonių, vietinių ir atvykusių iš kitų kraštų. Moksleiviai ir jų buvo vežami organizuotai. Kadangi parodos laikas sutapo su Sekminių švente, trečiąją dieną vyko iškilmingos pamal-

Baigminė scena iš "H.M.S. Pinafore" veikalo, vaidinamo Stratfordo festivalyje 1992 m. sezone. Nuotr. D. Cooper'io

"Meškos maurojimo metai"

Kazimiero Barėno trilogijos užsklanda

VYTAUTAS A. JONYNAS

Visiems žinomas neišpasakytas J. Gliaudos, įvairių "Draugo" konkursų laureato, produktyvumas, užtemdantis kitų išeivijos rašytojų triušą puoselėti lietuvišką žodį "nepalankiose tremties sąlygose". Atidžiau pažvelgus tačiau tenka pastebėti, kad šalia jo būta ir kitų tos pačios kartos prozininkų — J. Jankaus, K. Barėno, J. Kralikausko, nemažiau aistriai, ambicingai bandžiusių palikti savo brydę lietuvių literatūroje. Kiekvienas jų atidavė savo duoklę smulkiajam ir stambiajam prozos žanrui. Kiekvieno jų kūryboje atsispindi užmojis užfiksuoti savo gyvenimišką patirtį krauju aptekusiame dvidešimtajame amžiuje.

Ypatinai ryškiai tas dokumentinis, gyvo liudinko pradą išskyla Kazimiero Barėno (g. 1907) romanų trilogijoje, jau savo pavadinimais pabrėžiančioji gyvenimo tėkmės dienskija: *Tūboto gaidžio metai*, *Beragio ožio metai*, *Meškos maurojimo metai*. Tas žodis *metai* išnyra kaip takoskyros, istorijos periodizacijos žymenys.

Parodos lankytojai didžiulės buvusio orausčio "le Bourget" patalpos turėjo progos ne tik pasidomėti gausiais visose pasaulio informaciniais rodiniais, bet ir išklaupti gerų koncertų.

Europos kontinentui skirtame plote Lietuvos atstovai buvo užimę vieną iš centrinių vietų. Lietuviško skryliaus organizatorė, žinoma Paryžiaus "Baltiečių namų" pirmininkė Jolanta Vaičiaitė surinkusi čia išstatė gana gausią informacinę medžiagą apie dabartinę Lietuvą, kurią reikšmingai — simboliškai pristatė Aušros Vartų Dievo Motinos atvaizdas.

Pati Jolanta, pasipuošusi tautiniais drabužiais, priiminėjo lankytojus, atsakinėjo į klausimus ir vaišino lietuviškais šaltibarščiais, labai tikusiais tomis karštomis dienomis. Pokalbiai vyko ir prie vaišių stalo. Dauguma pašnekovų jau turi žinių apie Lietuvą, gerai apie ją atsiliepią, girdėję jos aukšto lygio chorus.

J. Vaičiaitėi talkino "Baltiečių namų" dr-jos nariai: dail. Ž. K. Bessonnat, žurn. Isabelle Chandavoine, mokslo ministerijos administratorius Jean-Louis Robin, adv. Jean Courtot ir grupelė turistų iš Lietuvos, jų tarpe buvęs Lietuvos teniso meistras A. Paltarokas su žmona.

"Baltiečių namų" dr-ja veikla jau septyneri metai. Pirminkė J. Vaičiaitė palaiko glaudžius ryšius su Latvijos bei Estijos atstovais. Derindama užmojus su atsakingais CCFD k-to atstovais, projektuoja baltiečių kalbų ir kultūros mokyklos steigimą Paryžiuje. Prašo atsiliepti, jei kas tuo reikalu turėtų kokių sumanymų ar pasiūlymų. Rašyti: Baltic House, 5 rue du Marche 94500 Champigny sur-Marne, France.

Irena Udrinė

jos terminas, gal kiek dirbtinai skaldantis į blokus buvusio samdinio Ignaco Kaušpėdo gyvenimo istoriją — jo gyvenimo "saga", kaip nūn madinga sakyti.

Ankstyvesnėje dalyje vaizduojamas jo piemenavimas bei bernavimas kaime vokiečių okupuotoje per I D. karą Lietuvoje. Antroje dalyje — *Beragio ožio metai* sutinkame Ignacą, atsidūrusį mieste, vargingai besiveržiantį į mokyklą, įsidarbinusį gimnazijoje. Giedresnės dienos nušvinta jam, kai veda ligoninės tarnautoją Moniką, susilaukia sūnaus. Bet jos trumpas. Bolševikmečio dienomis persekioja enkavedistai, norėdami priversti jį išdavinti žmones. Ignacui pavyksta išsilaikyti, bet praranda žmoną ir sūnų, išgabentus Sibirą.

Trečioji ir paskutinė "metų" trilogijos dalis — *Meškos maurojimo metai* — tęsia tą Ignaco Kaušpėdo, jo šeimos narių bei giminių gyvenimo kroniką. Trumpai vaizduojamas vokiečiųmetis. Romano herojų, užkliūvančių visom valdžiom, tenka vėl visaip "versis per galvą" dirbant mokykloje, knygynė ir ligoninėje. Nors tai nevaizduojama tragiškoje šviesoje, kaip kraugeriška kova, jam tenka gintis nuo jį atakuojančių moteriškųjų. Paskui atpasakojama jo odiseja po įvairias pabėgėlių stovyklas, visokius mokytojavimus. Šiek tiek įvairumo įneša pasakojimas Ignaco brolio Kaziuo, tarnavusio pagalbinioje "Wehrmachto" daliniuose, nuotykių bei nelaimės.

Suartėje broliai kartu emita grupą Anglijon, kartu dirba kas sau fabrikuose, kartu perkama namus. Ilgainiui atsiranda Amerikoje. Kaziukas yra vedęs titatautę Slavą, tuo tarpu Ignacas ir toliau lieka ištikimasis Sibirą išgabentai Monikai.

Likimas lemia šiai Sibiro kankinei grįžti į Lietuvą, bet jos sūnus Mindaugas, vedęs japonukę, lieka dirbti gydytoju Mongolijoje ir auginti gausų būrį dukrelių, pavadinimų neįmanomais vardais. Lai kas, žinoma, pamažėl užgrydys širdies žaizdas, bet iš romano puslapių aiškiai jautiama susvetimėjimo gaida. Kaziukas mirs Čikagoje, o romano herojus — irgi sočiuose užjūriuose, neapplančęs Gulbinų.

Atseit turinio prasme *Meškos maurojimo metuose* staigmenų mažoka. Kiekvienas atpažins, kad romano fabulą sudaro gerai pažįstama, tvirtai įsipliūtinusi išeivijos raštinioje vokiečiųmečio negandos, nusidanginimo su "Bauhutte" Austrijon, vėliau UNRR'os stovyklų bei naujakurstės užjūriuose tematika. Nenuostabu, jei skaitytojai ima šmėkščioti atmintį ištisi gabalai iš J. Jankaus, A. Skėmos, A. Landsbergio ir kitų knygų, pagaliau net iš to paties K. Barėno novelių rinkinių.

Visi tie palyginimai nebūtinai įsėina *Meškos maurojimo metams* į naudą. Atvirai kalbant, K. Barėnas kur kas geriau išsitenka novelės ar trumpo apybraižos rėmuose negu sudėtingesnės orkestracijos gabumų reikalaujančiame romane. Jei K. Barėno novelės

pasizymėjo pajėgumu suteikti banalokas kasdienybės fragmentui bendražmogiško, universalus reiškinio dimensiją ir atskleisti ją įtaigiu galumu, tai šiuokart jo pasitenkinama sausiu, be galo sąžiningu ir smulkmeniškumu išeivijos buities registravimu. Tarytum metraštininką būtų paralyžavusi baimė nusikalst emocingumu, ironizavimu ar grotesku. Jei tradiciniame romane operuojama būdingiausių ir kontrastingiausių scenų scenelių santalka, kurios tarpusavy cementuoja santraukinius atpasakojimus, tai *Meškos maurojimo metuose* perdėm vyrauja tiesmukinis, monotoniškas, lėtos slenkies raportavimas. Jokių čia kėlvarčių, jokių pasakojimų kelias planais, jokių "flashback" ar nuodardėjimų ir fantastiką (išskyrus sapnų atpasakojimus). Netgi dialogai ir tie dažniausiai pošeikio pobūdžio, giliau neatskleidžiantys personažų psichologijos ir nelabai patumiantys veiksmą į priekį.

Žinia, storame 440 puslapių romane pasitaiko vienu kitur paveikiau sukurtų vinjetų ar istorinio fono gabalų (įvairių esama ir stilistinė apdaila), bet apstu ir ištėstumu. Gausu trivialių dalykų — gertynių, krikštynų, varduvių ar vestuvinių puotų, stovyklinių renginių, choro pasirodymų bei visokių namų remonto darbų aprašymų.

Netgi žvelgiant į *MMM* kaip į dokumentines, pažintines vertes kūrinių, šis susismulkinimas, vizijos į žmogiskąją būties susiaurinimas vargu ar pateisnamas.

Kazin ar šis romanas būtų kas praradęs, jei jo pasakotojas būtų kalbėjęs pirmuoju asmeniu. Savaime suprantama, tikriausiai K. Barėnas būsytavo, kad jo Ignacas nebūtų palaikytas jo "alter ego" ir kad žmonėn nebūtų pagunda dairytis *MMM* puslapiuose įslaptintų istorinių asmenų veikėjų ir niekadėjų. Faktiškai nėra pagrindo manyti, kad Barėno romanas yra grynai autobiografinis.

Užtat norisi manyti, kad pasakojimas pirmuoju asmeniu būtų suteikęs autoriui galimybę prabilt nostalgikai apie vaizduojamus įvykius iš tolimes laiko perspektyvos. Atseit, kai kada su neišsivadėjusiu pasipiktinimu, kai kada su pašaipu, ironija ar liūdesio gaida. Pasirinktoji nūnai reportažinė, "korespondencinė" apsakymo forma neteikia knygai tų papildomų spalvų. Savo monochromija *Meškos maurojimo metai* primena J. Blekaičio apdainuotus "senus, odinius senelių albumus", o savo sukirpimu yra labai giminingi nepretenzingai Vlodo Kulboko autobiografinė knyga *Laiko pagrėžtės* (1991).

Kazimieras Barėnas, *MEŠKOS MAUROJIMO METAI*. Romanas. Ateities literatūros fondas. Literatūros serija 41 nr. Čikaga, 1990 m., 444 psl.

Atsiųsta paminėti

V. Natkevičius, JONAS GRINIUS. Žydrojo romantizmo besiligin. Jaunimo bibliotekos rinkinyje Nr. 39. Rinko ir spausdina sazeičieji spaustuvė (Via Umberto, 11-00181 Roma). Tiražas — 1000 egz. 1992 metai. 277 psl.

Tėviškės žiburiai • 1992. VII. 21 - Nr. 30 (2213) • psl. 7

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Daliai Ibelhauptaitėi, savo iniciatyva Londonan nuvykusiai jaunai Lietuvos aktorei, duris režisūron atidarė netikėtas pasiūlymas paruošti spektaklių Londono karališkojo teatro studijoje bei kituose Londono teatruose. Kritikai į geriausių spektaklių Londone sąrašą jau įtraukė rež. D. Ibelhauptaitės "Gate" teatre pastatytą rusų V. Jerofejevo autobiografinę dramą "Valpurgijos naktis", parašytą 1984 m. Maskvos psichiatrinėje ligoninėje. Ten tada specialiais vaistais buvo kankinami politinio "perauklėjimo" programon įjungti disidentai.

Krikščioniškos spaudos metinę premiją yra išteigęs čikagietis mecenatas prel. dr. Juozas Prunskis. Tą premiją 1987 m. laimėjo dienraštis "Draugas", 1988 m. — savaitraštis "Tėviškės žiburiai", 1989 m. — žurnalas "Laiška lietuviams", 1990 m. — žurnalas "Aidai". Dviejų tūkstančių dolerių 1991 m. premija teko "Ateities" žurnalui, tais metais minėjusiam aštuoniadesimtmečio sukaktį. Premiją paskyrė vysk. Pauliaus Jurkus, nariai kun. Jonas Pakalniškis, Petras Ažuolas ir Antanas Sabalis. "Ateities" red. Danutei Bindokienei premija išteikta liepos 4 d. Jaunimo centre Čikagoje įvykusia Lietuvių sielovados tarybos suvažiavime.

Aleksandras Radžius, 1915 m. lapkričio 10 d. Smolenske gimęs mokytojas ir skautų veikėjas, turbūt yra vienintelis mūsų poetas išeivijoje, eilėraščių rašantis astronominėmis temomis. Jo ketvirtąjį tokios poezijos rinkinį "Keliaujame abu, Mėnuli" su Pauliaus Jurkaus sukurto viršelio ir vinjetėmis, kainuojantį šešis JAV dolerius, išleido "Darbininkas", 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207, USA. Šioje kelionėje A. Radžius prisimena jaunystės dienas, žvaigždžius, Lietuvoje, Vokietijoje ir JAV gyventas vietas. Trys ankstesni A. Radžiaus poezijos rinkiniai — "Paukščių takas" (1961), "Baltas mėnulio miestas" (1975), "Priimk mane, Mėnuli" (1980).

Šiemetinis "Dirvos" novelės konkursas yra jau trisdešimtas. Paskutinė data novelėms išsiųsti — š. m. rugsėjo 1 d. (pašto antspaudas). Konkursinių novelių rankraščiai siunčiami šiuo adresu: "Dirva", novelės konkursas, P. O. Box 19191, Cleveland, Ohio 44119-0191, U.S.A. Novelės tema, turinti ir pobūdį pasirenka patys konkurso dalyviai. Ji turi būti parašyta mašinėle su dvigubu tarpu tarp eilučių ir turėti nemažiau kaip 15 puslapių. Konkursui siunčiama novelė pasirašoma slapyvardžiu. Autoriaus vardą, pavardę, adresą ir telefoną numerį reikia idėti užkilpuot rankraščio kintu, ant kurio turi būti užrašomas slapyvardis. Vertintojų komisija, paskyrusi premiją, atplėš tik laimėjusio autorius vokelį. Nepremijuotų novelių rankraščiai grąžinami autoriams paprašius ir atsintus savo adresą. Tradicinė 700 dolerių premija bus paskirta iš jau mirusio ilgamečio mecenato Simo Kašelio palikimo, kurį tvarko korporacija "Neo-Litania".

Australijos lietuvių bendruomenės kultūros taryba, vadovaujama Danos Baltutienės, Melburno lietuviams gegužės pabaigoje surengė poeto Maironio 130 metų gimimo ir 60 metų mirties sukakčių minėjimą. Jis buvo pradedamas ekrane parodytomis Maironio gyventų vietovių skaidrėmis ir jo portretu. Su jo gyvenimu ir kūryba minėjimo dalyvius supažindino skaitovės Dana Baltutienė ir Alisa Baltrušienė, su Juozo Mikuckio atsiminimų ištrauka — Paulius Mičiulis. Baladė "Dyvytis" deklamavo Dalia Antanaitienė. "Jaunosios Lietuvos" ištraukas skaitė Loretta Čižauskaitė-Tigani ir Kristina Didelytė, "Pavasario balsų" eilėraščių — Vida Jokubaitė, Arūnas Bruožis ir Laura Baltutytė, švelnia kanklių muzika palydėti Dailės Didžytės, Daniaus Aro, Alekso Brovedanio. Sol. Jurgis Rubas programą papildė dainomis tapusiais Maironio eilėrašciais. Minėjimą tautine Maironio ir Juozo Naujalo giesme "Lietuva brangi" užbaigė Melburno sekmadieninės mokyklos mokiniai, paruošti Birutės Kymantienės. Programos atlikėjams ir visiems minėjimo dalyviams padėkojo ALB Melburno apylinkės valdybos pirm. Paulius Jokubaitis.

Vilniaus tautodailės salone surengta paroda "Pro XX-jo amžiaus langą" buvo skirta senosios tradicijos atspindžiams dabartinuose Lietuvos liaudies meistrų darbuose.

Kauno paveikslų galerijoje savo narių kūrinių parodą surengė dvi dailininkų grupės — "Angis" ir "24". Joms priklauso jaunosios ir vidurinės kartos Vilniaus ir Kauno dailininkai, modernių meno kryptų šalininkai. Šiai parodai jie sutelkė apie 150 tapybos kūrinių, piešinių, grafikos lakštų, skulptūrų ir keramikos darbų.

Napoleono žygio Rusijon 180 metų sukaktis Kaune paminėta suvaizdintu jo kariuomenės persikėlimu per Nemuną 1812 m. vasaros pradžioje. Napoleono karių vaidmenį atliko Rygos ir Maskvos karo istorijos klubų nariai. Persikėlę per Nemuną, jie žygiavo Kauno gatvėmis, apsirėngę spalvingomis XIX šimtmečio uniformomis, nešdami senovinius ginklus. Viena grupė atstovavo Prancūzijos, kita Rusijos armijų kariams. Kauno pilies stadione buvo surengta to laikotarpio karių stovykla. Napoleono žygio imitaciją suorganizavo Vytauto Didžiojo karo muziejus, talkinamas Lietuvos krašto apsaugos ministerijos, Lietuvos šaulių sąjungos, Kauno sportinio joimo mokyklos, Lietuvos-Prancūzijos draugijos bei kitų organizacijų.

Pirmasis Panevėžio vysk. Kazimieras Paltarokas gimė 1875 m. spalio 22 d. Gaillonuose, dabartiniame Pakruojo rajone, mirė Vilniuje 1958 m. sausio 3 d. Velionies atminimas pagerbtas birželio 14, sekmadienį, per šv. Antano atlaidus Pamūšyje, taip pat Pakruojo rajone, atidengtu paminklu. Velionis yra išteigęs Pamūšio parapiją ir jai pastatydinęs šventovę. Žinių apie ilgai lauktas iškilmes birželio 18 d. laidoje pateikia jose dalyvavusi "Tiesos" korespondentė Vida Bielskytė. Šventoriuko prastatyta vysk. K. Paltaroko brotinis paminklą sukūrė Vilniaus dailės akademijos skulptūros katedros vedėjas Vladas Vildžiūnas su architektu Rimu Dičiūnu. Prieš daugelį metų būsimasis skulptorius V. Vildžiūnas Dabužiuose iš vysk. K. Paltaroko buvo gavęs Sutvirtinimo sakramentą ir jam visa gyvenimą jautė pagarbą. Paminklą pašventino dabartinis Panevėžio vysk. Juozas Preikšas, kurį kunigu prieš keturis dešimtmečius yra išventinęs vysk. K. Paltarokas. Lėšas paminklui pastatyti iš JAV lietuvių, gimusių Šiaurės Lietuvoje, surinko specialus komitetas, vadovaujamas Marylando ir Kauno Vytauto Didžiojo universitetų prof. dr. Jono Genio. Iškilmėje dalyvavo ir mokytoja Valerija Paltarokaite, vienintelė Sibirą neišvežta ir užsienin nepasitraukusi giminitė, slaugiusi savo dėdę vysk. K. Paltaroką po paskutiniuosius gyvenimo metus. Dabar galvojama apie memorialinį vysk. Kazimiero Paltaroko kambarį Panevėžyje, jo žaliajame name Sodų gatvėje.

Gedulo ir Vilties dieniai buvo skirta Panevėžio kraštotyros muziejui birželio viduryje surengta paroda "Šiaurėje, už spygliuotos vielos". Komis Viktoras Ložkinas po Lietuvos miestus keliaujančią parodai atvežė iš Sibiro nuotraukų, dokumentų, buvusių politinių kalinių daiktų. Užpoilėje darbo stovyklos buvo pradedtos steigti Abežės kaime bei jo apylinkėse šio šimtmečio ketvirtajame dešimtmetyje. Jos likviduotos šeštojo dešimtmečio pabaigoje. Gyvu atsiminimų žodžiu paroda papildė Vorkutoje kalintas politinis kalins panevėžietis A. Šimėnas. Vorkutos sritis turėjo 64 stovyklas. Dvi stovyklos buvo lietuviškos — IX-ji ir XXIX-ji. Ypač pagarsėjo šachta "Jušor", kurią sukilimo metu sušaudyta 19 lietuvių, nuo žaidimų mirė 72. Parodoje buvo ten nužudytas rusų filosofo ir Vytauto Didžiojo universiteto dėstytojo L. Karsavino brolas, medžiagos apie gen. J. Juodžių, prof. A. Žvirną bei kitus žymiuosius lietuvius. Parodos centre buvo padėta iš šiaurinių Sibiro stovyklų atvežtos ir Lietuvoje pašventintos žemės. Ji kartu su šia paroda keliauja po Lietuvos miestus, bus nuvežta Latvijoje ir Estijoje. Paminklą lietuviams politiniams kaliniams Vorkutoje yra sukūręs vilnietis skulptorius Vladas Vildžiūnas. Septynių metrų aukščio granito, ketaus ir bronzos paminklas, primenantis koplytelę, Vorkutoje bus atidengtas šią vasarą.

V. Kst.

LIETUVIŲ SKYRIŲ SKYRIŲ tarptautinėje parodoje Paryžiuje "Ateities žemė". Skyriaus būdėtoja — ISABELLA CHANDAVOINE. Nuotr. "Baltic House".

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:

90-179 d. term. ind.	5.00%
180-364 d. term. ind.	5.00%
1 metų term. indėlius	5.00%
2 metų term. indėlius	5.25%
3 metų term. indėlius	6.00%
1 metų GIC-mėn. palūk.	5.00%
1 metų GIC-met. palūk.	5.50%
2 metų GIC-met. palūk.	6.00%
3 metų GIC-met. palūk.	7.00%
RRSP, RRIF ir OHOSP	4.50%
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind.	5.50%
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind.	6.00%
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind.	7.00%
Taupomąją sąskaitą	4.00%
Kasd. pal. taupymo sąsk.	3.75%
Kasd. pal. čekių sąsk.	2.25%

IMA UŽ:

Asmeninės paskolas	nuo	9.75%
Sutarties paskolas	nuo	9.75%
Nekiln. turto paskolas:		
Su nekeičiamu nuosimčiu	1 metų	7.50%
	2 metų	8.00%
	3 metų	8.75%
Su keičiamu nuosimčiu	1, 2 ir 3 metų	7.25%

Draudžiame asmenines ir sutarties paskolas iki \$15,000 ir narių gyvybę iki \$2,000 už santaupas laikomas šėry, čekių ir taupymo sąskaitose.

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki 75% (kainoto turto vertės. Pardudodame pinigines perlaides (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

AKTYVAI per 53 milijonus dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

PENSININKAMS PATARNAUJU JAU 10 METŲ.
Skambinkite tel. 232-9000

RE/MAX 1 East Mall Crescent
Etbicoke, Ontario M9B 6G8
Res: 231-2839

ANTANAS GENYS

DRAUDA "ALL THE CHOICE IN THE WORLD"

MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 35 METŲ PATIRTIS
• ĮVIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

MARGIS DRUG STORE

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
Pensininkams 10% nuolaida nuo visko (išskyrus cigaretes)

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS
MARGIS DRUG STORE turi "Lottario" loterijos skaitytuvą (kompiuterį)

NRS NATIONAL REAL ESTATE SERVICE
NRS WESTSIDE REALTY INC.

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižaduo mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavienė

2323 Bloor St. West nr. 218, Toronto, Ontario M6S 4W1
(Windermere – Bloor kampas)

Tel. (416) 767-9000 Fax (416) 767-0382

CANADA LOYAL INSURANCE CORPORATION
Greitas ir tikslus patarnavimas

DRAUDA
gyvybės, automobilių, gaisro atveju, nuomininkų turto, verslo ir komercijos

Juozas Eimis Ramas
1270 Central Parkway West, Suite 608, Mississauga, Ontario L5C 4P4
Tel. 566-1866 namų 766-5857
Fax 566-1102

Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

Tilžės sporto klubas prieš futbolą rungtynes su Klaipėda 1929 m. Įspūdingi 9 d. TSC baltais marškinėliais

SPORTAS
— Redaguoja SIGITAS KRAŠAUSKAS, —
32 Pasadena Gardens, Toronto, Ontario, M6S 4R5,
telefonas (416) 766-5367

Gerei ir blogai ...

"Novoje Ruskoje Slovo" birželio 30 d. laidoje rašo: "Lietuvos krepšinio rinktinė sau pasiskyrė sunkiai įvykdomą uždavinį: nugalėti buv. Sov. Sąjungos komandą 51-no taško persvara — vienu tašku už kiekvieną okupacijos metus. Jeigu atrankos turnyras būtų pravestas pagal NBA taisykles (48-nių minučių rungtynės, 24 sekundės skirtos metimui), tikslas gal ir būtų pasiekiamas. Lietuva laimėjo pasekme 116:79.

Tas pats laikraštis liepos 1 d. laidoje rašo: "Italų laikraštis 'Gazzetta dello Sport' pirmadienio laidoje pranešė apie incidentą su lietuviais krepšininkais. Jie 'stipriai' atšventė pergalę atrankos turnyre. Gintaras Einikis priėjo prie vieno praivio gana įkyriai, kad net turėjo įsikšti policiją. Kadangi Einikis nekalba nei ispaniškai, nei jokia kita kalba, išsyrus gimtąją, į policijos nuovadą kartu su jais nuvyko ir Šarūnas Marčiulionis. Jam pavyko konfliktą išspręsti." J.B.

Pastaba. Džiaugiamės pergalėmis ir linkime sėkmės Barcelonoje mūsų krepšininkams. Vengiame kalbėti apie pasitaikančias žmogiskąsias silpnas, kurios garbės nepriduoda... Vis dėlto verta pasakyti, kas yra negerai. "Jei blogybė nekelsi, me, jės kartosis..." — sako J. B.

Niujorko LAK žinios

Niujorko lietuvių atletų klubo (LAK) biuletenyje 14 nr. 1992 m. birželio mėnesio laidoje rašoma apie naujuosius ateivius:

"Nauji emigrantų Amerikoje iš Lietuvos vis daugėja, ir mes laukiame, kada jie aktyviai įsijungs į mūsų organizacijų eiles. Jie rūpinasi savo gerove ir neranda bendro intereso, laiko bei šilto priėmimo. Mūsų organizacijos ir naujus ateivius žiūri gana šaltai, ir lietuviški laikraščiai mažai rašo apie jų įsikurimo problemas. Yra kartojama buvusi klaida, kada 1945 m. ateiviai niekad aktyviai neįsijungė į vietinių lietuvių organizacijas, o kūrė naujas. Susiskaldymas nepadėjo bendrai veiklai.

LAK yra viena iš seniausių lietuviškų organizacijų pasaulyje, ir sekančiais metais švės 90 metų jubiliejų. LAK sėkmingai asimiliavo 1918 m. ir 1945-tųjų ateivius. Mūsų pareiga šiltai sveikinti įsikūnėjusiųjų ir mūsų tarpą ir 1991 metų ateivius. Kviečiame naujuosius ateivius įsijungti į sportuojančių eiles ir mes, kiek galime, pasiūlysiame sudaryti sąlygas jiems sportuoti jų pasirinktoje sporto šakoje..."

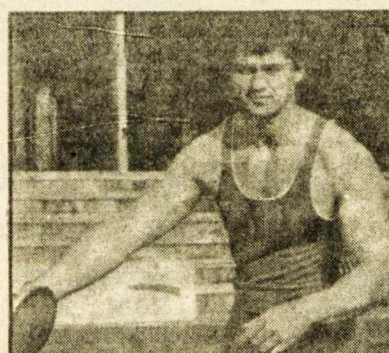
Pastaba. Ateivių iš Lietuvos šiuo metu netruksta ir Kanadoje. Šių dienų ateiviai skiriasi nuo 1918 ir 1945 metų. Anie buvo legalūs imigrantai, o šiandieniniai 90% sudaro nelegaliai atvykusiųjų grupė, dėl geresnio gyvenimo norinčių pasilikti čia. Dauguma iš šių jaunų žmonių per daug nesijaudina lietuviškais reikalais tėvynėje ir pagaliau, čia. Nemanau, kad bet kuriai nelegaliai iniciatyvai nepritariančios turėtų būti peikiami...? Sig. K.

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID
1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(Prieš Lietuvos namus)

Telefonas 535-6252

Greitas patarnavimas, neaukštos kainos. Gaunami kontakto lėšiai (contact lenses).

ROMAS UBARTAS, pasaulinės klasės disko metėjas. Tikimasi, jis Lietuvai pelnys medali...

Romas Ubartas spaudai yra pareiškęs: "Svarbiausia kiek numesiu Barcelonoje..."

Vyras, kilęs iš Šilutės ir šiuo metu yra ryškiausia lengvosios atletikos figūra Lietuvoje. Jis, — 1986 metų Europos čempionas, o Seulo olimpiadoje, 1988 m. sidabro medaliu laimėtojas disko metime. Ubarto geriausias metimas buvo pasiekiamas 1989 m. Lietuvoje, 70.06 metrai. Šiais metais, Tomo Pukščio (Amerikos olimpinės rinktinės atstovo ieties metime) globojamas ir besitreinuodamas JAV-se, yra pasiekęs 69.50 metrų ribą. Pasaulio rekordas buvo pasiektas Jurgeno Schulto 1986 m. Noibrandenburge. Tai 74.08 metrų riba. Kaip Romas Ubartas sako, šiam rekordui pasiekti daug įtakos turėjo oro sąlygos. Tuo metu po stadioną klaidžiojo vėjo šuorai, vienas toks ir buvo tartum oro pagalvė Jurgeno diskui.

ŠALFAS golfo žaidynės 1992

1992 m. ŠALFAS sąjungos 27-tos tarpmiestinės ir individualinės golfo varžybos įvyks 1992 m. rugsėjo 5-6 d.d. Huron Golf Club — Radisson on the Lake, Ypsilanti, MI.

Žaidynės vyks jau mums įprastu būdu. Individualinės varžybos bus pravestos sekančiose klasėse: meisterių — 0-7 Hcp., "A" — 8-14 Hcp., "B" — 15-20 Hcp., "C" — 20-26 Hcp., "D" — virš 27 Hcp. senjorų per 55 metų ir moterų klasėse. Jei užsiregistruos nors 3 žaidėjai, galės būti pravestos jaunių ir jaunučių klasių varžybos. Tarpmiestinės varžybos: šeši geriausi dviejų dienų rezultatai iš 9 žaidėjų ir keturi geriausi iš 6 žaidėjų moterims.

Apistojimo vieta — keturių žvaigždžių Radisson on the Lake viešbutis, 1275 Huron St., Ypsilanti, MI. 48197. Tel. (313) 487-2000 arba (800) 333-3333, kuris yra viduryje golfo aikštės. Rezervacijos prašoma daryti Lithuanian Golf Tournament vardu. Kambarių kainos — \$79.00 už naktį dviem. Ši kaina dar nėra galutinė ir gali šiek tiek sumažėti.

Golfo klubas, Huron Golf Club, tarp Detroito ir Ann Arbor, yra prie pat 1-94 ir išvažiavimo nr. 183 į pietus, tel. (313) 487-2441. Registracija ir susipažinimo vakaras įvyks penktadienį, rugsėjo 4, žaidynės prasidės šeštadienį ir sekmadienį 8 v.r.

Šias 27-tas žaidynes rengia Detroito sporto klubas "Kovas" ir dėl platesnės informacijos prašoma kreiptis pas Vyta Petrušį 30115 Brookview, Livonia, MI., 48152. Tel. (313) 525-0294 ar (313) 584-0466.

ŠALFAS golfo sekcijos vadovas Vytautas Petrušis

Iš netolimos praieities ...

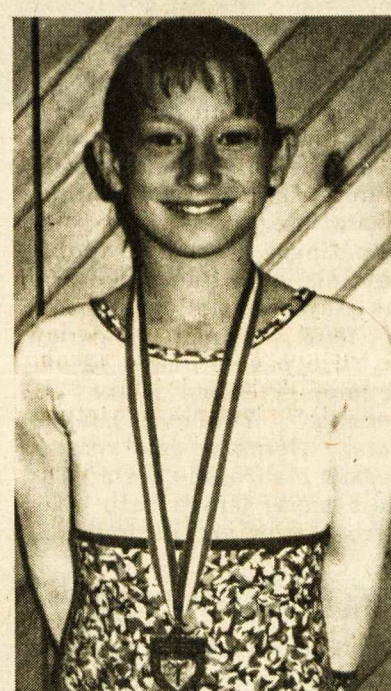
Visom priemonėm stengiasi vokiečiai paneigti Rytprūsių krašto gventojų lietuvišką kilmę. Suvokeintos pavarės, vietovardžiai kalba priešingai. Neatsilikio ir sportinis gyvenimas. Štai Rytprūsių vokiečių laikraštis "Das Ost-

preussenblatt" š. m. gegužės 23 d. plačiam straipsnyje "Sport in Ostpreussen" rašo, kad Tilžės sporto klubas šiemet pažymėjo 85 m. gyvimo sukaktį, o Tilžės SC (Sport Club) "Lituanian" (mano pabraukta) buvo įsteigtas 1907 m. Ilgą laiką pirminko pareigas ėjo banko direkt. Lapp, vėliau vyriausybės tarėjas dr. Friedrich. 1929 m. SC Lituanian ir Tilžės kūno kultūros (gimnastikos) sąjunga susijungė, gaudamos naują vardą Tilžės sporto klubas.

Pasirodo, kad SC Lituanian 1911 m. iškovojo Rytprūsių futbolą meistrų vardą ir tais pačiais metais nugalėjo SC Ostmark Danzig vienuolikę, laimėdamas Pabaltijo (Balten) meisterio vardą.

Tilžės sporto klubo futbolą komanda iki pat II D. karo Rytprūsiuose priklausė prie geriausių vienuolių. Keturiadešimt metų pradžioje klubas laimėjo Karaliaučiuje prieš vietos VIB net 4:1.

Didelį vaidmenį Rytprūsių sportiniame gyvenime atliko Tilžės sporto klubas ir vyrų gimnastikos klubas, turėdami didelį narių skaičių. Sujungus Klaipėdą, Šilutę ir Kaukiemius, sąjunga buvo pavadinta "Memelgauerband" — Klaipėdos apygardos sąjunga. Sportininkų tarpe randamos lietuviškos pavardės: Lenuveit, Kurmis, Storašta, Kalvis, Urbat, Kalveit, Perkulu, Namgalis, Kurpat ir kt. K.B.

LINA AUGAITYTĖ, 11 metų amžiaus, Otavos Dr. V. Kudirkos šeštadienės mokyklos mokinė, Ontario sporto varžybose Kingstone 1992.V. 2-3 geriausių gimnastų grupėje laimėjusi II vietą ir sidabro medali

Skautų veikla

• "Romuvos" stovyklavietėje liepos 11-12 d.d. buvo nemažai taltininkų. Aptarkyta salė, virtuvė, nudažyti stalai, remontuoti nameliai, iškiršta medžių. Tokia pati darbo iškyla įvyks ir 24-26 d.d. Visi kviečiami prisidėti prie talkos ir užbaigti paruošimo darbus. Daugiau informacijų teikia tunt. s. A. Senkus tel. 233-9092.

• Skautai-vyčiai, vyr. skautės, jų kandidatai ir prityrę skautaitės birželio 29 d. atliko svečių aptarnavimą De Havilland orauostyje, Downsview, Ont. surengtame tarnautojų susirinkime. Rengėjų už pagalbą turtams paskyrė \$1000. Tie patys skautaitės birželio 21 d. pagalbinę tarnybą atliko Lietuvių namų gegužinėje.

• Kanados rajono skautų-čių stovykla "Romuvoje", pavadinta "Esame Romuvos vaikai", prasidėdė šeštadienį, rugpjūčio 1 d. Atidarymas 12 v. Stovyklautojai pasiima išvežtinę ir darbo uniformas bei visus kitus reikmenis, reikalingus stovyklavimui. Iš anksto užsiregistravusių jau yra apie 150. Nespėję galės registruotis prie vartų. Vidurinių savaitgalį rugpjūčio 8-9 d.d. bus paminėta "Romuvos" 30 m. sukaktis. Iškilnėse dalyvaus LSS vadovybė. Negalintys stovyklauti vadovai-vės, skautininkai-kes bei visi tėveliai, rėmėjai kviečiami tą savaitgalį praleisti "Romuvoje".

Stovyklos uždarymas rugpjūčio 15 d., 12 val. Atsiimti vaikus bus galima tik po uždarymo. Stovyklos adresas: Camp "Romuva", Fox Lake, Huntsville, Ont. Tel. 1-705-789-5032. M.

Paremkite "Tėviškės žiburius" auka, rėmėjo ar garbės prenumerata, testamentiniu palikimu. Iš anksto dėkingi — "TŽ" leidėjai.

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:

5.00% už 90 dienų term. indėlius
5.00% už 6 mėnesių term. indėlius
5.00% už 1 m. term. indėlius
5.25% už 2 m. term. indėlius
6.00% už 3 m. term. indėlius
5.00% už 1 m. GIC mėn. palūk.
5.50% už 1 m. GIC invest. pažym.
6.00% už 2 m. GIC invest. pažym.
7.00% už 3 m. GIC invest. pažym.
7.25% už 4 m. GIC invest. pažym.
7.75% už 5 m. GIC invest. pažym.
4.50% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)
5.50% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.
6.00% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.
7.00% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.
7.25% už RRSP ir RRIF 4 m. term. ind.
7.75% už RRSP ir RRIF 5 m. term. ind.
4.50% už OHOSP (variable rate)
4.00% už taupymo sąsk. (gyvybės drauda)
3.75% kasd. pal. sąsk. virš 10,000
2.25% už kasd. pal. čekių sąsk.
2.50% už Amerikos dol. kasd. pal. sąsk. (US dol. Sav. Acc.)

IMA:

už asmenines paskolas nuo	9.25%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuosimčiu	
1 metų	7.50%
2 metų	8.00%
3 metų	8.75%
(fixed rate)	

su keičiamu nuosimčiu	
1, 2 ar 3 metų	7.25%
(variable rate)	

Asmeninės paskolas duodame iki \$65,000 ir mortgičius iki 75% (kainoto turto. Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antriniai mortgičiai.

Nuosimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje.

AKTYVAI per 95 milijonus dolerių

Kredito kortelė

Visų narių gyvybę apdrausta santaupų dydys, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$30,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama piniginių perlaides. Kelionių čekiai (American Express, Thomas Cook mastercard cheques). Kelionių drauda nariams ir svečiams iš kitų kraštų. (The Co-operatos & Blue Cross). Nekilnojamo turto (mortgage) drauda. (Cumis & The Co-operators).

KASOS VALANDOS:

- Pirmad., antr., ir trečiad. nuo 9 v.r.-3.30 v.p.p.
- Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r.-8 v.v.
- Šeštadieniais nuo 9 v.r.-1 v.p.p.

BŪSTINĖ: Lietuvių namai —

1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

Telefonas 532-1149

BALTIC CONSTRUCTION

Namų įrengimai ir pataisymai:

- * staliaus darbai * vidaus sienų įdėjimas (drywall)
- * dažymas * elektros įvedimai * vandentiekio sistemos įvedimas (plumbing) * įvairūs cemento darbai (masonry)
- * kiemų sutvarkymas (landscaping)
- * priepilaukos (decks) * tvoros. 15 metų patirtis.

Skambinti Pauliui Stanevičiui tel. (416) 604-1871 Toronte
Wasaga Beach tel. (705) 428-6502

KINGSWAY NATIONAL REAL ESTATE LTD.

1614 Bloor St. W., Toronto, M6P 1A7 (Arti Toronto Lietuvių namų)

PERKANT — PARUDODANT NAMĄ VISADA JUMS SAŽINGAI IR DRAUGIŠKAI PATARNAUS

STASYS JOKUBAITIS.

Telefonai 535-2331 arba 537-2869

LEDAS REFRIGERATION

Nelikit karštyje šią vasarą!

Remontuoju, išvalau, aptarnauju visų rūšių

- Namų vėsinimo sistemas
- Language įstatomus vėsinimo aparatus
- Automobilių vėsinimo sistemas
- Šaldytuvus, šaldymo aparatus (ledaines) ir drėgmės kontroliavimo aparatus (dehumidifiers)

Specialūs "Carrier" vėsinimo aparatai langams 5000, 6000, 8000... Btu nuo \$450 (su įrengimu)

Atlieku įvairius vandentiekio sistemos (plumbing) darbus.

Skambinti R. Jareckui
tel. 767-8711 / 533-6310 Toronte
(Nesivaržykite palikti pavardės ir savo telefono numerio)

T EURO PARCEL SERVICE

614 The Queensway
Etbicoke, Ontario M8Y 1K2
Tel. (416) 503-1601

SIUNTINIAI LIETUVON, LATVIJON, ESTIJON

1.27 už svarą vasaros laikotarpiui

- Garantuojamos žemiausios kainos siuntinius pristatant į namus.
- Mes paimeame siuntinius iš jūsų namų.
- Siunčiame maisto ir medicininių reikmenų siuntas.
- Nei minimumu, nei maksimumu siuntus neribojamos.
- Siunčiame siuntas tiesiog gavėjo adresu.
- I kainą įeina ir persiuntimo išlaidos. (Gavėjas nieko neturi primokėti).
- Perduodame pinigus iš rankų į rankas.
- Greitas 3 savaitių siuntinių pristatymas lėktuvu.

Mūsų atstovai Hamiltone: 517 Fruitland Rd., Stoney Creek, Ontario. Tel. (416) 643-3334.
Vytas ir Genė Kairiai
Mūsų atstovs Montrealyje Vytas Gruodis, jr., tel. 847-0881

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

sija su vadove pasirinkta Juanita Westmoreland - Traore. Parlamentui patvirtinus šį įstatymą, per metus laiko jis turės būti įgyvendintas Ontario valdžios institucijose, per pus metų - savivaldybėse, mokyklose, universitetuose bei kitose darbovietėse, turinio - daugiau kaip 500 tarnautojų. Dvejų metų laikotarpis yra numatytas 100-499 asmenų turinčioms įmonėms, penkerių metų - toms, kurios turi 50-99. Nuo įstatymo atleidžiamos darbovietės, turinčios mažiau kaip 50 darbininkų ar tarnautojų.

Didžiausia opozicija kyla įstatymo paragrafams, reikalaujantiems metinius šio įstatymo vykdymo pranešimus siųsti Darbo lygybės komisijai ir leisti jos atstovams atlikti patikrinimus darbovietėse. Įstatymo nesilaikantiems darbdaviams yra numatyta finansinė bauda iki \$50.000. Be to, vyriausybė žada sudaryti specialius tribunolus, kuriuose darbininkai ir tarnautojai galės kaltinti darbdavius, nevykdančius šio įstatymo.

Kitas kontroversinis įstatymas liečia darbdavių ir dirbančiųjų santykius, yra susietas su streikais ir darbo unijomis. Oficialiai aiškinama, kad šiuo įstatymu norima sumažinti įtampą tarp darbdavių ir darbo unijų. Iš tikrųjų unijų vada tikėjosi susilaukti griežtesnio įstatymo, dar labiau suvaržančio streikaujančių panaudojimą ir tokiu būdu sustiprinančio streiko smūgius darbovietėms. Premjero Bob Rae socialistinė vyriausybė, jaudama ją remiančių unijų vadų spaudimą, vis dėlto nedrįso visiškai sustabdyti darbo įmonėse, kai jų unijos paskelbia streikus.

Naujas įstatymas palieka dabartinę teisę darbdaviams streikuojančius įmonės darbininkus pakeisti vadovaujančio vietinio personalo atstovais ir nestreikuojančiais kitos unijos nariais. Jiems betgi bus draudžiama pasisamdyti kitus darbininkus ar juos atsivežti iš tos pačios įmonės kito skryliaus. Nuolaidų unijų vadams buvo padaryta palengvintu ir pagreitintu naujų unijų organizavimu darbovietėse.

Šie du darbdaviams nepalankūs įstatymai apsunkins Ontarijo įmonių kovą dėl rinkų savo gaminimus kitose Kanados provincijose ir užsienio šalyse. Remiantis firmos "Ernst and Young" apklausos duomenimis, dėl šių įstatymų Ontarijo įmonės gali prarasti beveik 300.000 darbų. V. Kst.

Grupė Kanados lietuvių bendruomenės atstovų PLB seime su Lietuvos kultūros ir švietimo ministru DARIU MI KUOLIU (viduryje). Trečias iš dešinės - Kultūros ir švietimo ministerijos ryšių su užsienio lietuviams tarnybos viršininkas AUDRYS ANTANAITIS. Nuotr. P. Lukoševičiaus

TORONTONT

Mėnesinis žurnalas "Caritas", to vardo labdaros organizacijos žurnalas Lietuvoje, 1992 m. 1 nr. 63 psl. įdėjo nuotrauką iš katalikų moterų veiklos Toronte, padėk už dvasinę ir materialinę paramą ir prijungė šias eilutes: "Žurnalo redakcijai ypač malonu ir džiugu, kad jūs laukiate ir skaitote mūsų Caritas. Jūsų darbai Lietuvai rodo, kad esame dvi to paties kamieno šakos: mes čia - tėvynėje, jūs - išeivijoje. Tėlaimina Dievas mūsų visų darbui ir dvasiniam augimui. Caritas Federacijos centro valdyba ir žurnalo redakcija".

Kanados lietuvių bendruomenės kultūros komisijos pirmininkė ir "Volungės" choro vadovė muz. Dalia Viskontienė kartu su Toronto "Gintaro" ansamblio vadove Rita Karasiejene š.m. liepos 16 d. išvyko mėnesiui į Lietuvą. Jų kelionių tikslas: 1) susipažinti su menininkais ir muzikais, kurie norėtų ir galėtų padėti mūsų ansambliams, chorams, mokykloms, mokytų sudominti, uždegti, kad mūsų jaunimas rėtų lietuviškai groti, dainuoti, šokti, kalbėti; 2) aplankyti stovyklas, kuriose mūsų jaunimas galėtų pasinaudoti - mokyti liaudies instrumentų, dainų, darbėlių ir taip pažinti lietuvišką dvasią; 3) surasti, ieškoti naujų kūrinių, kurie būtų tinkami mūsų atlikėjams ir mūsų sąlygoms; 4) susipažinti su švietimo kultūros ministerija ir užmegzti ryšius ateities bendradarbiavimui. A.K.

Veronika Tatarūnienė iš Sao Paulo, Brazilijos, liepos 7 d. lankėsi "Tėviškės žiburiuose", domėjosi laikraščio leidyba ir užsiėmimo korekciomis už dvejus metus.

Kanados lietuviai, kaip šio krašto piliečiai, remdami Lietuvos valdžios reikalavimą išvesti nedelsiant Rusijos kariuomenę iš Lietuvos, surengė Otavoje demonstraciją Rusijos prezidentui B. Jelcinui lankantis ir suorganizuoto atitinkamų laisvų rašymų Kanados ministerijai pirmininkui, užsienio reikalų ministerei ir kitiems. Šiomis dienomis visi rašiusieji laiškus ir pateikę savo adresus gavo atsakymus iš tarptautinės prekybos ministro M. Wilson'o ir užsienio reikalų ministerės B. McDougall. Abiejų ministerių atsakymai yra vieno turinio. Juose pabrėžiamas Kanados vyriausybės rūpestis iškeltu klausimu ir dėstomas jos pastangos jam išspręsti. Esą Kanados ambasada tuo reikalu yra kreipusis į Rusijos užsienio reikalų ministeriją, o min. pirmininkas apie tai kalbėjęs su B. Jelcinu, besilankančiu Otavoje. Užsienio reikalų ministrė B. McDougall savo atsakyme rašo: "Mūsų ambasados Stockholm'e ir Maskvoje ir toliau įdėmiai stebi situaciją. Galui Jus užtikrinti, kad aš ir toliau pati domėsiuosi šios problemos išsprendimu".

"Dievas teikia mums meilę, kad mylėtume tą, kurį Jis mums duoda"

The Loughheed & Barnard
šeimos ir tarnautojai

"Žmonės, kurie atjaucia kitus"

Sudbury, Ontario

Dienraštis "Lietuvos rytas" 1992. VII. 2 išspausdino Ramūnės Lazauskaitės reportažą apie kanadiečių instruktorių grupę, kuri dėstė verslo pagrindus Lietuvoje. Korespondentė rašo: "Grupės vadovė, daili žaliaakė ponė Irena Ross, tarp kitko, puikiai šneka lietuviškai, paaiškino, kad grupės nariai yra Kanados koledžų dėstytojai. Du iš jų - lietuviai. Jie mokė mūsų aukštesniųjų mokyklų dėstytojus. Dvi savaites svečiai dirbo Vilniuje, dvi - Kauno aukštesniojoje technikos mokykloje. Ponė Irena anglų kalbos terminologijos mokė anglų kalbos dėstytojus, o kiti trys grupės nariai verslo pagrindus dėstė ekonomikos dėstytojams. Po to - kasdien kelios valandos užsiėmimų kompiuterių klaseje. Buvo surengtas žinių įvertinimas - kiekvienas kursų klausytojas turėjo pateikti egzaminatoriams visą schemą, kaip organizuoti savo verslą, pradedant laiško bankui parašymu ir baigiant apskaičiavimais, kiek reikia subsidijų".

Toliau korespondentė pateikia pozityvius kanadiečių išpuodius, patirtus Lietuvoje ir prideda humoristinę pastabą apie grupės dalyvį Arūną Ališauską iš Kalgario, kuris "sugeba pamokyti, kaip organizuoti naminių alaus gamybą. Tad belieka viltis, jog gal netrukus susipažinsime su šiuo pamokymu - lietuvišku alumi, pagamintu pagal kanadietišką receptą". O ir reportažo antraštė humoristiška: "Lietuviškas alus sugrįš iš Kanados?"

Nori susirašinėti

Milda Barkutė, 13 m. amžiaus, astuntos klasės mokinė, labai norėtų susirašinėti lietuvių ar anglų kalbomis su Kanadoje gyvenančiais lietuviškais. Adresas: Žaliųjų ežerų 5-28, 2021 Vilnius, Lithuania.

GALITE PRISISKINTI PATYS AVIEČIŲ

Whittamores ūkyje

nuo pirmadienio iki penktadienio 6 v.r.-9 v.v., šeštadienį ir sekmadienį 6 v.r.-2 v.p.p. Whittamores ūkis yra prie Steeles Avenue, 4 mylios į rytus nuo Markham Road, (Highway 48). Dėl informacijos skambinkite tel. 294-3275.

Taip pat galima gauti žirnių, pupelių, serbentų ir agrastų.

LIETUVOS-KANADOS KOMERCINĖ-GAMYBINĖ PASLAUGŲ ĮMONĖ "TORVIL" LTD.

GREIČIAUSIAS SIUNTINIŲ PRISTATYMAS Į JŲSŲ TĖVYNĘ

Bendrauk tik su patikimu patarnavimu bendrovės, kuria galite pasitikėti.

- Standartiniai maisto siuntiniai
- Nemokamas siuntinių paėmimas
- Pinigų pervedimas
- Nauji siuntinių draudos blankai
- Siuntiniai paruošiami klientų (lektuvais ar laivais)
- Sveikatos drauda lankytojams (tik Kanadoje)

Sezoninė nuolaida 12% visiems gaminiams, parodytiems "Torvil" 92 kataloge. SKAMBINTI NEAPMOKAMU TELEFONU 1-800-661-0210

KANADOJE	Nauji prekiautojai (dealers) kviečiami	JAV
Head Office 63 Galaxy Blvd., Unit 7, Rexdale, Ontario M9W 5P1 Tel. (416) 798-3320 FAX: (416) 798-3321	LIETUVA LATVIJA ESTIJA UKRAINA GUDIJA ST. PETERSBURGAS MASKVA RUSIJA	Head Office 2136 West Chicago Ave., Chicago, IL 60622 Tel. (312) 278-5258 FAX: (312) 278-0875 Branch R&R INTERPOSTMIR CO. 1055 Broadway, Buffalo, NY 14212 Tel. (716) 894-9880 FAX: (716) 894-9880

Dantų gydytoja Gintarė Sungailienė, D.S., D.D.S.

39 Dundas Street East, Suite 201,
Mississauga, Ontario L5A 1V9 Telefonas: 276-8863
Taip pat gydytoja priima pacientus ketvirtadieniais.
1588 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A7
(Priešais Lietuvių namus) Telefonas: 530-1070

Advokatas

VICTOR E. RUDINSKAS, B. Eng., M. Eng., B.C.L., LL.B., M.B.A.

15 John St., Suite 2 Tel. 240-0594
Weston, Ontario M9N 1J2 (24 valandas)
(arti Lawrence ir Weston Rd.) FAX 248-5922

Advokatas

PETRAS K. ŠIMONĖLIS B.A. M.L.S. LL.B.

perėmė a.a. advokato Algio Puterio bylas ir testamentus

3425 Dundas St. W., Suite 200 Telefonas
prie Windermere Ave. įstaigos (416) 763-3362
Toronto, Ontario M6S 2S4

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS, B.Sc., LL.B.

2 Jane St., Suite 500 Telefonai:
Bloor ir Jane gatvių kampas įstaigos (416) 762-7393
Toronto, Ontario M6S 4W3 namų 233-0303

Vaidotas Jonynas, M.B.A., C.F.A. viceprezidentas

Telefonai - (416) 864-2734
1-800-387-1883 (toll free)

- Asmeniškai pataria apie "T-Bills", "Canada Savings Bonds", RRSPs, "Mutual funds", aukšą ir sidabrą
- Sąžiningai patarnauja lietuviškai arba angliškai.

Moss, Lawson & Co. Limited
1 Toronto Street, Toronto, Ont. M5C 2W3

\$500.00

Remkime svarbius lietuvių projektus. Jei pirkite ar parduosite namus per mane iki 1992 metų pabaigos, paaugosiu \$500 jūsų nurodytai šalpos organizacijai:

Toronto Labdaros slaugos namų statybos vajui arba

Kanados lietuvių bendruomenės medicininė Lietuvos šalpai.

Dėl smulkesnės informacijos teirautis bet kurio laiku mūsų įstaigoje.

Juozas (Joseph) NORKUS
namų pirkimo ir pardavimo atstovas, patarnauja lietuvių kalba.

Nemokamas namų įvertinimas.

RE/MAX West Realty Inc.
1678 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6P 1A9
Phone: (416) 769-1616

Century 21

DRESHER Ltd.

Real Estate
Member Broker

Tel. 233-3334 FAX 233-0285

3830B Bloor St. W., Islington, Ont. M9B 1K8
Patarnavimai visose pirkimo ir pardavimo srityse. Kreipkitės į Valterį ar Rick Drešerius. Kiekviena įstaiga tvarkosi atskirai.
Didžiausia pirkimo ir pardavimo organizacija pasaulyje.

DRESHER INSURANCE BROKERS

Fax 233-0285 - Tel. 231-2661
3830B Bloor Street West, Islington, Ontario M9B 1K8
Lietuvių kalba patarnauja - V. DREŠERIS ir RIMA (Petkutė) DREŠERIENĖ
Darbo valandos: 9 v.r. - 7 v.v., šeštadieniais - 9 v.r. - 5 v.p.p.
Narys "Better Business" biuro

Patarnavimas - greitas ir tikslus!

V. Dauginis - telefonai (416) 533-1121, (416) 822-7376
Lilija Pacevičienė - telefonai (416) 533-1121, (519) 853-3652
* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA - INSURANCE

Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6
(416) 533-1121 FAX 533-1122

EUROPARCEL
APTARNAUJAME LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ, RUSIJĄ, MOLDAVIJĄ, GUDIJĄ

DABAR SIŪLOME AIR CARGO PATARNAVIMĄ - TIK 4⁹⁵ už kg!

(LAIVU - \$4.40 už kg)
Siuntiniai pristatomi tiesiog į namus. Nėra nei maksimumo, nei minimumo svorio. Neskaitykite už C.O.D.

MONTREALYJE 2600 RUE LEGER LASALLE, QUE.
Nuo pirmadienio iki penktadienio, 7 v.r.-4 v.p.p. SKAMBINKITE INFORMACIJOS IR APTARNAVIMO REIKALAMS BET KADA - 7 DIENAS
847-0881
Vytautas Gruodis Jr.

AUDRA Travel CORPORATION

KVIEČIAME naudotis mūsų vienintelio lietuviško kelionių biuro paslaugomis!

Siūlome keliauti į LIETUVĄ bei kitas Rytų Europos šalis patogiausiais, greičiausiais, pigiausiais keliais su:
- Austrian Airlines - Swissair
- Sterling Airways - Lufthansa

Kelionė iš Niujorko į Vilnių tik už \$999 kan. brangaus vasaros sezono metu.

NAUDOKITĖS RETA PROGA - UŽSISAKYKITE KELIONĘ DABAR
išvykos datos: sekmadieniais ir ketvirtadieniais iki rugpjūčio 31 d.

AUDRA TRAVEL kelionių įstaiga Vilniuje!
Būdami net Lietuvoje, jūs jausite mūsų globą. Adresas: T. Vaizganto 9/1, Vilnius, Lietuva. Tel. 22-66-20, 22-65-51.
MES - VISUOMET IR VISUR JŲSŲ PASLAUGOMS!
SMULKESNĖ INFORMACIJA VISAIŠ KELIONIŲ KLAUSIMAMS TEIKIAMA: pirmadieniais-penktadieniais: 9.30 - 17.00 val. šeštadieniais - pagal išankstinį susitarimą.
1605 Bloor St.W., Toronto, Ontario M6P 1A6, Canada
Tel. (416) 533-8443 FAX (416) 533-6279

TORONTONT

Anapilio žinios

— Liepos 19, sekmadienį, Gerojo Ganytojo misiją aplankė vysk. P. Baltakis. Ta proga jis koncelebravo Mišias su kun. E. Putrimu, o pamokslą pasakė dijak. V. Volertas.

— Wasagoje pravedamas Gerojo Ganytojo koplyčios remonto važius.

— Pakrikštyta Luisito ir Loreto (Artičkonytės) DeJuan dukrelė Kotryna-Anastazija.

— Mūsų parapijos šventė šiais metais bus švenčiama savaitę anksčiau — rugsėjo 20, sekmadienį. Ta proga vysk. P. Baltakis teiktis Sutvirtinimo sakramentą.

— Iš Lietuvos atvykusi ir Kanadoje pasilikimą jau gavusi šeima su dviem sūnumis 12 ir 14 m. amžiaus, ieško buto ir darbo. Jie labai norėtų apsigyventi pas senesnio amžiaus lietuvių, kuri miestelį prižiūrėtų už nemokamai gaudamą butą. Skambinti į Wasagą tel. (705) 429-5358.

— Mišios, sekmadienį, liepos 26, 9.30 v.r. už a.a. Bronių Znotiną, 11 v.r. už parapiją; Wasagoje 10 v.r. už a.a. Oną Kanapkienę.

Lietuvių namų žinios

— Sekmadienio popietėje dalyvavo 125 asmenys. Svečių knygoje pasirašė: A. Aputytė ir Ald. Aputienė iš Kauno. Svečius supažindino ir pranešimus padarė LN vicepirmininkė Kristina Dambaraitė-Janovičienė.

— LN valdybos pirmininkui V. Kulniui išvykus atostogų į Lietuvą, jo pareigas perėmė LN vald. vicepir. ir slaugos namų komiteto pirm. J. V. Šimkus.

— LN vedėjas Teodoras Stanulis liepos 22 d. išvyko atostogų į Lietuvą. Jo pareigas perėmė LN administratorė Danutė Sysak-Simonaitytė tel. 532-3311.

— Dar yra keletas vietų LN poilsio stovykloje Tėvų pranciškonų stovyklavietėje „Kretinga“ Wasagoje. Stovykla prasidės rugpjūčio 8 d., 12 v., ir tęsis iki rugpjūčio 16 d. 12 v. Dėl platesnių informacijų skambinti stovyklos komendantui A. Sukauskui tel. (416) 244-2790.

— LN valdybos posėdis — liepos 30, ketvirtadienį, 7.30 v.v.

Šv. Jono lietuvių kapinėms aukko: \$100 — M. Vaškevičienė; \$50 — A. Langas.

Šv. Kazimiero kolegijai Romoje aukko: \$100 — M. Vaškevičienė.

Agronomo a.a. Juozo Rickaus 25-rių metų mirties prisiminimui, sūnus Juozas, dukros — Janina Narušienė ir Alina Žilvytienė su šeimomis „Tėviškės žiburiams“ aukko \$100.

Kanados lietuvių muziejaus-archyvo valdyba labai dėkoja Prisikėlimo parapijos choristams bei Toronto apylinkės lietuviams už \$1,500 auką a.a. V. Verikailio gaidų sutvarkymo išlaidas padengti. M.

Kostas Pivorius, Lietuvos radijo laidų vaikams ir jaunimui vyresnysis redaktorius, lydimas Ritos Karasiejienės, lankėsi „Tėviškės žiburių“ patalpose, domėjosi laikraščio redakcijos, leidybos ir spaustuvės reikalais.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Lietuvai atgavus nepriklausomybę, parapijos taryba svarstė, kokių būdu parapija galėtų padėti ar prisidėti prie Lietuvos atskirimo. Po daugelio diskusijų buvo nuspręsta, kad vietoj medžiaginės paramos kokiame nors projekte parapija finansuos dviejų mergaičių iš Kretingos katalikiškos kolegijos, kuriai vadovauja pranciškonai, aukštesnįjį mokslą užsienyje. Jos bus paruoštos daugelio metų darbui Bažnyčios tarnyboje. Tam įsteigtas Prisikėlimo parapijos stipendijų fondas. Jei šį sprendimą ir fondą mūsų parapijiečiai dosniai parems, bus galima ir daugiau mergaičių pasiųsti užsienį katalikiškam darbui paruošti. Dvi mergaitės jau yra padavusios prašymus įstoti į Liuvno universitetą Belgijoje. Jei bus priimtos, pradės mokslą šį rudėnį. Šiam fondui jau paaukojo \$400 asmenys, kurie prašė, kad jų pavardės nebūtų skelbiamos.

— Pakrikštytos: Vida-Stefanija, Danguolės (Remeikytės) ir Eriko Radtkės dukrelė: Amanda-Venessa-Ona, Nijolės (Svarinskaitės) ir William Taylor dukrelė.

— Liepos 15 palaidota a.a. Ada Barauskienė, 66 m.

— Lietuviškai kalbančių vaikų stovykla baigėsi praėjusį šeštadienį, dalyvaujant J.E. vysk. P. Baltakiui, OFM, nes šiais metais stovyklavietė mini 10 metų sukaktį nuo to laiko, kai ji buvo pavadinta „Kretinga“ ir naujai pertvarkyta. Stovyklavietei jau yra 36 metai. Vysk. P. Baltakis buvo vienas iš pirmųjų jos steigėjų. Praėjusį sekmadienį prasidėjo lietuviškai nekalbančių lietuvių kilmės vaikų stovykla ir baigėsi rugpjūčio 1 d.

— Mišios liepos 26, sekmadienį, 8.30 v.r. — už a.a. O. ir Jz. Žemaities, 9.20 v.r. — už a.a. Joseph ir Maria, 10.15 v.r. — už Mačiulskių šeimos mirusius, 11.30 v.r. — už parapiją.

A. a. Sofija Morkūnienė laidojama trečiadienį, liepos 22, iš Prisikėlimo šventovės Šv. Jono lietuvių kapinėse Mississaugoje. Gedulinės Mišios — 10 v.r.

„Parama“ lietuvių kredito kooperatyvas praneša, kad yra įvestas naujas patarnavimas — parūpinama nariams nekilnojamo turto (mortgage) drauda. (Cumis & The Co-operators).

Vilniaus radijas užsienio lietuviams, po kelių dienų pertraukos, vėl girdimas kasdien Toronto laiku 9 v.v. 15485 KHz dažniu 19 metrų banga. Kitomis bangomis Toronto negirdimas. Kodėl šis radijas buvo nutildęs, kol kas nėra tikrų žinių. Jo pusvalandžio programa tokia pat, kaip ir anksčiau. Vietoje pasitraukusių pranešimų reiškiasi kiti.

Skautų-čių stovyklavietė „Romuva“, įkurta bendromis Toronto, Hamiltono, St. Catharines, Delhi ir kitų vietovių skautų vadovų-vių bei tėvų-rėmėjų pastangomis, rugpjūčio 8-9 d.d. Kanados rajono stovyklos metu pamėnė savo gyvavimo trisdešimt metų. Visi kviečiami į šį minėjimą atsilankyti. Sekmadienį, rugpjūčio 9 d. svečių patogumui bus pritaikytos pamaldos. S.

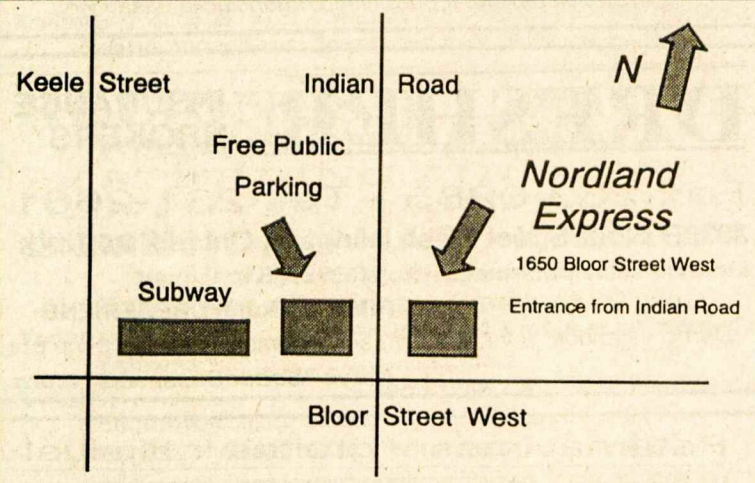
Ar jūsų vaikai ir draugai yra Lietuvių namų nariai?

Stiprinkite LIETUVIŲ NAMŲ ateitį, stokitę į narius! Informaciją teikia: Aldona Barysaitė tel. 763-3362, Valteris Drešeris tel. 233-3334, Lietuvių namų raštinė tel. 532-3311.

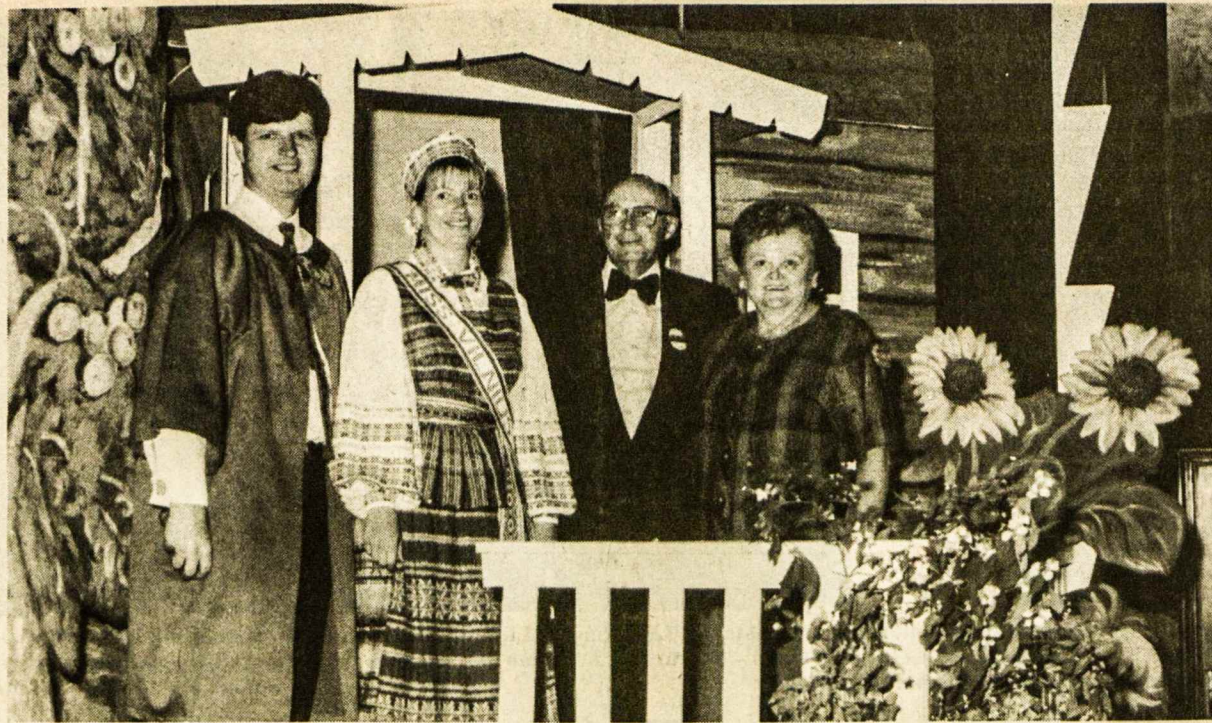
LN verbavimo komitetas

NORDLAND EXPRESS

Pagalbos siuntos į Lietuvą jūsų giminėms ir draugams.
\$1.50 už kg ar \$7.50 už kubinę pėdą.
\$15 už siuntinių pristatymą į namus.

Nordland Express bendrovė įsikūrusi 1650 Bloor St. W., Toronte, šalia Keele požeminės stoties (Indian Road exit).
Patogi automobiliams pastatyti aikštė.
Atidaryta nuo pirmadienio iki šeštadienio 9 v.r. — 9 v.v.
TELEFONAS: 535-5000

Tarptautiniame Toronto karavane pagrindiniai 1992 metų „Vilniaus“ paviljono vadovai. Iš kairės: A. RAŠYMAS, I. POŠKUTĖ, pirm. V. TASECKAS ir J. VINGELIENE. Nuotr. St. Dabkvas

GALERIJA „NEMUNAS“ švenčia penktuosius metus.

Ta proga yra atvykę iš Kauno 5 meistrai-mėnininkai.
Galerija bus atidaryta šių metų rugpjūčio 1, 2 ir 3 d.d.
Atvykę pamatysite skulptorius dirbančius kryžius ir kitokias skulptūras. Galėsite įsigyti įvairių meno darbų.

Vykstant nuo Toronto 401 greitkelio, išvažiuoti 647 ir važiuoti į 1000 salų Parkway. Iš Montrealio važiuojant 401 greitkelio, išvažiuoti 648 pasukti į kairę ir antruoju keliu važiuoti į 1000 salų Parkway. Į rytus nuo Gananoque apie 2 km važiuojant Chisamore Rd. ant upės kranto rasite, „Nemuno“ galeriją. Aiskiai bus pažymėta. Tel. 613-382-4366.

Galerija „Nemunas“

„TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI“ atostogauja pirmąsias dvi rugpjūčio savaites. Prieš atostogas paskutinis numeris išeis liepos 28 d., o poatostoginis numeris — rugpjūčio 18 d. Atostogų metu neveiks redakcija ir spaustuvė. Administracija dirbs visas dienas, išskyrus šventes ir savaitgalius. Redakcija, administracija ir spaustuvė po atostogų pradės dirbti rugpjūčio 12 d.

Maldininkų kelionė į Kanados kankinių šventovę Midlande, kurią organizuoja KL katalikų centras, įvyks š. m. rugpjūčio 2, sekmadienį. Mišios — 3 v.p.p., prieš Mišias bus kalbamas Rožinis. Lietuvoje artinasi nauji parlamentų rinkimai, nuo kurių priklausys ir tolimesnis mūsų krašto likimas. Visi, kas tik galime, dalyvausime šiose pamaldose, kur prašysime Viešpatį, kad suvienytų mūsų tautą, atsiųstų jai dvasinį atgimimą, uždegtų jų širdyse meilę vieni kitiems ir kad visi drauge darbuotųsi tėvynės labui. Yra užsakytas autobusas, kuris išvyks nuo Prisikėlimo parapijos 12 val. ir grįš apie 7 v.v. Kelionės kaina — \$15. Norintys juo pasinaudoti, prašome skambinti į parapiją tel. 533-0621. Inf.

Jaunas tautietis, pabėgėlis iš Lietuvos, 21 metų amžiaus, katalikas, laikinai apsisostęs Švedijoje, prašo pagalbos — padėti jam imigruoti Kanadon. Kanados ambasadoje Stockholme jis yra užpildęs atitinkamas anketas, bet Kanadoje neturi nei giminių, nei pažįstamų. Jam reikalingas rėmėjas — sponsorius. Be jo jis negali gauti leidimo imigruoti Kanadon. Jo profesija — meninio stiklo apipavidalintojas. Ją įgijo aukštesniojoje me no mokykloje Kaune. Jei kas galėtų tam tautiečiui prašomą būdu padėti, tesikreiptų į „TŽ“ redakciją tel. 75-4672.

PADĖKA

Po sėkmingos savaitės uždarius šią metų karavaną „Vilniaus“ paviljoną, noriu pirmiausia padėkoti savo komiteto nariams — L. Nakrošienei, A. Geniui, I. Poškutei, o ypatingai J. Vingelienei, kuri nepaprastai daug pasidarbavo karavano metu ir A. Rašymui, idėjusiam daug darbo puošiant karavaną patalpas. Nuosirdus aciu Tautodailės instituto Toronto skyriui už puikią parodą ir jos priežiūrą bei įvairius demonstravimus. Toronto „Gintaro“ ansambliui ir jo vadovams R. ir J. Karasiejams už I-ą premiją laimėjusią programą, Hamiltono „Gyvatarui“ už muziką ir puikų programą pirmąjį šeštadienį. KLK moterų dr-jos Prisikėlimo parapijos skyriui, „Atžalnuiai“, Prisikėlimo parapijos chorui, Išganytojo parapijos moterims, Lietuvių namų moterims, „Gintarui“, Anapilio moterų būreliui, Toronto skautams ir KLK moterų dr-jos Lietuvos kankinių parapijos skyriui už skanias ir puošnius tortus, jų paravinėjimą ir pagalbą prie stalų; B. Stanulienėi už vadovavimą ir suorganizavimą tautos lietuviškų valgių paruošimę; D. Geniui, A. Krasauskui, A. Levišauskieni, D. ir A. Nausėdams už nuolatinę talką ir visiems žemiau išvardintiems, kurie bet kuo prisidėjo prie kara-

KVIEČIAME visus skautininkus-kes nestovyklaujančius skautus-tes, tėvus, rėmėjus, kitų organizacijų narius, tautiečius iš visų miestų ir apylinkių į

„Romuvos“ 30 metų sukakties iškilmes

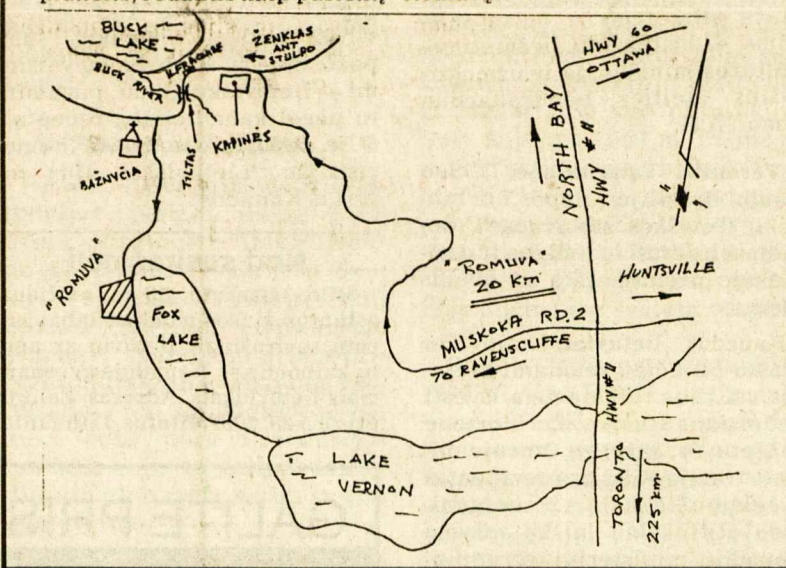
1992 metų rugpjūčio 8-9 d.d.

Pamaldos • Įvairūs skautiški pasirodymai

• Laužai • Vakaronės

„Šatrijos“ ir „Rambynio“ tuntai, Kanados rajono vadija, „Romuvos“ valdyba

Niekada skautų stovyklavietėje nebuvusiems pridėdamas planelis, rodantis kaip pasiekti „Romuvą“.

vano pasisekimo: Z. Bilevičiūtei, V. Birštonui, D. Bonner, A. Bubulienėi, V. Černauskaitėi, A. Gaidelienei, V. Gaputienėi, B. Genčiui, R. Grigonienei, D. Gudelytei, A. Karkienei, G. Kuchalskieni, A. Kynui, B. Laučiui, V. Leve-rienei, A. Lukošienei, B. Mackevičiui, H. Matus, D. Mulyk, P. Mulyk, J. Nešukaičiui, B. Norkienei, V. Petrauskieni, K. Povilonienei, B. Prakupienei, D. Puzerienei, R. Radžiūnaitėi, B. Romeikienei, K. Rukšienei, L. Rusinaitei, I. Sakalauskieni, E. Simonavičienei, M. Skrinskieni, H. Stepačiui, Z. Stravinskieni, G. Strimaitienei, L. Stukienėi, O. Taseckienei, A. Totoraitienei, L. Underienei, R. Underiui, A. Vektorytei, I. Vibrie-nei ir I. Žemaitienei.

Nuosirdi padėka priklauso ir mūsų virtuvės šeiminkėms — B. Greičiūnei ir E. Račickienei už skanų maistą. Nors jos ir buvo atlyginamos, bet šiais metais turėjo tikrai sunkiai dirbti ir nemokamai talkino lietuviškų valgių ruošime. Dar kartą nuosirdus aciu visiems ir labai ačiū, jei ką nors praleidau.

Vytautas Taseckas, renginio komiteto pirmininkas

PARDUODAMAS grynas bičių medus. Kreiptis pas bitininką J. Norkų (didesnius kiekius pristatų į namus) tel. 389-8179. Taip pat galima gauti Anapilio knygyne.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka stalius, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti tel. 769-5024 Toronte.

KZR ROOFING

Dengių ir taisau stogus. Skambinti tel. 604-3992.

NAUJAS LIETUVIŠKAI-ANGLIŠKAS ŽODYNAS „ŽODŽIAI-ŽODŽIAI“ su paaiskinimais, ištarimais, linkniuotėmis, asmenuotėmis, kirčiavimais, sinonimais, išsireikškimais. Paruošė E. ir B. Masiokai (po to, kai išėjo į pensiją). Išleido prof. S. Kopolaišio vardo fondas. Dėdikuotas autorių tėvams. Žodyne 1339 psl., kuriuose 18.163 lietuviškų ir 20.687 angliškų žodžių ir išsireikškimų. Jau galima įsigyti Anapilio knygyne.

MONTREALQUE

Kun. Kazimieras Ambrašas, Vatikano lietuviškos valandėlės vedėjas, netikėtai lankėsi Montrealyje. Jis norėjo susipažinti su lietuviškomis parapijomis, seselių veikla, spauda ir organizacijomis. Pabuvęs keletą dienų, išvyko į Čikagą.

Kun. Gediminas Kijauskas, Klivlando Nuolatinės Pagalbos Marijos parapijos klebonas, vykdamas į Lietuvą, trumpam buvo sustojęs Montrealyje.

Kun. Izidorius Sadauskas, ilgėnį laiką pabuvojęs Lietuvoje ir Lenkijoje, grįžo į Montreali. Parsivežė daug įspūdžių ir vaizdažuosčių. Žada visa tai parodyti.

LK Mindaugo šaulių kuopa liepos 12 d. S. G. Rimeikių vasarvietėje surengė sėkmingą gegužinę. Vykto vėliavos pakėlimas, kun. J. Lipski Mišios, vaišės, loterija ir pasiklausyta daug muzikos.

Pasaulinės jaunių ir lengvo svorio irklavimo varžybos vyks prie Montrealio esančioje Notre Dame saloje. Varžybas rengia Tarptau-

tinė irklavimo federacija (FISA) savo gyvavimo 100 metų ir Montrealio miesto 350 metų sukaktį proga. Varžybos bus rugpjūčio 11-16 d.d. Treniruotės prasidės rugpjūčio 5 d. Į šias varžybas iš Lietuvos atvyksta šeši irkluotojai ir vienas teisėjas. Lietuviai dalyvaus vienviečių ir dviviečių klasėse. Rengėjai lietuviams duoda dvi valtis nemokamai (šiaip kainuotų maždaug po \$1000). Kredito unijų Desjardins federacija, kuriai priklauso ir mūsų „Litas“, padovanos po porą marškinėlių su įrašu „Litas“.

Montrealio miesto sukakties minėjimo komitetas yra kreipėsis į Montrealio lituanistinės mokyklos vedėją Joaną Adamonytę, kad sudarytų lietuviukų grupę. Visų tautinių grupių vaikai bus atitinkamai paruošti dokumentiniam filmui, liečiančiam Montrealio miesto 350 metų sukaktį.

Rjma (Jurkutė) ir Rimas Piečiai susilaukė sūnaus. Plati giminė džiaugiasi naujagimiu. B.S.

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

Namai - Automobilių - Prekyba - Atsakomybė
3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7
Tel. 722-3545 FAX 722-3546
JOANA ADAMONYTĖ, A.I.B. DONNA SVRAKA, A.I.B.
PETRAS ADAMONIS, C.I.B. Res. 256-5355
Greitas ir tikslus patarnavimas. Pasiteiravimas nelpareigoja apsidrausti.

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DeSeve St., Montreal, Que. H4E 2A8
Tel. 766-5827; 766-5830

Skyrius: 3907A Rosemont Boulevard

VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

AKTYVAS — virš \$29,000,000 REZERVAS — virš milijono.
MOKA UŽ:

Certifikatus 1 m. —	6 3/4 %	Taupymo — special.	3 1/4 %
Certifikatus 2 m. —	7 1/2 %	Taupymo — su gyv. dr.	3 1/4 %
Term. indėlius:		Einamos sąsk.	2 %
1 metų —	6 1/4 %	Taupymo — kasdienines	3 1/2 %
180 d. — 364 d. —	6 %	RRIF-RRSP — 1 m.term.	7 %
120 d. — 179 d. —	5 1/2 %	RRIF-RRSP — 2 m.term.	7 1/2 %
60 d. — 119 d. —	5 1/4 %	RRIF — RRSP — taup.	3 1/4 %
30 d. — 59 d. —	4 %		

IMA UŽ:

Nekiln. turto nuo 8 1/4 %, asmenines — nuo 9 1/2 %

Informacija apie naujausias palūkanas „Lite“

KASOS VALANDOS:

	1475 DeSeve	3907A Rosemont
Pirmadieniais	9.00- 3.00	10- 2
Antr., treč.	9.00- 3.00	
Ketvirtadieniais	12.00- 8.00	3.00- 7.00
Penktadieniais	10.00- 6.00	2.00- 6.00

Nemokamas siuntinių paėmimas iš jūsų namų POLIMEX

PREKYBA • KELIONĖS • SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

ir kitas Baltijos valstybes laivu ir lėktuvu — greitas pristatymas.

Mes esame patyrę siųsti ir tvarkyti siuntinius bei kargo į Rytų Europą, pradedant nuo mažų siuntų iki konteinerio.

Žemiausios kainos Kanadoje

\$1.34 už svarą*

141 Roncesvalles Ave.,
Toronto, Ontario M6R 2L2
Tel. (416) 537-7914

*Plius pristatymas į namus.

PASLAUGOS „RŪTA“ PATARNAVIMAI. Siunčiame oro paštu jūsų pačių sudarytus siuntinius. 1 kg kaina \$5.99. Mažiausias svoris 2 kg. Perduodame pinigų iš rankų į rankas neribotais kiekiais. Persiunčiame naujas ir vartotas lengvas mašinas. Galite užsisakyti sovietų gamybos traktorių. Tarpininkaujame norintiems pirkti Lietuvoje žemės sklypą namo statybai, namus ir butus. Teirautis tel. (416) 536-4742 nuo 9 v.r. iki 11 v.v. Toronte.

„LEDAS“ REFRIGERATION
(vedu visų rūšių)
* Namų ir automobilių vėsinimo (air conditioning) sistemos
* Taisau šaldytuvus
* Skalbimo mašinas
* Vėsintuvus
Skambinti
RAIMONDUI JARECKUI
tel. 767-8711, Toronte.